

ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความ
และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

นางสาวจิตติญา ปรีกษาการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

The Effects of Using Murdock's Reading Teaching Method on Reading
Comprehension Ability and Attitude toward Thai Language Learning of
Prathom Suksa VI Students in Schools under Sakon Nakhon
Primary Education Service Area Office 1

Miss Jitiya Preuksakarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอคที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ชื่อและนามสกุล นางสาวจิตติญา ปรีกษาการ

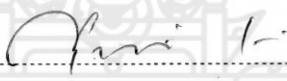
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

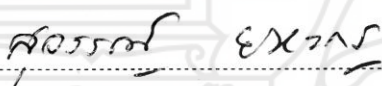
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี เล็กวิไล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล) ๓๒

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัย นางสาวจิตติญา ปรีกษาการ รหัสนักศึกษา 2612100673

ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคและ (2) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 17 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค (2) แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และ (3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค การอ่านจับใจความ เจตคติ ภาษาไทย ประถมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using Murdock's Reading Teaching Method on Reading Comprehension Ability and Attitude toward Thai Language Learning of Prathom Suksa VI Students in Schools under Sakon Nakhon Primary Education Service Area Office 1

Researcher: Miss Jitiya Preuksakarn; **ID:** 2612100673;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor;
(2) Dr. Apirak Anaman, Assistant Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare reading comprehension abilities of Prathom Suksa VI students before and after learning from Murdock's reading teaching method; and (2) to study attitude toward Thai language learning of Prathom Suksa VI students after learning from Murdock's reading teaching method.

The research sample consisted of 17 Prathom Suksa VI students in an intact classroom of Ban Kutsakoi School under Sakon Nakhon Primary Education Service Area Office 1 during the second semester of the 2020 academic year, obtained by multi-stage sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans for Murdock's reading teaching method; (2) a reading comprehension ability test; and (3) a scale to assess attitude toward Thai language learning. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that (1) the post-learning reading comprehension ability of Prathom Suksa VI students who learned from Murdock's reading teaching method was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level of statistical significance; and (2) the post-learning attitude toward Thai language learning of the Prathom Suksa VI students was at the high level.

Keywords: Murdock's reading teaching method, Reading comprehension ability, Attitude, Thai language, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภिरักษ์ อนุษะมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และรองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการจัดทำวิจัยนี้ทุกขั้นตอน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการศึกษาแขนง วิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ขอขอบพระคุณคุณครูวาสนา บัวศรี คุณครูรัตนากรณ์ มีพรหม และคุณครูทักษิณ คุณพิภาค ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและกรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดสะกอย และคณะครูทุกท่านที่ให้คำแนะนำที่มีส่วนในการแนะนำและสนับสนุนผู้วิจัยตลอดการทำวิจัย ขอขอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาษาไทย) ที่ให้คำแนะนำ ร่วมมือและคอยให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด และขอบพระคุณท่านเจ้าของ เอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงไว้ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนางสาวธนกร ปรีกษาการ และนายประมวล ปานดั่ง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจและห่วงใยตลอดมา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

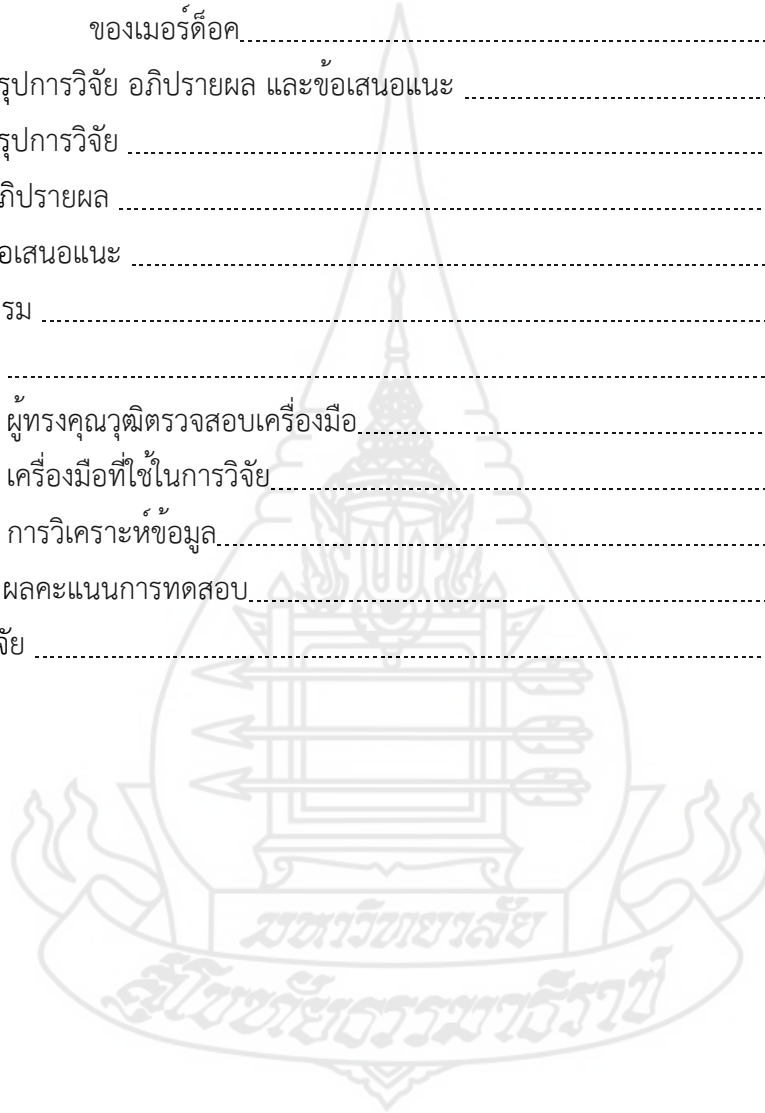
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	9
การอ่านจับใจความ.....	19
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค.....	31
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่าน ของเมอร์ดีอค.....	57

สารบัญ (ต่อ)

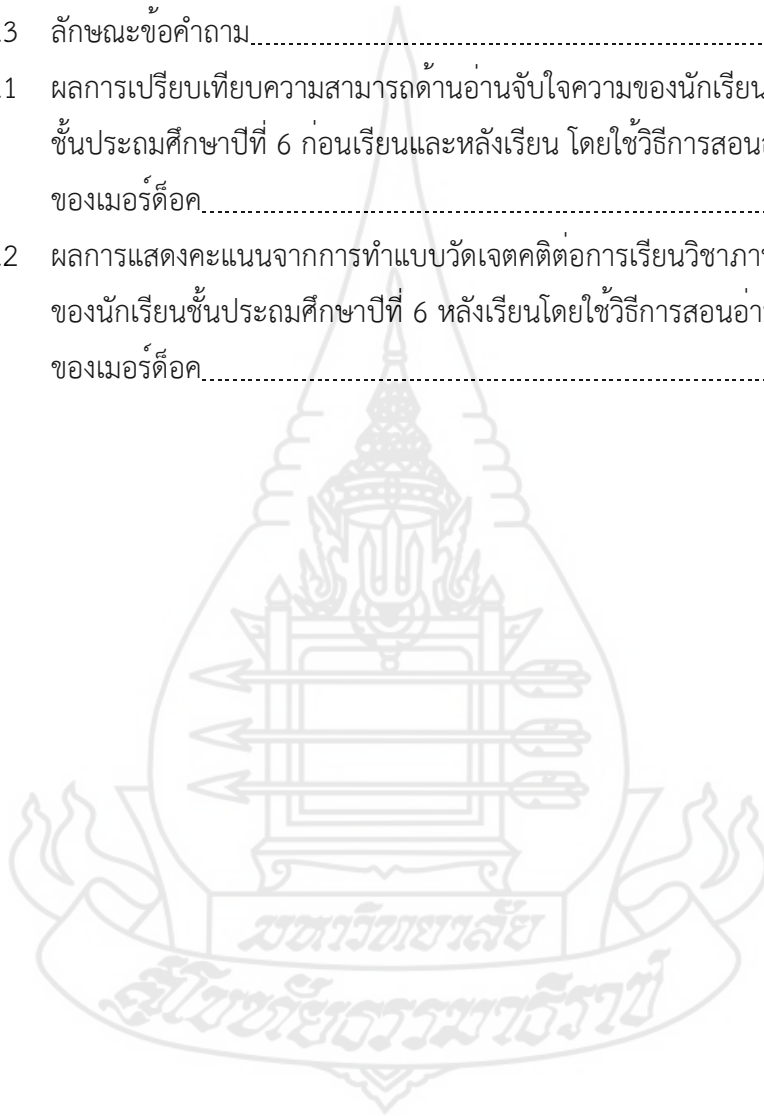
หน้า

ตอนที่ 2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชา ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่าน ของเมอร์ดีค.....	58
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
สรุปการวิจัย	60
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	75
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	76
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
ค การวิเคราะห์ข้อมูล.....	233
ง ผลคะแนนการทดสอบ.....	238
ประวัติผู้วิจัย	243

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัด.....	11
ตารางที่ 2.2 โครงสร้างรายวิชา.....	14
ตารางที่ 2.3 ลักษณะข้อคำถาม.....	41
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่าน ของเมอร์ดีอค.....	57
ตารางที่ 4.2 ผลการแสดงคะแนนจากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่าน ของเมอร์ดีอค.....	58

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงชีวิตอยู่ให้มีความสุขของมนุษย์ในสังคมโลกปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสารและสื่อต่างๆ ซึ่งในสังคมปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีได้รุดหน้าไปเรื่อยๆ ข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา และยิ่งเทคโนโลยีรุดหน้าไปมากเท่าไร การส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองยิ่งมีความสำคัญและจำเป็นขึ้นมาเท่านั้น ดังนั้นการอ่าน จึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ

การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันเป็นประโยชน์แก่ ตนเองและสังคมในเชิงวิชาการการอ่านมิใช่เพียงเป็นการรับสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับความคิดและภูมิปัญญาอันซับซ้อน การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการ พัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตและการอ่านจับใจความที่มี ประสิทธิภาพ จะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้สาระเรื่องราวของเรื่องที่อ่านด้วยความเข้าใจและสามารถนำสาระ ความรู้จากเรื่องที่อ่านมาพัฒนาปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่ต้องอาศัย ประสบการณ์และการฝึกฝนอย่างเพียงพอแต่ความสามารถในการรับรู้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อม ของนักเรียนแต่ละคนผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ดี ดังที่ สุนันทา มั่น เศรษฐวิทย์ (2545, น.6-9) ได้กล่าวไว้ว่า ความพร้อมของผู้เรียนทั้งในส่วนของร่างกาย อารมณ์ และ สติปัญญาที่สามารถเริ่มต้นอ่านได้ เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การอ่านประสบ ความสำเร็จ และในปัจจุบันการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์สาเหตุหนึ่งก็มีผล มาจากตัวผู้เรียน ทั้งในส่วนของความแตกต่างด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพสังคม สุขภาพ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาการอ่านได้ตามระดับชั้นเรียน และอายุของ นักเรียน ดังนั้น ครูผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องเข้าใจแนวทางเทคนิค และวิธีการสอน อ่านที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพ สภาพปัญหาและสภาพความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน และ สนิท ตั้งทวี (2526, น.104) กล่าวไว้ว่า “ผู้ที่อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความจากข้อความ หรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมให้คุณประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาอันจำกัด เฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนที่จำเป็นต้องเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ หลายสาขาด้วยกันนั้น

จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ” ดังนั้นการอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน”

การจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านได้ ผู้อ่านจึงสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง ดังที่ ศิริวรรณ เสนา (2541, น.40) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะว่าถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดเนื้อหาไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง ให้นักเรียนอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น ๆ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ นิทานชาดก บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน สารคดีและบันเทิงคดี สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.13)

แม้ว่าการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนบ้านกุดสะกอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการอ่านจับใจความ จึงมุ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ทุกระดับชั้น และได้กำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมการอ่าน ทั้งนี้เพื่อต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้แต่จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 17 คน ปีการศึกษา 2563 ซึ่งจัดการทดสอบ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผลการทดสอบยังอยู่ในเกณฑ์ ระดับปรับปรุงและอ่านไม่รู้เรื่องถึงร้อยละ 25.61 และ 15.39 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านกุดสะกอย (วาสนา บัวศรี, 2563, และทักษิณ คุณพิภาค, 2563) สรุปลักษณะปัญหาในการสอนอ่านจับใจความได้ว่า ด้วยบริบทของโรงเรียนบ้านกุดสะกอย ตั้งอยู่ในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ใส ซึ่งใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน และเมื่อมาอยู่ในโรงเรียนต้องได้เรียนรู้ภาษาไทย ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นภาษาที่สองสำหรับนักเรียน ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร และการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ไม่ชอบอ่าน หรือแสวงหาความรู้จากการอ่านด้วยตนเอง นอกจากนั้นนักเรียนบางส่วนอ่านหนังสือไม่คล่อง ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะเมื่ออ่านตามเพื่อนไม่ทัน หรืออ่านที่ครูกำหนดให้ไม่ได้นักเรียนก็จะไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ครู

กำหนดให้ทำได้ ซึ่งพบว่า นักเรียนอ่านจับใจความไม่ได้เมื่อครูให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดหรือเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนจะไม่เขียนจากความเข้าใจแต่จะลอกเนื้อเรื่องบางส่วนออกมา และไม่สามารถบอกได้ว่าใจความใดเป็นใจความหลัก ใจความใดเป็นใจความรอง ทำให้ไม่สามารถเขียนสรุปความออกมาเป็นภาษาของตนเองได้ ทำให้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ

จากคะแนนดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ควรปรับปรุง อาจเป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ตัวครูผู้สอน วิธีการจัดการเรียนการสอน การเลือกแผนการเรียนที่เหมาะสม การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นการแก้ปัญหาการอ่านและส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดีนั้น การจัดการเรียนการสอนของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ครูควรเลือกใช้วิธีและการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ดังที่ สุนิสา ณ กลาง (2542, น.18) กล่าวว่า ในการสอนภาษาไทยครูจะต้องใช้วิธีต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้กำลังใจ แนะนำและอธิบายจนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ สามารถมองเห็นแนวทางและสามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ครูควรปรับปรุงวิธีการสอนอ่านให้ถูกต้องโดยให้ความใส่ใจกับการอ่านของนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความประทับใจและจดจำสิ่งที่เรียนมาได้อย่างแม่นยำ ส่งผลต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุรางค์ โค้วตระกูล (2545, น.367) กล่าวว่า เจตคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง ดังนั้นเจตคติมีทั้งบวกและลบ เช่น ถ้านักเรียนมีเจตคติบวกต่อวิชาภาษาไทย นักเรียนก็จะชอบเรียนวิชาภาษาไทย ถ้านักเรียนมีเจตคติลบต่อวิชาภาษาไทย นักเรียนจะไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย หากผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาความสามารถด้านจับใจความแก่นักเรียนแล้ว น่าจะทำให้ นักเรียนชอบเรียนภาษาไทย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งวิธีการเรียนการสอนหลายวิธีที่สามารถส่งเสริมการอ่านจับใจความได้และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดี

จากการศึกษาด้านการสอนอ่าน ว่ามีเทคนิคและวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาการอ่านอยู่หลากหลายวิธี ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความพบว่า วิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในวัยประถมศึกษา คือ วิธีสอนอ่านของเมอร์ด็อค (Murdoch, 1986, p.9-15) เกิดจากอาจารย์สอนภาษาที่มหาวิทยาลัยคูเวต (Kuwait University) ประสบปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเกิดจากโอกาสที่นักเรียนจะใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีน้อยมาก จึงได้คิดหาวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษขึ้น ซึ่งวิธีการสอนอ่านของเมอร์ด็อคน่าจะเป็นวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่จะสามารถแก้ปัญหาการอ่านจับใจความ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และทักษะการคิดของนักเรียนที่พูด

ภาษาประจำต่างจากภาษาไทย ให้มีทักษะในการเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้นักเรียนสามารถสื่อสารกับครูได้ดี สามารถฟัง พูด อ่านและเขียนได้ทั้งทั้งภาษาแม่และภาษาที่สอง วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค นั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็นโดยเฉพาะ กระบวนการคิดที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอน โดยจะเริ่มด้วยวิธีการตั้งคำถาม ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนตอบ แล้วให้ร่วมกันอภิปรายโดยการนำประสบการณ์เดิมของตนมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับแล้วแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้คิดแก้ปัญหาที่ตนเอง

นอกจากนี้กิจกรรมการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ยังทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการคิด โดยมีขั้นตอนหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) นักเรียนจะต้องใช้ความคิดในด้านความรู้ความจำ (Knowledge) คือความสามารถในการระลึกถึงรายละเอียดเรื่องราวประสบการณ์ทั้งหมด ตลอดจนความสามารถจำความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ด้าน ความหมาย ความหมายแฝงของคำศัพท์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น คำยาก ศัพท์เทคนิค เป็นต้น ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวของ แฮร์ริส และซิเพย์ (Harris and Sipay, 1990, p.294) ที่ว่าคำศัพท์มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความคิดของผู้อ่าน ส่วนกิจกรรมที่อ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) โดยวิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อคนั้น สอดคล้องกับความคิดด้านการวิเคราะห์คือ ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ ซึ่งอาจเป็นการ วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่กำหนดไว้ เช่น วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำ สรรพนามในเนื้อเรื่อง การเชื่อมโยงข้อมูล การประเมินผลแก้ไข จะเป็นกิจกรรมที่เน้นความคิดด้าน ความเข้าใจซึ่งหมายถึงความสามารถในการดัดแปลงปรับปรุง หรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีลักษณะ ใหม่เป็นการขยายความรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ตามกระบวนการของความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของเมอร์ต็อค (Murdoch) มีลำดับขั้นตอน 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอน นักเรียนจะได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้งทักษะการฟังการตอบคำถาม การอ่าน การคิด และการเขียน ครูเป็น แต่เพียงผู้แนะนำเท่านั้น นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ทั้งกิจกรรมแบบกลุ่มและแบบ รายบุคคล

วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค จึงน่าจะเป็นอีกหนึ่งวิธีที่สามารถแก้ปัญหาด้านการอ่านจับ ใจความของผู้เรียนได้ เป็นการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาในด้านประสิทธิภาพในการอ่านของ นักเรียนได้รวมทั้งอาจจะช่วยแก้ปัญหาความเบื่อหน่ายในการเรียนการอ่านได้ด้วย เพราะนอกจาก ผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว การเรียนการอ่านด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถ ในการสื่อความหมายตลอดเวลา และในสวนของเนื้อเรื่องที่จะให้ผู้เรียนอ่านนั้นก็จะมีคำถามย่อยๆ ให้ ผู้เรียนเขียนคำตอบสั้นๆ อีกด้วย นับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกตลอดเวลาที่อ่าน จึงเชื่อว่า

น่าจะแก้ปัญหาความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนแบบเดิมได้รวมทั้งการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความอีกด้วย

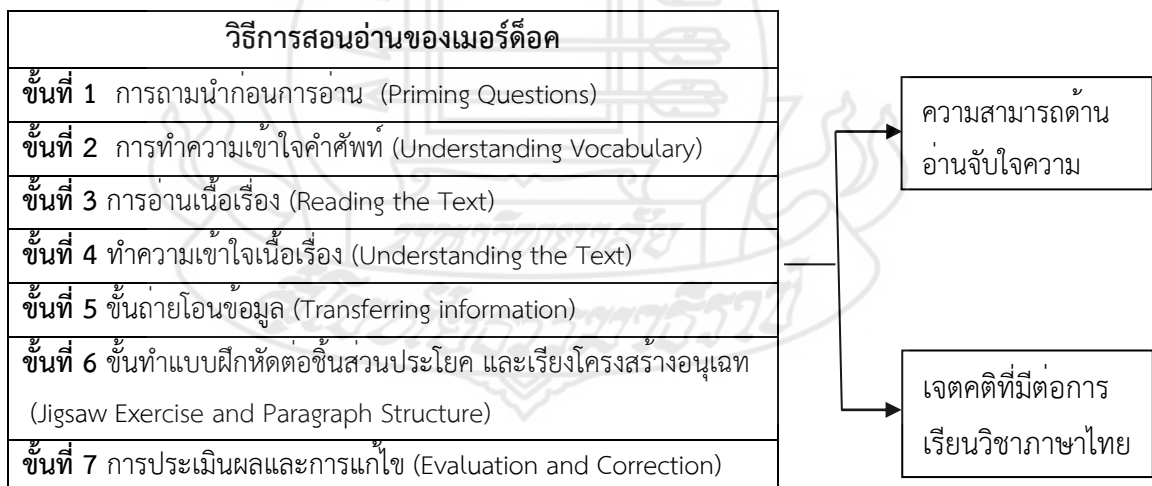
จากความเป็นมาข้างต้นดังที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อคมาใช้จัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความเพื่อศึกษาความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นเด็กที่อยู่ระหว่างวัยที่มีนิสัยอยากอ่าน สนใจเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ อย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการอ่านของนักเรียนในระดับสูงต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

2.2 เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค อยู่ในระดับมาก

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 175 โรงเรียน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของกลุ่มโรงเรียนกุสุมาลย์ 1 อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1) สุ่มอำเภอ จากอำเภอทั้งหมด อำเภอ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มา 1 อำเภอ ได้อำเภอกุสุมาลย์

2) สุ่มกลุ่มโรงเรียน จากกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด 13 โรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนกุสุมาลย์ 1 ได้โรงเรียนบ้านกุดสะกอย

3) สุ่มห้องเรียน จากห้องเรียนในโรงเรียนบ้านกุดสะกอย มา 1 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 17 คน

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

5.2.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่

1) ความสามารถด้านอ่านจับใจความ

2) เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

5.3 *เนื้อหาที่ใช้ทดลอง* ได้แก่ อ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ นิทานชาดก บทความพระบรมราโชวาท สารคดี โฆษณา ข่าว เพลงพื้นบ้าน และบทร้อยกรอง

5.4 *ระยะเวลาในการทดลอง* ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2563 ถึง วันที่ 7 มกราคม 2564

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 วิธีการสอนอ่านของเมอร์ค็อค หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเมอร์ค็อค (Murdoch) มี 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนนักเรียนจะได้ฝึกทักษะต่างๆ ทั้งทักษะการคิด การอ่าน การฟัง การตอบคำถาม และการเขียน โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำเท่านั้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ทั้งกิจกรรมรายบุคคลและรายกลุ่ม มีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions)

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary)

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text)

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text)

ขั้นที่ 5 ขนถ่ายโอนข้อมูล (Transferring information)

ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเขต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure)

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction)

6.2 ความสามารถด้านอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง บอกใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านจากสื่อต่างๆ ได้แก่ นิทานชาดก บทความ ข่าว เรื่องสั้นๆ บทร้อยกรอง สารคดี โฆษณา พระบรมราโชวาท เพลงพื้นบ้าน และประกาศต่างๆ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6.3 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งได้จากการตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ครูผู้สอนนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

7.2 สถานศึกษานำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านให้สูงขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การอ่านจับใจความ
 - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
 - 2.4 ประเภทของการอ่านจับใจความ
 - 2.5 วิธีการสอนอ่านจับใจความ
 - 2.6 การประเมินการอ่านจับใจความ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค
 - 3.1 ความเป็นมาของวิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค
 - 3.2 ขั้นตอนวิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ
 - 4.1 ความหมายของเจตคติ
 - 4.2 ลักษณะของเจตคติ
 - 4.3 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 4.4 วิธีการวัดเจตคติ
 - 4.5 วิธีการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย พุทธศักราช 2563 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์มีความสมดุลทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนมีทักษะชีวิตร่วมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดี ยึดหลักศาสตร์พระราชา พัฒนาครูสู่มือ อาชีพสู่ระดับสากล โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย มุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสุขภาพแข็งแรง ตามวิถีโภชนาการ มีคุณธรรมน้อมนำจิตใจ ใฝ่ เรียนรู้ ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน มีความรู้และทักษะทางวิชาการ ทักษะทางอาชีพและดำรงอยู่บน พื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทยและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติได้

พันธกิจ

1. พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ให้มีสุขภาพแข็งแรงตามวิถีโภชนาการ
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมน้อมนำจิตใจ ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน
3. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะทางวิชาการ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ
4. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงและปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. เสริมศักยภาพของนักเรียนทางอาชีพ ให้ดำรงตนอยู่บนความพอเพียง

โรงเรียนบ้านกุดสะกอยเป็นโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ให้รายละเอียดดังนี้

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำประโยค การอ่านบทร้อยแก้วคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับ ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทยธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีเรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้ 1) อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำคำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน 2) มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน 3) พูดแสดงความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พูดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟังการดูการสนทนา และพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพูด 4) สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำสำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยคและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยคแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่กลอนสุภาพ และ กาพย์ ยานี 11 5) เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้าน

ของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องทีอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดได้ 17 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 35) ได้กล่าวถึงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ดังนี้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - วัน เดือน ปีแบบไทย - ข้อความที่เป็นโวหารต่างๆ - สำนวนเปรียบเทียบ ● การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
	3. อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ
	4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานและเพลงพื้นบ้าน - บทความ
	5. อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องทีอ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - พระบรมราโชวาท - สารคดี - เรื่องสั้น - งานเขียนประเภทโน้มน้าว - บทโฆษณา - ข่าว และเหตุการณ์สำคัญ ● การอ่านเร็ว

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๖.	อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	● การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม - การใช้พจนานุกรม - การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคม - ข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน และ การใช้สถานที่สาธารณะในชุมชนและท้องถิ่น
๗.	อธิบายความหมายของข้อมูล จากการ อ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ	● การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
๘.	อ่านหนังสือตามความสนใจ และ อธิบายคุณค่าที่ได้รับ	● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
๙.	มีมารยาทในการอ่าน	● มารยาทในการอ่าน

จากตารางที่ 2.1 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 1 การอ่าน จะเห็นได้ว่าใน
สาระการเรียนรู้แกนกลางเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ หลักสูตรได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ถึง 4 ข้อ คือ
ตั้งแต่ข้อ 3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ข้อ 4 แยกข้อเท็จจริง
และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ข้อ 5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ข้อ 6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม และข้อ
8 อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ เพราะการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญ
ในการเรียนรู้หากผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความที่ดีจะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการค้นคว้าข้อมูล
ในการเรียนและพัฒนาความสามารถในการอ่านระดับสูงต่อไปได้

1.1 คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วร้อยกรอง การแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นจากเรื่องที่
อ่าน การอธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ อ่านหนังสือตามความ
สนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับอธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร การอ่าน
เรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสาร การ
เขียนแผนภาพโครงเรื่อง การเขียนเรียงความการเขียนย่อความ การเขียนจดหมายส่วนตัว การกรอก
แบบรายการต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ การพูดแสดงความรู้ความเข้าใจ การตั้งคำถามถาม

ตอบเชิงเหตุผล การพูดรายงาน การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ การใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะ การบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย การระบุลักษณะของประโยคการ แต่งบทร้อยกรอง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย การแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดี วรรณกรรม การเล่านิทานพื้นบ้านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง การท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง

โดยใช้กระบวนการคิด ทักษะการสื่อสาร สรุปวิเคราะห์ข้อมูลจากเรื่องและสื่อต่าง ๆ อย่างมีมารยาท เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจสามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด เห็นคุณค่าวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น รักความเป็นไทย

เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดความเข้าใจหลักภาษาไทยจนสามารถนำไปใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันด้วยความภาคภูมิใจ ในฐานะภาษาประจำชาติและใช้ภาษาให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์รวมถึงการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการพัฒนาสังคมด้วยจิตสำนึกตามแนวคิดอยู่อย่างพอเพียง เพื่อความเจริญมั่นคงอย่างยั่งยืนของชาติได้

1.2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เวลา 160 ชั่วโมง

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างหลักสูตร

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
1	ทักษะทาง ภาษา	ท 1.1 ป.6/5 ป.6/6 ป.6/7 ป.6/8 ท 2.1 ป.6/1 ป.6/2 ท 4.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4 ท 5.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3	- การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ - การอ่านเร็ว - - การอ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม - การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ - การอ่านหนังสือตามความสนใจ - การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัว อักษรไทย - การเขียนสื่อสาร - ชนิดของคำ - คำราชาศัพท์ - ระดับภาษา - ภาษาถิ่น - คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ - กลุ่มคำหรือวลี - ประโยคสามัญ - ประโยคกรรม - ประโยคซ้อน - วรรณคดีและวรรณกรรม	40
2	นำมาเขียน ร้อยแก้ว	ท 1.1 ป.6/2 ป.6/6	- การอ่านออกเสียงและการบอก ความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อย กรอง - การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม	40

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
2	นำมาเขียนร้อย แก้ว	ท 2.1	- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ	40
		ป.6/1	ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัว	
		ป.6/2	อักษรไทย	
		ป.6/3	- การเขียนสื่อสาร	
		ป.6/4	- การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและ	
		ป.6/5	แผนภาพความคิด	
		ป.6/6	- การเขียนเรียงความ	
		ป.6/7	- การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ	
		ป.6/8	- การเขียนจดหมายส่วนตัว	
		ป.6/9	- การกรอกแบบรายการ	
		ท 3.1	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการและ	
		ป.6/4	สร้างสรรค์	
		ท 4.1	- มารยาทในการเขียน	
		ป.6/2	- การรายงาน	
		ป.6/6	- คำราชาศัพท์	
	- ระดับภาษา			
	- ภาษาถิ่น			
	- ส่วนวนที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต			
3	วัดแววกวีน้อย	ท 1.1	- การอ่านออกเสียงและการบอก	10
		ป.6/1	ความหมายของบทร้อยแก้ว	
		ป.6/2	และบทร้อยกรอง	
		ป.6/8	- การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ	
		ป.6/9	- การอ่านหนังสือตามความสนใจ	
		ท 2.1	- มารยาทในการอ่าน	
		ป.6/1	- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ	
	ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัว			
	อักษรไทย			

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
3	วัดแวกวิน้อย	ท 3.1	- การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจใน	10
		ป.6/1	จุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อ	
		ป.6/2	ต่าง ๆ	
		ป.6/3	- การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟัง	
		ป.6/5	และดูสื่อโฆษณา	
		ท 4.1	- การพูดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ	
		ป.6/5	- กลอนสุภาพ	
		ท 5.1	- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า	
		ป.6/4		
		4	เรียงรอยถอย วาท	
ป.6/3	- การเขียนสื่อสาร			
ป.6/4	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการและ			
ท 2.1	สร้างสรรค์			
ป.6/2	- การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจใน			
ป.6/8	จุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อ			
ท 3.1	ต่าง ๆ			
ป.6/1	จากการฟังและดูสื่อโฆษณา			
ป.6/2	- การรายงาน			
ป.6/3	- การพูดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ			
ป.6/4	- มารยาทในการฟัง การดูและการพูด			
ป.6/5	- คำราชาศัพท์			
ป.6/6	- ระดับภาษา			
ท 4.1	- ภาษาถิ่น			
ป.6/2	- สำนวนที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต			
ป.6/6	- วรรณคดีและวรรณกรรม			
ท 5.1				
ป.6/1				
ป.6/2				
ป.6/3				

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
5	หรรษาทำนอง เสนาะ	ท 1.1	- การอ่านออกเสียงและการบอก	10
		ป.6/1	ความหมายของบทร้อยแก้ว และบทร้อย	
		ป.6/2	กรอง	
		ท 2.1	- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ	
		ป.6/๑1	ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัว	
		ป.6/8	อักษรไทย	
		ป.6/9	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการและ	
		ท 5.1	สร้างสรรค์	
		ป.6/4	- มารยาทในการเขียน	
			- กลุ่มคำหรือวลี	
	- ประโยคสามัญ			
	- ประโยครวม			
	- ประโยคซ้อน			
6	ใช้ถูกเหมาะคำ นานา	ท 1.1	- การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ	20
		ป.6/4	- การอ่านเร็ว	
		ป.6/5	- การอ่านหนังสือตามความสนใจ	
		ป.6/8	- การเขียนสื่อสาร	
		ท 2.1	- การพูดโน้มน้าวในสถานการณ์ต่าง ๆ	
		ป.6/2	- ชนิดของคำ	
		ท 3.1	- คำราชาศัพท์	
		ป.6/5	- ระดับภาษา	
		ท 4.1	- ภาษาลิ้น	
		ป.6/1	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ	
		ป.6/2	- กลุ่มคำหรือวลี	
		ป.6/3	- ประโยคสามัญ	
		ป.6/4	- ประโยครวม	
		ป.6/6	- ประโยคซ้อน	
		ท 5.1	- วรรณคดีและวรรณกรรม	
		ป.6/1, ป.6/3		

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
7	พัฒนาจับ ใจความ	ท 1.1 ป.6/3 ป.6/4 ป.6/5 ป.6/6 ป.6/7 ป.6/8 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/8 ท 3.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ท 4.1 ป.6/2 ป.6/4	- การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ - การอ่านเร็ว - การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม - การอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ - การอ่านหนังสือตามความสนใจ - มารยาทในการอ่าน - การเขียนสื่อสาร - การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและ แผนภาพความคิด - การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์ - การพูดแสดงความรู้ ความเข้าใจใน จุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อ ต่าง ๆ - การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากการฟัง และดูสื่อโฆษณา - คำราชาศัพท์ - ระดับภาษา - ภาษาถิ่น - กลุ่มคำหรือวลี - ประโยคสามัญ - ประโยครวม - ประโยคซ้อน	20

จากการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 มีการกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนทั้งหมด 160 ชั่วโมง และกำหนดเป็นหน่วยการ
 เรียนรู้ทั้งหมด 7 หน่วย ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 พัฒนาจับใจความ ซึ่งมีสาระการเรียนรู้แกนกลางตรง

กับการวิจัย มีการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้ ท.1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ป.6/8 อ่านหนังสือตามความสนใจ และอธิบายคุณค่าที่ได้รับ ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยกำหนดเวลาการทดลองเรื่องอ่านจับใจความจำนวน 20 ชั่วโมง

2. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการอ่าน เพราะหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ การอ่านในระดับสูงขึ้นไปก็ทำได้ยาก เพราะการอ่านทุกประเภทต้องอาศัยการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐาน การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่านมาก เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ นอกจากนี้การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะเบื้องต้นของการอ่านหนังสือ เพื่อที่จะเข้าถึงจุดมุ่งหมายของเรื่องที่คุณเขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลากหลาย ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540, น.88) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านในใจ 4 ลำดับขั้น คือ 1) การแปลความของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร 2) การทำความเข้าใจ ความหมายของคำประโยคและข้อความ 3) การจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียน และ 4) กระบวนการคิดที่เกิดขึ้นขณะที่ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ โดยอธิบายว่าจากลำดับขั้นทั้ง 4 ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนได้กำหนดขึ้น ต่อจากนั้นผู้อ่านจะตอบสนองด้วยการทำความเข้าใจความหมาย แล้วจึงใช้ความคิดของตนช่วยตัดสินใจเลือกใจความสำคัญของเรื่อง ในขั้นนี้ผู้อ่านจะทำความเข้าใจกับความคิดของผู้เขียน โดยอาศัยการแปลความของภาษาที่ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ มีลักษณะคล้ายกับเป็นการแปลความคิดของผู้เขียนมาสู่ความคิดของผู้อ่าน ซึ่งจะตรงกันหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางภาษาของทั้งสองฝ่าย สำหรับขั้นสุดท้ายเป็นกระบวนการคิดของผู้อ่าน ในขณะที่ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ผู้อ่านจะมีความคิดเกิดขึ้น โดยสรุปคือการอ่านจับใจความเป็นการเข้าใจ

ความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ปรากฏทุกตัว ด้วยเหตุนี้การอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นกระบวนการที่เข้าใจความหมายของคำกลุ่มคำ ประโยคและข้อความเป็นประการสำคัญ

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, น.12) กล่าวถึงการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่า คืออะไร ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนที่ขยายใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบการอ่านจับใจความสำคัญเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.44) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่าคือ การอ่านเข้าใจเนื้อเรื่องจับใจความสำคัญให้ได้สามารถสรุปได้ความรู้จากสิ่งที่อ่าน และสามารถตอบคำถามได้อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

ผกาศรี เย็นบุตร (2542, น.137) ให้ความหมายว่าการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริงหรือความรู้สึกรวมของผู้เขียนเป็นต้น สาระสำคัญต่างๆ นี้บางครั้งผู้อ่านก็สามารถจะเห็นได้ชัดเจนเพราะผู้เขียนบอกออกมาตรงๆ แต่บางครั้งผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยจึงจะค้นพบ

พนิตนันท์ บุญพามี (2542, น.77) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญๆ หรือเก็บสาระสำคัญในแต่ละย่อหน้า ความคิดสำคัญของเนื้อหามักจะปรากฏอยู่ที่ประโยคแรกของแต่ละย่อหน้า เพราะโดยปกติการขึ้นย่อหน้าใหม่ หมายถึงการเปลี่ยนเรื่องพูด การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้อ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ถูกต้อง

กรมวิชาการ (2543, น.118) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นการอ่านที่มุ่งหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญของเรื่อง คือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือเรื่องนั้นทั้งหมดข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริและบาหยัน อิมสารานู (2547, น.45) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า คือการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความ ซึ่งใจความสำคัญจะเด่นที่สุดในย่อหน้าและเป็นประโยคที่คลุมข้อความอื่นในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้สามารถเป็นประโยคเดียว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวหรือไม่เกินสองประโยค

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548, น.93 - 94) แสดงทัศนะว่าการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หรือหลายๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งใจความสำคัญได้แก่ ข้อความที่ทำหน้าที่ครอบคลุมใจความของข้อความอื่นๆ ในตอนนั้นๆ ไว้ทั้งหมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียด หรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น

จิตต์นิภา ศรีไสย์ (2549, น.30) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึงเมื่อผู้อ่านได้อ่านเรื่องนั้นๆ แล้วสามารถจับประเด็นสำคัญของข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดได้อย่างสมบูรณ์ และโดยสรุปอย่างย่อๆ โดยรู้จักแยกแยะประเด็นสำคัญว่าจะอะไรเป็นประเด็นหลัก อะไรเป็นประเด็นรองลงมาได้ถูกต้อง แล้วสามารถมีความคิดที่เป็นระบบ โดยนำข้อความมาเรียบเรียงต่อเนื่องกันได้โดยใช้ภาษาของผู้จับใจความสำคัญเอง

จากความหมายต่างๆ ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมายของเรื่องที่อ่าน เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องและสรุปประเด็นสำคัญได้ หาประโยคใจความสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ และสามารถสรุปได้มีความรู้จากสิ่งที่อ่าน และสามารถตอบคำถามได้อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการอ่านเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญ จึงเป็นการอ่านงานอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาหาข้อเท็จจริงที่น่าเสนอรวมถึงทรรศนะ ข้อคิดเห็น อารมณ์น้ำเสียงของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่น่าเสนอ มีผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายคน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ ดังนี้

พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ (2545, น.50) ยังให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นหัวใจของการอ่าน จะเป็นผลให้เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ การเก็บใจความสำคัญจะเป็นพื้นฐานสำหรับความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ หรือศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ ในเรื่องนั้น ๆ ต่อไป

สายใจ ทองเนียม (2560, น.10) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า เป็นทักษะที่สำคัญ ผู้เรียนต้องรู้จักการอ่านคำ คือ อ่านออก รู้ความหมายของกลุ่มคำ สำนวน วลี ประโยคจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อาจส่งผลต่อการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่นๆ ซึ่งยากกว่า และจะเป็นสาเหตุให้ผู้อ่านไม่สามารถพัฒนาการอ่านของตนเองได้

สถิตาภรณ์ ศรีศิริ (2560, น.66) ที่ให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญว่า มีความสำคัญกับการเชิงวิชาการ คือ การอ่าน จับใจความสำคัญเป็นกิจกรรมสำคัญของการอ่านเชิงวิชาการ ผู้ที่อ่านงานเขียนทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ตอบคำถามจากเรื่องที่ได้เป็น อย่างดี และบันทึกสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง ไม่บกพร่องหรือเกินกว่าความหมายที่ผู้เขียน ต้องการสื่อ เมื่อนำสาระสำคัญที่จดบันทึกไว้ไปอ้างอิงก็จะไม่ทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนไปจากที่ ผู้เขียนต้องการเสนอ

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่อ่านไม่เข้าใจและจับใจความไม่ได้จะเป็อหน่วยการเรียนรู้ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆ ด้วย ซึ่งส่งผลต่อการมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน นักเรียนที่อ่านจับใจความได้จะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ดีความได้ และช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จ

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของจุดมุ่งหมายของการจับใจความไว้หลากหลาย ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2553, น.127) การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะในการอ่านงานเขียนทุกประเภท ผู้อ่าน จะพัฒนาทักษะการอ่านได้บรรลุตามเป้าหมายได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่าน จุดมุ่งหมายของการอ่านประกอบด้วย การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การอ่านเพื่อหา รายละเอียดของเรื่องเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้เพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จ ส่วนใด เป็นข้อจริง เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และเพื่อ ถ่ายทอดจินตนาการสรุปเรื่องราวที่อ่านและย่อเรื่องได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2548, น.6-7) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญยังทำให้กิจกรรมการอ่านมีความหมาย สามารถบอกรายละเอียดจากเรื่องตามที่ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจน และยังฝึกใช้สายตา ฝึกทักษะการตอบคำถามให้แม่นยำ โดยการ คาดการณ์ หาความจริง และแสดงความคิดเห็นประกอบได้

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาคำตอบจากเนื้อหาที่ได้ อ่าน โดยจุดมุ่งหมายหลายประการตามที่ผู้อ่านต้องการ คือ การค้นคว้าหาความรู้ การเก็บ รายละเอียดการสรุปข้อเท็จจริง การถ่ายทอดจินตนาการ อ่านสรุปความสำคัญ ย่อความจากรายละเอียดของเรื่องไม่ว่าผู้อ่านจะมีจุดประสงค์ใดในการอ่านจับใจความก็ตาม ล้วนเป็นประโยชน์กับการใช้ชีวิตประจำวันทั้งสิ้น

2.4 ประเภทของการอ่านจับใจความ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ได้ การอ่านจับใจความมี 2 ประเภท คือการอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีนักวิชาการได้อธิบายการอ่านจับใจความทั้ง 2 ประเภทไว้ดังนี้

กาญจนา นาคสกุล และคณะ (2521, น.183) ได้กล่าวถึง แนวในการอ่านจับใจความว่า มี 2 ลักษณะ คือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องหรือ หนังสือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความส่วนรวมจะมอง ไม่เห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และอาจเป็นผลให้ไม่เข้าใจจุดหมายสำคัญของหนังสือ นั้นๆ ได้วิธีจับใจความส่วนรวมนั้น นอกเหนือจากการสังเกตส่วนประกอบของหนังสือแล้ว อาจจะทำให้ได้ด้วยการพลิกดูหรืออ่านผ่าน ๆ หัวข้อต่าง ๆ ทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างรวดเร็ว และในเวลาเดียวกันก็พยายามจัดเนื้อหาของหัวข้อเรียงลำดับในสมอง เพื่อให้ปรากฏเป็นภาพคร่าว ๆ ว่าแต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินเรื่องไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาตลอดจนแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ อย่างไร การอ่านวิธีนี้เป็นเพียงการอ่านเพื่อรับรู้ ส่วนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องอ่านค่อนข้างละเอียดแล้วสรุปใจความสำคัญ โดยการบันทึกก่อนอ่านที่ดีควรเก็บสาระสำคัญในหลายแง่มุม เช่น เก็บแนวความคิดของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง ชลธิรา กลัดอยู่ (2527, น.25) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความของเรื่องทีอ่านนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม
2. การอ่านเพื่อจับใจความ

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาที่สำคัญของข้อความหรือหนังสือเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และเข้าใจจุดหมายสำคัญของข้อความหรือหนังสือนั้น ๆ ได้ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมทำได้ด้วยการพลิกดูและกวาด สายตาผ่านหัวข้อ ต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่แต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาและแนวคิด ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ส่วนการอ่านเพื่อจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อความทำความเข้าใจใจความของข้อความที่ผู้อ่านซึ่งชำนาญอาจจะไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ในขณะที่ผู้อ่านที่มีประสบการณ์

น้อยต้องอ่านอย่างพินิจพิจารณาจึงจะสามารถจับใจความของเนื้อเรื่องได้ใจความสำคัญนั้น มิได้มีความหมายจำกัดเพียงแค่นเนื้อเรื่องที่สำคัญเท่านั้น นักอ่านที่ดีอาจจะเก็บสาระสำคัญของหนังสือเล่มหนึ่งหรือบทความหนึ่ง ๆ ได้หลายแง่ เช่น เก็บความรู้เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญและเก็บแนวคิด

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2538, น.65) ได้อธิบายถึง การอ่านจับใจความว่า มี 2 ลักษณะ คือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม การเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องทีอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความส่วนรวมได้ก็ยากที่จะเข้าใจรายละเอียดของเรื่องอันเป็นผลทำให้ไม่เข้าใจจุดหมายสำคัญของเรื่องวิธีจับใจความส่วนรวมนั้น ต้องสังเกตส่วนประกอบของหนังสือเช่น คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง เชิงอรรถและอภิธานศัพท์ ฯลฯ อ่านหัวข้อต่าง ๆ และจัดลำดับหัวข้อนั้น ๆ พิจารณาความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาโดยส่วนรวมในหนังสือที่อ่าน

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องสำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุณย์ (2542, น.50) ได้อธิบายประเภทของการจับใจความไว้ 2 แนวทาง สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความส่วนรวม การอ่านประเภทนี้มีหลักกว่าผู้อ่านต้องสังเกตส่วนประกอบของหนังสือ อ่านหัวข้อ ต่าง ๆ และจัดเนื้อหาของหัวข้อนั้นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีการดำเนินเรื่องไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหา ตลอดจนแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ อย่างไร การอ่านจับใจความรวมเป็นการอ่านเพื่อรู้จะได้ตัดสินใจคุณค่าของหนังสือเล่มนั้นว่าสมควรอ่านอย่างละเอียดหรือไม่และน่าสนใจเพียงใด การอ่านแบบนี้เหมาะกับเวลาจำกัด เช่น การเลือกซื้อหนังสือ หรืออ่านเพื่อตัดสินใจว่าควรยืมจากห้องสมุดหรือไม่ข้อดีของการอ่านจับใจความส่วนรวมของหนังสือคือจะช่วยให้จำเนื้อหาหลักได้อย่างแม่นยำ

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ การอ่านประเภทนี้ต้องยึดหลักคืออ่านอย่างละเอียด ทุกตัวอักษรเพื่อจับเรื่องราวได้ตลอดทั้งเรื่องที่ไหน เมื่อไร ทำไม บางเรื่องอาจจะมีคำตอบไม่ครบ ก็ได้แต่ต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อจับใจความสำคัญให้มากที่สุด

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือการอ่านจับใจความส่วนรวม และการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความส่วนรวมนั้น เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยสังเกตส่วนประกอบของงานเขียน วิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และจัดลำดับเนื้อหาใหม่ตามความสำคัญ เพื่อสรุปความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อนั้นว่าเชื่อมโยงกันอย่างไร มีการดำเนินเรื่องอย่างไร โดยการอ่านจับใจความสำคัญ คือการอ่านวิเคราะห์คำหรือประโยค โดยการตีความหมาย

วิเคราะห์จุดมุ่งหมายงานเขียน วิเคราะห์เนื้อหาสาระของงานเขียน การอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นการอ่านอย่างละเอียด ต้องระบุได้ว่าใคร ทำ อะไร ที่ไหน เมื่อไรอย่างไรผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

2.5 วิธีการสอนอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอ่านหนังสือทุกประเภทและยังเป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเพื่อค้นหาความหมายสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความได้ดีนั้น นักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนะหลักการอ่านจับใจความไว้หลากหลาย ไว้ดังนี้

แวมยุรา เหมือนนิล (2541, น.24) กล่าวว่า การอ่านจับใจความควรเริ่มจากจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำ ซึ่งในแต่ละเรื่องอาจมีหลายย่อหน้า ใจความสำคัญส่วนมากมักอยู่ในประโยคตอนต้น ย่อนำรองลงมาคือ ประโยคตอนท้ายย่อหน้า ส่วนประโยคตอนกลางย่อหน้าเป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยาก และหากไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรืออยู่รวม ๆ กัน ย่อหน้าซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเองอาจใช้กลวิธีการตั้งคำถามว่า ใคร ทำ อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม ซึ่งจะทำให้มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญและส่วนที่เป็นประเด็นเสริมหรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

พนิตนันท์ บุญพามี (2542, น.78-87) กล่าวถึงเทคนิคในการอ่านจับใจความสำคัญและการอ่านจับใจความสำคัญในหนังสือประเภทต่างๆ ไว้ดังนี้

1. ผู้อ่านควรเริ่มต้นอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมก่อน โดยสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ ด้วยการพลิกดูและกวาดสายตาดำเนินหัวข้อต่างๆ ทั้งใหญ่และย่อยในเวลาอันรวดเร็วเพราะส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ และคำชี้แจง มักจะมีส่วนช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

2. ผู้อ่านควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เพราะจะเป็นการกำหนดวิธีการอ่านให้เหมาะสมและจับใจความสำคัญหรือหาคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. ผู้อ่านจะเป็นต้องมีความสามารถทางภาษา โดยเฉพาะการมีทักษะในการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆ หากไม่เข้าใจความหมายของคำแต่เริ่มต้นแล้ว ย่อมไม่มีโอกาสจับใจความสำคัญได้เลย ถ้าบางเรื่องที่มีคำศัพท์ยากๆ จึงต้องใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายประกอบ

4. ผู้อ่านที่มีประสบการณ์หรือภูมิหลังของเรื่องที่จะอ่านจะสามารถทำความเข้าใจและจับใจความเรื่องที่จะอ่านได้ง่ายขึ้น เช่น ผู้อ่านที่เติบโตในครอบครัวของชาวไร่ชาวนา มีสังคมวัฒนธรรม และวิถีชีวิตในชนบท ย่อมจับใจความสำคัญเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนชนบทได้ลึกซึ้งกว่าคนที่อยู่ในเมือง ดังนั้นการอ่านหนังสือบางประเภทผู้อ่านจึงจำเป็นต้องหาประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเพื่อจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

5. ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน เช่น หนังสือสารคดี ประเภทตำรา ข่าว และบทความ เป็นเรื่องจริงที่มุ่งให้ความรู้ ซึ่งสามารถจับใจความสำคัญได้ง่าย ในขณะที่หนังสือบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น นวนิยาย มีกลวิธีการแต่งที่ซับซ้อนจับใจความได้อย่าง คึงนั้นผู้อ่านจึงต้องรู้อารมณ์และกลวิธีของหนังสือแต่ละประเภท ก็จะทำให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่ายยิ่งขึ้น

6. ใจความสำคัญมีเพียงหนึ่งถึงสองประโยคในแต่ละย่อหน้า ถ้าเรื่องหนึ่งมีหลายย่อหน้าย่อมาแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณา รวมกันแล้วจะทำให้สามารถจับแก่นของเรื่อง หรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องได้

7. ใจความสำคัญมักพบที่ประโยคตอนต้นย่อหน้า ซึ่งเป็นจุดที่พบได้มากที่สุดเพราะผู้เขียนจะบอกประเด็นสำคัญก่อนแล้วขยายรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้นในภายหลัง บางครั้งก็พบใจความสำคัญที่ประโยคตอนท้ายย่อหน้า บางครั้งอยู่ตอนกลางของย่อหน้า แต่บางย่อหน้าผู้อ่านต้องสรุปเอง โดยใช้วิธีตั้งคำถามแล้วตอบตัวเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม

8. ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญด้วยการตัดประโยคหรือข้อความที่เป็นพลความ หรือส่วนขยายออกจากย่อหน้า ส่วนที่ตัดออก ได้แก่ ส่วนขยายหรือรายละเอียด ข้อความเปรียบเทียบ ตัวอย่างประกอบในย่อหน้า คำศัพท์ สำนวน โวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลข สถิติ วันเดือนปี คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ

9. ผู้อ่านควรใช้สายตากวาดจับเพื่อการสรุปความ โดยกวางสายตาไล่ตามบรรทัดไม่ควรย้อนกลับวนไปมา บางครั้งผู้อ่านอาจสำรวจดูเนื้อความคร่าวๆ เพื่อทำความเข้าใจโดยอ่านจากย่อหน้านำเรื่อง บทสรุป ดูแผนภูมิ ภาพประกอบ ตาราง หรือหัวข้อที่พิมพ์ด้วยตัวใหญ่ก็ได้

10. เก็บใจความสำคัญด้วยการขีดเส้นใต้ หรือตีเส้นรอบกรอบข้อความสำคัญ หรือใช้ปากกาสีเพื่อบอกความสำคัญมากหรือน้อยของข้อความ

11. หลังจากอ่านจับใจความแล้ว ผู้อ่านควรสรุปความด้วยสำนวนภาษาของตนเอง และร่างเป็นข้อความหรือทำบันทึกย่อ

จูไรต์นั ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2547, น.44) กล่าวว่า การอ่านจับใจความต้องพิจารณาทีละย่อหน้าหาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถาม หรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ธนู ทดแทนคุณ (2549, น.48) กล่าวว่า วิธีการอ่านจับใจความเริ่มต้นจากการพิจารณาข้อความ ข้อความที่สำคัญที่สุดเรียกว่า ใจความ และส่วนที่เป็นข้อความประกอบเรียกว่า พลความ การอ่านจับใจความควรจากจับใจความจากชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องมักจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อ

เรื่องหาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า ย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามักจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว หรืออาจไม่มีใจความสำคัญเลยก็ได้ ทั้งนี้ใจความสำคัญมักจะมีอยู่ที่ต้นย่อหน้า หรือไม่ก็ท้ายย่อหน้า และนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียง เพื่อให้ได้เนื้อความที่สั้น และเนื้อหาครบถ้วน

สุรางศรี วิเศษ (2553, น.11-12) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการอ่านจับใจความไว้ คือ อ่านพิจารณาชื่อเรื่อง อ่านตั้งแต่ต้นจนจบแล้วตอบ คำถามว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ใด เมื่อไร อย่างไร ทำไมจึงทำและได้ผลอย่างไร โดยสังเกตลำดับและความสัมพันธ์ของเนื้อหา พิจารณาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า นำใจความสำคัญ มาเรียบเรียงให้สละสลวยประมวลเป็น เรื่องราว

สถิตาภรณ์ ศรีหิรัญ (2560, น.70) จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ (2556, น.158-159) ได้แนะนำขั้นตอนในการอ่านจับใจความ คือ 1) ผู้อ่านต้องทราบประเภทของงานเขียน ก่อน เพื่อเป็น แนวทาง 2) อ่านคร่าว ๆ ในรอบแรก จะช่วยให้ผู้อ่านจับเค้าความของข้อความย่อหน้า 3) สังเกตคำ สำคัญ (key word) การสังเกตคำสำคัญในย่อหน้า คำที่พบบ่อยสาเหตุที่ควรสังเกตคำ สำคัญก็เพราะ ข้อความส่วนที่มีคำสำคัญมักจะสื่อถึงสาระสำคัญของเรื่อง 4) ตั้งคำถามว่า “ย่อหน้า นั้นเสนอเรื่อง เกี่ยวกับอะไร” เป็นกรอบแนวทางการจับใจความสำคัญ 5) จดบันทึกสาระสำคัญ เมื่อ วิเคราะห์ ใจความหลักและใจความรองของข้อความ 1 ย่อหน้าได้แล้วให้จดบันทึกไว้ หากข้อความ หนึ่งย่อหน้า นั้นมีขนาดยาวและมีเนื้อหาสาระซับซ้อน ผู้อ่านอาจจดบันทึกสาระสำคัญเป็นผังมโนทัศน์ (Mild Mapping) ก็ได้ 6) ทบทวนใจความสำคัญกับเนื้อความย่อหน้านั้น ๆ หากไม่สอดคล้องก็แก้ไข และ ปรับปรุงจนกว่าจะรู้สึกว่ามีแนวโน้ม ก่อนที่จะสังเคราะห์และบันทึกย่อความของเรื่อง

จากความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่าวิธีในการอ่านจับใจความควรเริ่มต้นจากการ พิจารณาชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องจะช่วยชี้ให้เห็นใจความสำคัญ แล้วมุ่งไปที่การหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า แต่ละย่อหน้า ย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามักจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว หรืออาจไม่มี ใจความสำคัญเลยก็ได้ นำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามารวมกัน และเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวน ภาษาของตนเองทบทวนว่า ใจความสำคัญที่เรียบเรียงไว้ถูกต้องกับเรื่องเดิมหรือไม่ เมื่ออ่านจบแล้ว ตอบคำถามให้ได้ว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร ซึ่งจะทำให้ มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริมหรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

2.6 การประเมินการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ หรือเนื้อเรื่อง เพื่อระบุเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพื่อหาเป็นอย่างไร ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ส่วนประกอบของเรื่องและจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบาย หลักการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความไว้หลากหลาย ไว้ดังนี้

นักการศึกษาบางคนกำหนดเกณฑ์ที่แตกต่างไปจากนี้คือ เครสและจอห์นสัน (Kress and John, 1965) โดยเสนอแนะเกณฑ์ในการประเมินการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ผู้อ่านที่สามารถตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขตร้อยละ 90 - 100 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 1
2. ผู้อ่านที่ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขตร้อยละ 75 - 89 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 2
3. ผู้อ่านที่ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องต่ำกว่าร้อยละ 75 แสดงว่า ยังมีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความ พลาดประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง ควรมีการอ่านทบทวนลักษณะการประเมินการอ่านจับใจความของภาษาไทยควรใช้เกณฑ์การจับใจความได้ร้อยละ 70 เป็นอย่างน้อย แล้วใช้หลักส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในการจับใจความให้มากขึ้นควบคู่กับการพัฒนาอัตราเร็วในการอ่าน

วิสาข์ จิตวิวัฒน์ (2541) ได้แบ่งการประเมินผลการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การวัดผลอย่างเป็นทางการ (Formal Measures) คือการสร้างข้อสอบอย่างเป็นทางการ โดยที่นักเรียนทำข้อสอบที่สร้างไว้ในเวลาที่กำหนด แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Tests) เป็นการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนกับคะแนนของกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบว่า นักเรียนคนนั้นสอบได้ในลำดับที่เท่าไรของกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบแบบสำรวจ (Survey Test) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) และแบบข้อสอบวัดความถนัด (Aptitude Test)

1.2 แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Tests) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายคลึงกับแบบทดสอบแรก คือ มีข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านและเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ หรือกับนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่านเกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80-90

2. การวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Measures) ได้แก่ กระบวนการเก็บข้อมูลหลากหลายรูปแบบ ซึ่งดำเนินไปพร้อมกับกระบวนการเรียนการสอน ครูสามารถเก็บข้อมูลทางการอ่านได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เช่น การสังเกตในชั้นเรียน การพูดคุยกับนักเรียน การเขียนบันทึกประจำวันของนักเรียน ในการสังเกตการณ์ทดสอบอย่างไม่เป็นทางการ มีดังนี้

- 2.1 การสังเกตนักเรียน
- 2.2 รายการคำอ่านที่คลาดเคลื่อนไปจากบทอ่าน
- 2.3 รายการคำอ่านอย่างไม่เป็นทางการ
- 2.4 การประเมินผลการเล่าเรื่อง

2.5 การประเมินผลตนเอง

บันลือ พุกษะวัน (2545, น.9-10) อธิบายถึงการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนได้หลายทาง ดังนี้

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้ถูกต้อง
 - 1.1 ตอบคำถามจากข้อเท็จจริงของท้องเรื่อง
 - 1.2 ตอบคำถามโดยการวิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่อง
 - 1.3 ตอบคำถามจากการสรุปเรื่อง หรือวิจารณ์ไตร่ตรอง
2. เล่าเรื่องและสรุปเรื่องที่ย่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ประเมินและเลือกแบบจากตัวละคร ให้เหตุผลประกอบการเลือกหรือไม่เลือก
4. แสดงประกอบนิทาน แสดงทำใบประกอบประโยควลีหรือคำศัพท์ได้
5. หาความสัมพันธ์ของคำ เช่น กระต่าย-กระโดด เต่า-คลาน
6. หาคำตรงข้ามเชิงความหมาย เช่น หิว-อิ่ม ยิ้ม-บึ้ง
7. อธิบายคำคม คำพังเพย แล้วแต่งนิทานประกอบ
8. ต่อนิทานที่เล่าไม่จบอย่างมีความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล
9. สรุป ตั้งชื่อเรื่องได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง พร้อมอธิบาย
10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการประกอบอาหาร ประดิษฐ์หรือดำเนินการทดลองทาง

วิทยาศาสตร์

11. นำความเข้าใจจากสิ่งที่ย่านมาใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มเกี่ยวกับ

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติสังคม เศรษฐกิจ

12. วิเคราะห์ให้ข้อคิดและเสนอแนะแก้ไขเชิงยอมรับ ไม่ยอมรับโต้แย้งด้วยเหตุผล

ของตน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น.148-150) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านจับใจความไว้ 2 วิธีคือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้ นักการศึกษามีความเห็นว่าผู้อ่านได้พลาดเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากยึดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้ จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินมีทั้งหมด 20 มีระดับตัวอักษร 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าทำเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

คะแนน 72 – 80	เท่ากับระดับ 4	หมายถึง ดี
คะแนน 52 - 71	เท่ากับระดับ 3	หมายถึง ค่อนข้างดี
คะแนน 32 - 51	เท่ากับระดับ 2	หมายถึง พอใช้
คะแนน 0 - 31	เท่ากับระดับ 1	หมายถึง ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนเองแล้วหากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

กรมวิชาการ (2546) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. การอ่านจับใจความ เป็นการทดสอบการรับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา จดหมาย ฯลฯ กิจกรรมในการทดสอบทักษะการอ่านจำแนกได้ดังนี้
 - 1.1 กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้อ่านสามารถอ่านข้อความที่มีความยาวตามความเหมาะสม ที่เป็นงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์ และวารสาร รายละเอียด สนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง รายละเอียดด้วยกัน
 - 1.2 ความสามารถอ่านจับใจความ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
 - 1.3 ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา สามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่าน ที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมินและสรุปได้ว่าสารที่อ่านนั้น เป็นสารประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิภาพของการอ่านนั้นได้ว่า มีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้นๆ เป็นพื้นฐาน การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ขึ้นต่อกันและการกำหนดความสามารถตามเกณฑ์ อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม เป็นต้น

การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบ การวัดผลอย่างเป็นทางการ อย่างไม่เป็นทางการและการใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบ รวมทั้งการใช้แบบประเมินค่า และการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้นๆ

จากการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ นั้น สามารถวัดได้หลายวิธี คือแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ และแบบทดสอบกึ่งปรนัย ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ ให้เติมหรือต่อให้สมบูรณ์

3. การจัดเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ด็อค

วิธีการสอนอ่านของเมอร์ด็อค เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น โดยเฉพาะกระบวนการคิดที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา กิจกรรมการเรียนการสอนจะเริ่มด้วยวิธีการตั้งคำถามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนตอบ แล้วให้ร่วมกันอภิปรายโดยการนำประสบการณ์เดิมของตนมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับแล้วแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้คิดแก้ปัญหาเหล่านั้นเอง

3.1 ความเป็นมาของการสอนอ่านของเมอร์ด็อค

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความเป็นมาของการสอนอ่านของเมอร์ด็อคไว้ ดังนี้ เมอร์ด็อค (Murdoch, 1986, p.9-15) เป็นอาจารย์สอนภาษาที่มหาวิทยาลัยคูเวต (Kuwait University) ประสบปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 เนื่องจากการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเกิดจากโอกาสที่นักเรียนจะใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมีน้อยมาก จึงได้คิดหาวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษขึ้น โดยยึดหลักจิตภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic) ซึ่งเป็นจิตวิทยาในการคิดและการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ชื่อว่า A More Integrated Approach ซึ่งยึดหลักฝึกหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะต่าง ๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไปตลอดเวลา เพราะมีความเห็นว่าการสอนของครูเท่าที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะแยกทักษะแต่ละทักษะออกจากกันโดยเด็ดขาด เช่น ทักษะอ่านมักจะจัดแยกออกทักษะอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง เมื่อใดที่ครูผู้สอนต้องการสอนการอ่านให้กับนักเรียนก็จะไม่ให้ความสนใจทักษะอื่น ๆ จะมุ่งให้นักเรียนฝึกอ่านเท่านั้น ซึ่งเมอร์ด็อคคิดว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เพราะการสอนแต่ละครั้ง ควรมีทักษะทั้ง 4 ประกอบกันไป แต่จะเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งเป็นพิเศษ ส่วนทักษะอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นจุดเน้นก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน นอกจากนั้นเมอร์ด็อคยังมีความเห็นว่า การสอนอ่านแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบเลือกตอบหรือแบบถูก - ผิดนั้นไม่ใช่การฝึกอ่านที่นักเรียนจะไม่พัฒนา

ทักษะอื่นเลยและบางครั้งอาจจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการสับสนมากขึ้น แบบฝึกหัดที่ดีที่สุดควรจะเป็นแบบฝึกหัดที่ต้องคิดและเขียนออกมาเป็นคำพูดของตน เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิดและฝึกทักษะการเขียนไปในตัว การใช้แบบฝึกหัดแบบนี้ถือว่าการสอนเพื่อการสื่อสารที่ดีมากอย่างหนึ่งด้วย และเป็นที่มาของวิธีสอนอ่านของเมอร์ด็อค

วิธีสอนอ่านของเมอร์ด็อค (A More Integrated Approach) เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น โดยเฉพาะกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหากิจกรรมการเรียนการสอนจะเริ่มด้วยวิธีการตั้งคำถามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนตอบ แล้วให้ร่วมกันอภิปรายโดยการนำประสบการณ์เดิมของตนมาผสมผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับแล้วแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้คิดแก้ปัญหาขึ้นเอง

นอกจากนี้กิจกรรมการสอนอ่านของเมอร์ด็อค ทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการคิด โดยมีขั้นตอนหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) นักเรียนจะต้องใช้ความคิดในด้านความรู้ความจำ (Knowledge) คือความสามารถในการระลึกถึงรายละเอียดเรื่องราวประสบการณ์ทั้งหมด ตลอดจนความสามารถจำความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ด้านความหมาย ความหมายแฝงของคำศัพท์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น คำยาก ศัพท์เทคนิค เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แฮร์ริส และซิเพย์ (Harris and Sipay, 1990 : 294) ที่ว่า คำศัพท์มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาความคิดของผู้อ่าน ส่วนกิจกรรมที่อ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) โดยวิธีสอนอ่านของเมอร์ด็อคนั้น สอดคล้องกับความคิดด้านการวิเคราะห์คือ ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ ซึ่งอาจเป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่กำหนดไว้ เช่น วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง การเชื่อมโยงข้อมูล การประเมินผลแก้ไข จะเป็นกิจกรรมที่เน้นความคิดด้านความเข้าใจซึ่งหมายถึงความสามารถในการดัดแปลงปรับปรุง หรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีลักษณะใหม่เป็นการขยายความรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ตามกระบวนการของความเข้าใจ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของ เมอร์ด็อค (Murdoch) มีลำดับขั้น ตอน 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนนักเรียนจะได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้งทักษะการฟังการตอบคำถาม การอ่าน การคิด และการเขียน ครูเป็นแต่เพียงผู้แนะนำเท่านั้น นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่าน ได้ทั้งกิจกรรมแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล

3.2 ขั้นตอนการสอนอ่านของเมอร์ดีอค

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายขั้นตอนการสอนอ่านของเมอร์ดีอคไว้หลากหลาย ดังนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค เป็นวิธีการที่เมอร์ดีอค (Murdoch, 1986 : 9-15) อาจารย์สอนภาษาอังกฤษแห่งมหาวิทยาลัยคูเวต คิดวิธีสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยยึดหลักจิตวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชื่อว่า A more Integrated Approach หรือ MIA เป็นการเน้นการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะต่าง ๆ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไป เมอร์ดีอคได้ให้แนวทางในการสอนดังนี้

3.2.1 ขั้นถามคำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้น และก่อให้เกิดการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ก่อนที่จะอ่านเรื่องนั้น เท่ากับว่าเป็นการโน้มน้าวให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่านในโอกาสต่อไป การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดคะเนล่วงหน้าว่า เรื่องที่จะอ่านนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พอถึงเวลา อ่านจริง ๆ ทุกคนก็พยายามจะค้นหาคำตอบว่า ตามที่พวกตนคิดคำตอบไว้ล่วงหน้า นั้น ตรงกับเรื่องที่จะอ่านหรือไม่ การอ่านจึงเป็นการกระตุ้นเร้าใจผู้เรียนให้หาคำตอบ

3.2.2 ขั้นทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้นักเรียนเกิดความมั่นใจว่า คำศัพท์บางคำที่เป็นตัวบ่งชี้ความหมาย (Key Words) นั้น นักเรียนมีความเข้าใจถูกต้องหรือยัง โดยครูจะเป็นผู้เลือกคำศัพท์เหล่านั้นขึ้นมาเอง คำบางคำ นักเรียนอาจจะรู้ความหมายแล้ว หรือคำบางคำหากมีความหมายหลายอย่าง ครูอาจจะเขียนความหมายของคำศัพท์คำนั้นให้อยู่ในสถานการณ์ที่พบ

3.2.3 ขั้นอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูแจกบทอ่าน (The Text) ให้นักเรียนอ่านตามเวลาที่กำหนดให้ซึ่งในเนื้อหานั้นจะแตกต่างกับเนื้อหาปกติ คือจะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อหา เพื่อนักเรียนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านที่ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์เนื้อหาจะทำให้ นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจขึ้นแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนต้องใช้ความคิดตลอดเวลา และต้องพยายามเข้าใจเรื่องโดยตลอดด้วย

3.2.4 ขั้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) เป็นขั้นที่จะใช้ทดสอบ ความเข้าใจผู้เรียนได้ดี คือการให้นักเรียนเติมข้อความจากประโยคปลายเปิดที่ครูกำหนดให้ โดยนักเรียนเขียนเติมประโยคเหล่านั้น ให้เป็นประโยคข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน และการให้นักเรียนเติมข้อความนั้น ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่านักเรียนจะไม่สามารถไปลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบได้แต่หากครูคิดว่า ความสามารถของนักเรียนไม่สามารถที่จะใช้ภาษาและสำนวน

ของตัวเองได้อาจจะแก้ไขโดยวิธีเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) มาเป็นประโยคที่ให้นักเรียนเติมใจความสมบูรณ์แทน

3.2.5 ชั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) เป็นชั้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำ ความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น นำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบตารางแผนภูมิ กราฟ หรือแผนที่อย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมของข้อมูล หากนักเรียนทำได้ก็ย่อมแสดงว่านักเรียนจับประเด็นสำคัญ ๆ กิจกรรมอย่างนี้ไม่ใช่แบบฝึกหัดทั่วไปแต่เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนหาทางแก้ไขปัญหา

3.2.6 ชั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเขต (Doing Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ในชั้นนี้ครูให้ประโยคมาจำนวนหนึ่ง แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงอนุเขต ซึ่งนั่นคือกิจกรรมการต่อชิ้นส่วน เป็นการฝึกการพูดและคิด วิธีการคือ ครูเตรียมชิ้นส่วนของประโยคมาให้อ่านจำนวนหนึ่ง แล้วให้แต่ละกลุ่มพยายามต่อชิ้นส่วนต่างๆ ของประโยคเหล่านั้นให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ และเรียงประโยคเหล่านั้นตามลำดับที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนนี้อาจจะให้ทำเป็นกลุ่มหรือทำเป็นรายบุคคลก็ได้ประโยคที่ให้ต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง กิจกรรมนั้นก็เพื่อต่อประโยคให้ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหา หรือรู้เรื่องที่เกิดขึ้น การนำข้อมูลของแต่ละคนมาต่อกัน ต้องพูดและถามกันแล้วพิจารณาเลือกข้อมูลมาต่อกันให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง

3.2.7 ชั้นประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) การประเมินผลการเรียนนั้น ส่วนใหญ่ที่ทำกันอยู่เกือบทุกชั้นตอน แต่ในชั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนร่วมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่นักเรียนต่อไป

สมเกียรติ กินจาปา (2545, น.9) ได้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ชั้นตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน ครูกระตุ้นผู้เรียนโดยตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามหรือหัวเรื่องนั้น ๆ เพื่อเป็นการรวบรวมความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 2) ชั้นรู้จักคำศัพท์ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ในบัตรงาน คำศัพท์จากพจนานุกรมด้วยตัวของนักเรียนเอง 3) ชั้นให้เนื้อเรื่องครูแจกเนื้อเรื่องซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อย ๆ แทรกเข้าไปในเนื้อหาเพื่อฝึกให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์เนื้อหา สมาชิกทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องไปด้วยกันตลอด ครูทำหน้าที่ผู้ช่วยอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำในบางครั้งในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา 4) ชั้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการอ่านซึ่งเป็นแบบฝึกหัดประเภทเติมข้อความให้สมบูรณ์ โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำ 5) ชั้นถ่ายโอนข้อมูล ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดใหม่ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดในรูปแบบตาราง แผนภูมิกราฟ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ผู้เรียน

แต่ละกลุ่มต้องพยายามนำข้อมูลที่อ่านจากเนื้อเรื่องมาเติมแบบฝึกหัดนั้นให้สมบูรณ์ 6) ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันต่อชิ้นส่วนประโยคเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของอนุเจตที่ถูกต้องให้ได้ใจความสมบูรณ์ต่อเนื่อง และ 7) ขั้นเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน การประเมินผลการเรียนนั้นส่วนใหญ่ทำกันอยู่ในทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนรวมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่เด็กต่อไป

นอกจากนี้ เสาวนีย์ ธารสาธ (2553, น.5) ได้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี สอนอ่านแบบ MIA ตามลำดับขั้น ต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะอ่าน ขั้นที่ 2 ทำความคุ้นเคย/ความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมแบ่งกลุ่มหาคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องกับนักเรียนให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมหรือเล่นเกม วาดภาพประกอบคำ เป็นต้น เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องมากขึ้น ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดแล้ว วิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) คือขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแบบปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์โดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 5 ขั้นเชื่อมโยงข้อมูล (Transferring Information) คือขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาเขียนใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น ตาราง แผนภูมิเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมการต่อชิ้นส่วนของประโยคให้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาเองได้ และขั้นที่ 7 ประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือขั้นที่ประเมินผลการอ่านของนักเรียน โดยการเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ร้องเพลง การสังเกตหรือตรวจสอบและแก้ไขใบงานในแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน และแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีในขั้น ต่อไป

จากขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยวิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์และกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค ดังนี้ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถามหรือสนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องจากภาพ ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรื่องที่จะอ่าน ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครู

เลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่องอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านมากขึ้น ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าเพื่อให้นักเรียนค้นหาคำตอบซึ่งเป็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยคสมบูรณ์ ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด โดยให้นักเรียนตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ขั้นที่ 5 ขันถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) คือขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนนำเรื่องที่อ่านมาเขียนตามความเข้าใจในรูปแบบของการสร้างแผนผังความคิด หรือแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียน ขั้นที่ 6 ขัน ทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเจท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยคเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอีกครั้งหนึ่ง และขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) สนทนาและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านโดยให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปใจความลงในใบงานเพื่อประเมินผลว่านักเรียนมีความ เข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือไม่จากนั้นจึงตรวจผลงานและปรับปรุงแก้ไข

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

หลายคนคงเคยคุ้นกับศัพท์ที่ว่า เจตคติ หรือ ทัศนคติ ซึ่งเป็นศัพท์ที่บัญญัติขึ้นใช้กันอย่างกว้างขวางทางการศึกษา และสาขาวิชาอื่น เจตคติเป็นความพร้อมทางจิตใจที่บุคคลมีต่อบุคคล ต่อสิ่งของ และต่อสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา อาจเป็นไปได้ในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคติจึงยังไม่เป็นพฤติกรรมแต่เป็นตัวการที่จะทำให้พฤติกรรมของบุคคลนั้นเกิด เราจึงถือเจตคติเป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้รายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในด้านความหมาย ลักษณะของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติ และการวัดเจตคติ ดังนี้

4.1 ความหมายของเจตคติ

คำว่าเจตคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Aptus แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม มีผู้ใช้คำอื่นในความหมายเดียวกัน เช่น ทัศนคติ หรือเจตคติ ซึ่งมี นักการศึกษาและนักจิตวิทยาให้นิยามหรือคำจำกัดความ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเจตคติไว้หลากหลาย พอสรุปได้ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ให้ความหมายของ เจตคติ ว่าหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลอันเกิดจากการเรียนรู้ และเป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านในทิศทางใดทางหนึ่ง

วรรณดี แสงประทีปทอง (2544, น.6) กล่าวว่า เจตคติหรือทัศนคติเป็นลักษณะหนึ่งของคุณลักษณะด้านเจตพิสัยหรือด้านความรู้สึก เป็นลักษณะภายในซึ่งยากต่อการสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการ

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545, น.138) ให้ความหมายของเจตคติ ว่าเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความคิดความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และสภาวะความพร้อมทางจิตนี้ จะต้องอยู่นานพอสมควร

ทั้งนี้เจตคติ ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Attitude มีความหมายว่า ทัศนคติ หรือท่าที (พิภพ วังเงิน, 2547, น.403) โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของเจตคติ ว่าหมายถึง ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, น.321)

นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม (2547, น.407) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล มีการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราสามารถรับรู้การตอบสนองได้โดยสังเกตจากพฤติกรรมของบุคคล

วิเชียร วิทยอดม (2547, น.45) กล่าวว่า เจตคติ เป็นเรื่องของแบบแผน ความรู้สึก ความเชื่อ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เมื่อบุคคลเกิดความตั้งใจจะแสดงออกมาทางการกระทำตามแบบแผนที่แน่นอน ซึ่งเราเรียกได้ว่าเป็นเจตคติเฉพาะ และแบบอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเจตคติที่ใช้ในการทำงานก็คือ พันธะสัญญาที่มีต่อองค์กรนั้นๆ ทั้งความพอใจ อารมณ์ และพฤติกรรมที่บุคคลพึงแสดงออก

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, น.68) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง การสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะของความชอบไม่ชอบเกี่ยวกับวัตถุคน หรือเหตุการณ์ โดยมีความรู้สึกหรือความเชื่อเป็นพื้นฐาน

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549, น.69) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นว่า ความรู้สึกเป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความคิดเห็นเป็นองค์ประกอบทางด้านปัญญา และท่าทีเป็นองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม

ทรูสโตน (Thurstone, 1964, น.49) กล่าวว่า เจตคติ เป็นตัวแปลทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ไม่อาจสังเกตได้ง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงภายในแสดงออกให้เห็นได้โดยพฤติกรรมอย่างใด

อย่างหนึ่ง เจตคติยังเป็นเรื่องของความชอบไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนความเชื่อของบุคคลที่มีการแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ หรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

4.2 ลักษณะของเจตคติ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของลักษณะเจตคติไว้หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมมาดังนี้

ปราณี ทองคำ (2539, น.146 - 147) กล่าวว่า เจตคติมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เจตคติที่มีหมาย ได้แก่ สิ่งที่เป็นรูปธรรม และสิ่งที่เป็นธรรม
2. เจตคติมีการระบุแง่ดี และแง่ไม่ดี มีการแสดงออกทั้งในทางบวกและทางลบ หรือเป็นไปในทางด้านสนับสนุนหรือคัดค้าน
3. เจตคติมีลักษณะคงทน เจตคติของบุคคลที่มีการแสดงออกต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว จะมีลักษณะของความคงทน แต่นักจิตวิทยาไม่ถือเป็นเรื่องถาวร เพราะเจตคติเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องใช้เวลานาน

4. เจตคติมีความพร้อมในการตอบสนอง กล่าวคือ บุคคลมีความพร้อมที่จะให้การตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความรู้สึกนึกคิดที่เขามีอยู่

ทั้งนี้ เจตคติมีคุณลักษณะสำคัญหลายประการ พัทธา ทิปยทัศน์ (2544) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคล อาทิ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประสพการณ์ และสิ่งเร้าต่างๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดเจตคติ แม้ว่าจะมีประสพการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างกันก็ตาม
2. เจตคติเป็นความพร้อมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจมากกว่าการสังเกตเห็นได้จากภายนอก ลักษณะของความซับซ้อนในการตอบสนองขึ้นอยู่กับอารมณ์ของบุคคลว่าชอบ หรือไม่ชอบ ยอมรับ หรือไม่ยอมรับ

3. เจตคติมีการประเมินในลักษณะความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นความรู้สึกประเมินว่าชอบ พอใจ ฯลฯ เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก ถ้าประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ เรียกว่าเป็นทิศทางในทางลบ เจตคติจึงมีความเข้ม คือ มีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก

สรุปว่า เจตคติมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ เจตคติที่มีหมายมีการระบุแง่ดี และแง่ไม่ดี มีการแสดงออกต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เจตคติมีลักษณะคงทนมีความพร้อมในการตอบสนอง เพราะเป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคล อาทิ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ประสพการณ์ และมีการประเมินใน

ลักษณะของความรู้สึกหรืออารมณ์ ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลคือ เจตคติเชิงบวกและ เจตคติเชิงลบ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางบวกและทางลบ

4.3 องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติจะเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงไปยังด้านแรก คือ เชื่อมโยงไปยังนิยามของเจตคติและอีกด้านคือ การเชื่อมโยงไปยังประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ หรือความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ นั้น มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติดังต่อไปนี้

กุญชรี คำชาย (2540, น.159) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามีอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ องค์ประกอบด้านความรู้สึก องค์ประกอบด้านพฤติกรรม

ธีรวิทย์ เอกะกุล (2542, น.8) กล่าวว่า การที่บุคคลใดจะเกิดความเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ บุคคลนั้นต้องผสมผสานคุณลักษณะย่อยๆ หลากหลายอย่าง เช่น การรับรู้ การประเมินค่า ความซาบซึ้ง ความสนใจ คุณลักษณะเหล่านี้รวมตัวกันขึ้นเป็นความรู้สึกและเจตคติของบุคคลนั้นๆ องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้คนเราเกิดเจตคติขึ้นได้นั้นมีอยู่ 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) ความรู้ 2) ความรู้สึก 3) ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ

เจตคติมีองค์ประกอบโดยทั่วไป คือ สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2542, น.64 – 65)

1. องค์ประกอบด้านความคิด ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้ ความเชื่อ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในด้านต่างๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกนี้ เป็นเรื่องของสภาพอารมณ์ และการประเมินผลอันเป็นผลจากการเรียนรู้ในอดีต ความรู้สึกทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นและอาจแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบหากมีเรื่องราวขัดกับความรูสึกดังกล่าว

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มของพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมหรือแนวโน้มของบุคคลที่จะปฏิบัติตอบสนอง หรือกระทำการสิ่งต่างๆ ทางใดทางหนึ่ง ซึ่งถือว่าการแสดงออกดังกล่าวมาจากความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ

พัชรา ทิพย์ทัศน์ (2544) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามี 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งเร้า อันจะก่อให้เกิดการประเมินค่าของสิ่งเร้านั้นๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก และอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบที่มาจากบุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้น เกิดเป็นองค์รวมด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่บุคคลมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการประเมินค่าให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น

สรุปว่า เจตคติที่เกิดกับบุคคลแต่ละคนนั้น มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) Cognitive Component 2) Affective Component และ 3) Behavioral Component เพราะโดยปกติบุคคลมักแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่ แต่จะมีปริมาณมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนี้

4.4 วิธีการวัดเจตคติ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายวิธีการวัดเจตคติ ไว้ดังนี้ เจตคตินับเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล จึงมีลักษณะเป็นนามธรรม ตัวเราเองเท่านั้นที่จะทราบความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ดังนั้นการวัดเจตคติโดยตรงจึงไม่สามารถกระทำได้ แต่เราสามารถทำการศึกษาเจตคตินั้นได้

เจตคติสามารถวัดได้โดยการสร้างแบบวัดเจตคติ เพื่อถามความรู้สึกที่มีต่อสิ่งเร้าบุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ ในรูปแบบของความชอบหรือไม่ชอบ แบบเจตคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3 – 4 วิธี กล่าวคือ (สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ (2541, น.10–12) ; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538, น.166)

วิธีลิเคิร์ท สเกล (Likert Scale) การวัดเจตคติของลิเคิร์ท เป็นวิธีการที่เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากที่สุด วิธีการนี้ต้องมีการรวบรวมข้อความที่ต้องการจะศึกษา หรือให้ความหมายสิ่งที่ต้องการวัดโดยครอบคลุมขอบเขตเนื้อหา ทั้งนี้ข้อความที่ต้องการวัดจะต้องประกอบด้วยข้อความ 2 ส่วน คือ ข้อความที่สนับสนุน และข้อความที่ต่อต้านคละกันไป และนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดยมีการกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การให้คะแนนขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความ ถ้าเป็นข้อความสนับสนุน ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนน และลดคะแนนลงไปจนถึงตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน ตรงข้ามกัน หากเป็นข้อความที่ต่อต้านถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 5 คะแนน และลดลงไปจนถึงเห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนน 1 คะแนน ดังนั้นคะแนนรวมของทุกข้อเป็นสิ่งบ่งบอกถึงเจตคติของผู้ตอบในแบบวัดเจตคติของแต่ละคน

4.5 วิธีการสร้างเครื่องวัดเจตคติ

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายวิธีการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติไว้หลากหลาย ดังนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะศึกษาว่ามีโครงสร้างลักษณะใดศึกษาเจตคติต่อสิ่งใดให้นิยามเจตคติต่อสิ่งนั้นอย่างชัดเจน

2. การเลือกคำถามและรวบรวมข้อคิดเห็น การเก็บรวบรวมข้อความคิดเห็นที่จะเป็น ตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบออกมา ข้อความนั้นควรมีลักษณะดังนี้ 1) คำถามทุก

ข้อต้องเป็นข้อความเกี่ยวกับเจตคติ ไม่ใช่เป็นคำถามเรื่องราวของ ข้อเท็จจริง เพราะคำถามเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริงไม่สามารถบอกได้ว่าผู้ตอบมีเจตคติเป็นอย่างไรสามารถวัดความแตกต่างของเจตคติได้

2) คำถามทุกข้อต้องชัดเจน รัดกุม และตรงประเด็นที่ต้องการศึกษา การเขียน คำถามควรถามแต่ละ ครั้งหนึ่งประเด็นเท่านั้น เพราะถ้าเขียนคำถามครั้งละหลายประเด็น จะทำให้ ผู้ตอบเกิดความสับสน เพราะผู้ตอบอาจเห็นด้วยกับคำถามเพียงประเด็นเดียว ส่วนประเด็นอื่นอาจไม่เห็นด้วย 3) ข้อคำถาม นั้น ควรใช้คำและศัพท์ง่ายๆ ที่ทุกคนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน พยายามหลีกเลี่ยงคำที่มีความหมาย หลายแง่มุม 4) ผลจากการตอบคำถาม ควรจะกระจายพอสมควรตามแนวของเจตคติ คือมีทั้งกลุ่มที่ เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย 5) ในมาตราวัดชุดหนึ่งๆ ควรมีคำถามประเภทบวกหรือนิมาน และ ประเภทลบ หรือนิเสธ อย่างละเท่าๆ กัน 6) ถ้าใช้คำถามประเภทเลือกตอบตัวเลือกแต่ละตัวจะต้อง สามารถแยกเจตคติ ได้และไม่มีหลายตัวแปรในแต่ละคำตอบ 7) คำถามควรมีลักษณะ ที่สามารถ จำแนกเจตคติของบุคคลในแง่ต่างๆ ได้ กล่าวคือบุคคลที่มีเจตคติต่างกันควรมีแนวคำตอบปรากฏให้ เห็นแตกต่างกัน ส่วนแนวคำถามบุคคลทุกๆ คน มีแนวโน้มตอบเหมือนกันที่มีเจตคติต่างกันทั้งข้อนั้น ควรตัดทิ้งไป

3. สร้างข้อความครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 2 ทาง คือทางบวกและทางลบ ประมาณ 50 – 100 ข้อ

4. การกำหนดตัวแปรของเจตคติ เมื่อได้ตั้งคำถามเรียบร้อยแล้ว นำคำถามเหล่านี้ มากำหนดค่าเจตคติว่าควรมีค่าตั้งแต่เท่าใดถึงเท่าใด ซึ่งจะพิจารณาโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

4.1 ข้อคำถาม 2 ประเภทกำหนดค่าเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 ลักษณะข้อคำถาม

ข้อคำถามประเภททางบวก	ข้อคำถามประเภททางลบ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย	- ไม่เห็นด้วย
- ไม่แน่ใจ	- ไม่แน่ใจ
- ไม่เห็นด้วย	- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4.2 การกำหนดน้ำหนัก คำถามประเภททางบวก กำหนดให้น้ำหนักสูงสุดอยู่ที่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และน้ำหนักต่ำสุดอยู่ที่ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

5. การเลือกคำถามคำถามทุกข้อที่สร้างขึ้นในตอนแรกจะนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม เจตคติยังไม่ได้นำคำถามเหล่านี้ไปทดลองดูก่อนว่า คำถามแต่ละข้อเชื่อถือได้หรือไม่ สามารถวัด เจตคติที่ต้องการจะวัดได้หรือไม่เพียงไรในการเลือกคำถามเพื่อคัดไว้เป็นแบบสอบถาม ต้องทำดังนี้

1) นำคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ ผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นอ่านดู เพื่อวิจารณ์ก่อน คำถามเหล่านี้ข้อใดดี ข้อใด ไม่ดี ถ้าไม่ดีควรปรับปรุงหรือไม่ก็ตัดออก หรือบางข้ออาจไม่ครอบคลุมเนื้อหา ก็ได้ จะได้เพิ่มเติม คำถามลงไปอีกเพื่อให้ครอบคลุมปัญหานั้นให้ได้มากที่สุด 2) นำคำถามไปทดลองกับกลุ่มบุคคล แล้ว นำคำตอบเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อเลือกเอาคำถามเฉพาะข้อที่ดีไปใช้ต่อไป โดยวิเคราะห์ข้อคำถาม ด้วยการทดสอบคะแนนที่ได้ด้วย t-test ค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้คือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป หรือใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์รายข้อด้วยการทดสอบค่า r ของคะแนนรายข้อกับ คะแนนรวม

วิธีเทอร์สโตน สเกล (Thurstone Scale) วิธีการวัดแบบเทอร์สโตน เน้นวิธีการ ให้นำหนักหรือคะแนนในแต่ละช่วงเท่ากัน โดยจะแบ่งช่วงการวัดออกเป็น 11 ช่วงเท่าๆ กัน โดยที่ เทอร์สโตนใช้วิธีการยึดหลักที่ว่า “คุณลักษณะใดๆ ในความรู้สึกของคนเรานั้นจะมีตั้งแต่เห็นด้วย น้อย ที่สุดไปจนถึงเห็นด้วยมากที่สุด”

วิธีกัทแมน สเกล (Guttman Scale) เป็นวิธีการประเมินชุดข้อคำถามที่ใช้วัดเจตคติ โดยกัทแมน (Guttman) เป็นการวิเคราะห์มาตราส่วน โดยการพยายามหาชุดข้อคำถามนั้นๆ ถ้า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามข้อ 2 ผู้ตอบต้องเห็นด้วยกับคำถามข้อ 1 มาก่อน และถ้าเห็นด้วยกับ ข้อ 3 ก็ต้องเห็นด้วยกับข้อ 1 มาก่อนเช่นกัน จึงจะสามารถเห็นถึงแบบแผนของเจตคติที่มีต่อเรื่อง นั้นๆ

วิธีการหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Differential) วิธีนี้เป็น การศึกษาความคิดรวบยอด (Concept) ของบุคคล ซึ่งเป็นแนวคิดของ ชาลส์ ออสกู๊ด (Charler E. Osgood) โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็นมีการประเมินค่าโดย การใช้คำคุณศัพท์ที่มีการวัดเกณฑ์มากน้อย

จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง 7 อันดับด้วยกัน (บางเกณฑ์ใช้การวัด 5 หรือ 3 อันดับ) ซึ่งวิธีการวัดนี้สามารถวัดเจตคติของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อสิ่งเร้าต่างๆ ได้

สรุปได้ว่า การวัดเจตคติที่นิยมใช้มี 4 วิธี ได้แก่ 1) วิธีลิเคิ์ท สเกล 2) วิธีเทอร์ สโตน สเกล 3) วิธีกัทแมน สเกล และ 4) วิธีการหาความแตกต่างของความหมายสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีของลิเคิ์ท สเกล มาปรับใช้โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านจับ ใจความของเมอร์ต็อค ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำวิธีของลิเคิ์ทสเกลมาประยุกต์ใช้ โดยแบ่งเป็น 5

ระดับ เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ดีอค

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จึงขอเสนอเพื่อเป็นแนวทางดังนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

จรัญ รัตนศิลา (2539, น.121) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอค ที่ใช้สื่อการสอนแบบอรรถฐาน (Genre) และวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครูผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอคที่ใช้สื่อการสอนแบบอรรถฐานและวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการอ่านโดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอคที่ใช้สื่อการสอนแบบอรรถฐานสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู

อัจฉรา สินธุโคตร (2543, น.78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการบูรณาการของเมอร์ดีอคกับการสอนตามคู่มือครูผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีบูรณาการของเมอร์ดีอค ไม่แตกต่างกับวิธีการสอนตามคู่มือและนักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจกับวิธีการอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค

รจนา ชาญวิจิต (2547, น.46) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้วิธีสอนอ่านโดยใช้วิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 53 คน โรงเรียนเบญจมราชารังสฤษฏ์ อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แบบประเมินตนเองด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านโดยใช้วิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 การใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านการมีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือกลุ่มทำงานจนประสบความสำเร็จหาความหมายของคำศัพท์ที่กำหนดให้จากพจนานุกรมได้ และปฏิบัติกิจกรรมได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดมากที่สุด

สุนารี เขียรธรรณา (2549, น.30) วิจัยเรื่องการพัฒนาความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธี MIA วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธี MIA กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2546 โรงเรียนชัยสิทธิ์वास “พัฒน สายบำรุง” อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการทดลองคือ แผนการสอนจำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวนีย์ ธนะสาร (2553, น.79) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค โดยมีวัตถุประสงค์ ของการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มี ปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค ว่าอยู่ในระดับใด เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคเป็นอย่างไร และเพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคว่าอยู่ในระดับใด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านทรัพย์สมบูรณ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 6 คน เลือกมาโดยวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนอ่านจับใจความตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค แบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ และแบบสอบถามวัดความสนใจในการอ่านภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอน แบบบูรณาการของเมอร์ดีอคอยู่ในระดับดี ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอคสูงขึ้น ความสนใจใน

การอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการ
สอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค อยู่ในระดับมาก

นราธิป เอกสินธุ์ (2557, น.464) วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตาม
แนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถใน
การอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค
(MIA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อความ
เข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA)
และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) กลุ่ม
ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 48 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้ขั้นตอนของวิธี
สอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการ
อ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน จำนวน 2 ชุด แบบทดสอบความสามารถในการเขียนแบบอัตนัย
จำนวน 3 ตอน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ
เมอร์ดีอค (MIA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์
ดีอค (MIA) มีความเข้าใจภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 และมีนักเรียนมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนแบบบูรณา
การของเมอร์ดีอค (MIA) ในระดับมากที่สุด

อรพัทธ์ ศิริแสง (2558, น.70) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับ
ใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA มีวัตถุประสงค์เพื่อ
1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและ
หลังการจัดเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน
ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4/6 มีจำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลยโสธร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแผนการ
จัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA จำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัด
ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ
จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ
MIA การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่าที (t-test)
แบบ Dependent สรุปผลการวิจัย 1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

รายงานวิจัยต่างประเทศไม่พบวิจัยสนับสนุนวิธีการสอนอ่านแบบ MIA แต่มีงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการสอนอ่านของเมอร์ด็อก คือ เน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญใช้ความสามารถหลายด้านด้วยกัน เพื่อแก้ปัญหาและเป็นกระบวนการคิดทางภาษา ได้แก่

เพอร์คินส์ Perkins (1982, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการแปลความ ดีความ และ ความรู้เกี่ยวกับศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้มีแบบทดสอบคำศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ทำให้สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

จอห์นสัน Johnsan (1988, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องเป็นแบบฝึกชนิดเติมเพื่อฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนเกรด 4 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องด้วยตนเองแตกต่างจากกลุ่มที่เรียนด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เดลานี Delaney (1990, 111-A) ได้ศึกษาเรื่องผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความ เข้าใจกับนักเรียนระดับ 4 และระดับ 5 โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีนักเรียน 32 คน โดยฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วทำการจดบันทึกเอาไว้ กลุ่มที่ 2 มีนักเรียน 33 คน โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญเอาไว้แล้วทำการจดบันทึกสิ่งสำคัญเหล่านั้น และกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า คะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอย่างเห็นได้ชัด

เดวิดสัน Davidson (1991, Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคำถามของ ครูกับคำตอบของนักเรียนในขณะที่มีกิจกรรมการอ่านแบบธรรมดาและแบบให้ใช้ความคิดขณะอ่านพบว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยถูกฝึกอยู่เสมอ นั้น มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามไปในแนวคิดเชิงวิจารณ์และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมา ส่วนที่เรียนการอ่านแบบธรรมดาไม่ค่อยได้ใช้ความคิดลึกซึ้งนัก มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามแบบไม่มีความคิดเชิงวิจารณ์และไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นของตนออกมา

เลวิน และรีฟ Levine; & Reves (1994, p.71-84) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้(Schemata) 3 แบบ คือ ทักษะทางภาษา (Language Skill) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Knowledge) และโครงสร้างสุนทรียศาสตร์ทางภาษา (Rhetorical Structure) ที่มีความเข้าใจในการอ่านโดยทำการศึกษากับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น

ภาษาต่างประเทศ จำนวน 95 คน ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างความรู้ทั้ง 3 แบบร่วมกันส่งผลให้เกิดความเข้าใจใ้การอ่านในระดับที่ต่างกัน แต่ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Knowledge) เป็นตัวทำความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้ดีที่สุด

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคที่มีผู้สนใจนำวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ไปทดลองกับผู้เรียนแล้วพบว่า หลังการสอนด้วยวิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อคแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และระดับผลการเรียนโดยมากอยู่ในระดับดี รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค อยู่ในระดับมาก วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค จึงน่าจะเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะนำมาจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ เพราะมีขั้นตอนในการอ่านที่ชัดเจน และแต่ละขั้นตอนนั้นจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะการตอบคำถามที่แทรกอยู่ในแต่ละย่อหน้านั้นจะสามารถช่วยให้นักเรียนค้นหาคำตอบ ซึ่งเป็นใจความสำคัญได้ และส่งผลให้นักเรียนสามารถนำไปสรุปเรื่องราวที่อ่านในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 1” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 175 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของกลุ่มโรงเรียนกุสุมาลย์ 1 อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

- 1) สุ่มอำเภอ จากอำเภอทั้งหมด อำเภอ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มา 1 อำเภอ ได้อำเภอกุสุมาลย์
- 2) สุ่มกลุ่มโรงเรียน จากกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด 13 โรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนกุสุมาลย์ 1 ได้โรงเรียนบ้านกุดสะกอย
- 3) สุ่มห้องเรียน จากห้องเรียนในโรงเรียนบ้านกุดสะกอย มา 1 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 17 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 20 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนรวม 2 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน รวมถึงเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้คำ อธิบายรายวิชา และขอบเขตเนื้อหา และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.2 ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

2.1.3 ศึกษาและคัดเลือกบทอ่านให้ตรงกับตัวชี้วัดของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือเรื่องสั้นๆ นิทานชาดก และบทความ ฯลฯ จากนั้นกำหนดสาระการเรียนรู้และระยะเวลาในการทดลอง

2.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ซึ่งผู้วิจัยใช้ลำดับขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

- 1) ส่วนหัว
- 2) สาระสำคัญ
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้
- 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 7) การวัดผลและการประเมินผล

ในการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยกำหนดมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions)

- สนทนาอภิปรายซักถาม คาดเดาเรื่องภาพ

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary)

- ครูเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่องอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ขั้นที่ 3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text)

- อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text)

- ทำแบบฝึกหัดเติมคำให้ประโยคสมบูรณ์ ตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด

ขั้นที่ 5 ขนถ่ายโอนข้อมูล (Transferring information)

- สร้างแผนผังความคิด แผนภูมิ

ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure)

- เรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า เล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ประโยค

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction)

- สนทนา และสรุปใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ตรวจสอบผลงานปรับปรุงแก้ไข

2.1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค จำนวน 10 แผน เพื่อใช้สอน 20 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ	จำนวน 2 ชั่วโมง
2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องอ่านจับใจความจากนิทานชาดก	จำนวน 2 ชั่วโมง
3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องอ่านจับใจความจากบทความ	จำนวน 2 ชั่วโมง
4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องอ่านจับใจความจากพระบรมราโชวาท	จำนวน 2 ชั่วโมง
5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องอ่านจับใจความจากสารคดี	จำนวน 2 ชั่วโมง
6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องอ่านจับใจความจากโฆษณา	จำนวน 2 ชั่วโมง
7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องอ่านจับใจความจากข่าว	จำนวน 2 ชั่วโมง
8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องอ่านจับใจความจากเพลงพื้นบ้าน	จำนวน 2 ชั่วโมง
9) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องอ่านจับใจความจากประกาศ	จำนวน 2 ชั่วโมง
10) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	จำนวน 2 ชั่วโมง

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหา กิจกรรม และการวัดประเมินผลให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

2.1.7 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการสอน โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 6 ด้าน ด้านสาระสำคัญ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ แบบประเมินชุดนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.1.8 วิเคราะห์คุณภาพโดยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการประเมินแผนการสอน ในแต่ละข้อรายการมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมาย โดยกำหนดค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2549, น.100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 -5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 -3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้องเหมาะสม มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกัน โดยมี ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 อยู่ในระดับมาก

2.1.9 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ยังไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และการกำหนดเครื่องมือในการวัดประเมินผลผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ใช้แบบประเมินในการทำกิจกรรมกลุ่มเช่นเดียวกับแบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

2.1.10 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไพศาลวิทยา ศูนย์เครือข่ายกุสุมาลย์ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จังหวัดสกลนคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลาสถานการณ์ ลักษณะกิจกรรมและปริมาณเนื้อหาว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.11 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ทดลองใช้แล้วไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยและนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเอกสารหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.3 วิเคราะห์เนื้อหาและตัวชี้วัดในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา พฤติกรรมที่ต้องการวัดเพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ

2.2.4 สร้างแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เพื่อเลือกข้อสอบโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องให้ได้จำนวน 30 ข้อ ตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2.2.5 นำแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

2.2.6 เสนอแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผลการ วิเคราะห์ค่า IOC ได้ค่าเท่ากับ 1.00

2.2.7 นำแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวเลือกในบางข้อที่มีความแตกต่างกันโดยให้ใช้คำที่ตรงกัน และเปลี่ยนตัวเลือกที่มีความง่ายเกินไป

2.2.8 นำแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนไพศาลวิทยา ศูนย์เครือข่ายกุสุมาลย์ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จังหวัดสกลนคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและไม่เคยเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ นิทานชาดก บทความ พระบรมราโชวาท สารคดี โฆษณา ข่าว เพลงพื้นบ้าน ประกาศ และบทร้อยกรอง จำนวน 14 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

2.2.9 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบ ได้ผลดังนี้
แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ พบว่า มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.27-0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-0.73

2.2.10 การตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อสอบทั้งฉบับ โดยนำแบบทดสอบที่มีความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่คัดเลือกไว้ 30 ข้อ โดยนำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการของคูเดอร์และริชาร์ดสัน ด้วยสูตร KR-20 (Kuder and Richardson) พบว่า แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

2.2.11 นำแบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

2.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดเจตคติที่ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกที่มีต่อการเรียนภาษาไทยหลังจากการอ่านจับใจความ หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท

2.3.2 ศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมที่แสดงออกถึงเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติ

2.3.3 สร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่จะวัด นำข้อความที่สร้างไปให้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงให้เข้าใจง่าย ครอบคลุม ชัดเจน จากนั้นนำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนั้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับการตรวจคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหาโดยตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ลักษณะการใช้คำถาม และความถูกต้องด้านภาษา ให้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติมีค่า IOC ได้เท่ากับ 1.00 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติที่สามารถนำไปใช้ได้

2.3.4 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อโดยใช้เทคนิคร้อยละ 27 ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายข้อ โดยการทดสอบค่าที่ได้ค่าอำนาจจำแนก 1.75

2.3.5 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนไพศาลวิทยา ศูนย์เครือข่ายกุสุมาลย์ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จังหวัดสกลนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้สูตรครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

2.3.6 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่มีคุณภาพปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 นำหนังสือขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยื่นต่อผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอย เพื่อทำการทดลองศึกษา

3.2 ผู้วิจัยชี้แจงเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการทดลองได้จัดปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนของนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู บทบาทของนักเรียน วิธีการวัดและประเมินผล

3.3 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น บันทึกผลการทดสอบ

3.4 ดำเนินการสอนในกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้เวลาสอน จำนวน 20 ชั่วโมง

3.5 ทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน หลังจากจบบทเรียน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น และบันทึกผลการทดสอบ

3.6 ทดสอบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน หลังจากจบบทเรียน โดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น และบันทึกผลการทดสอบ

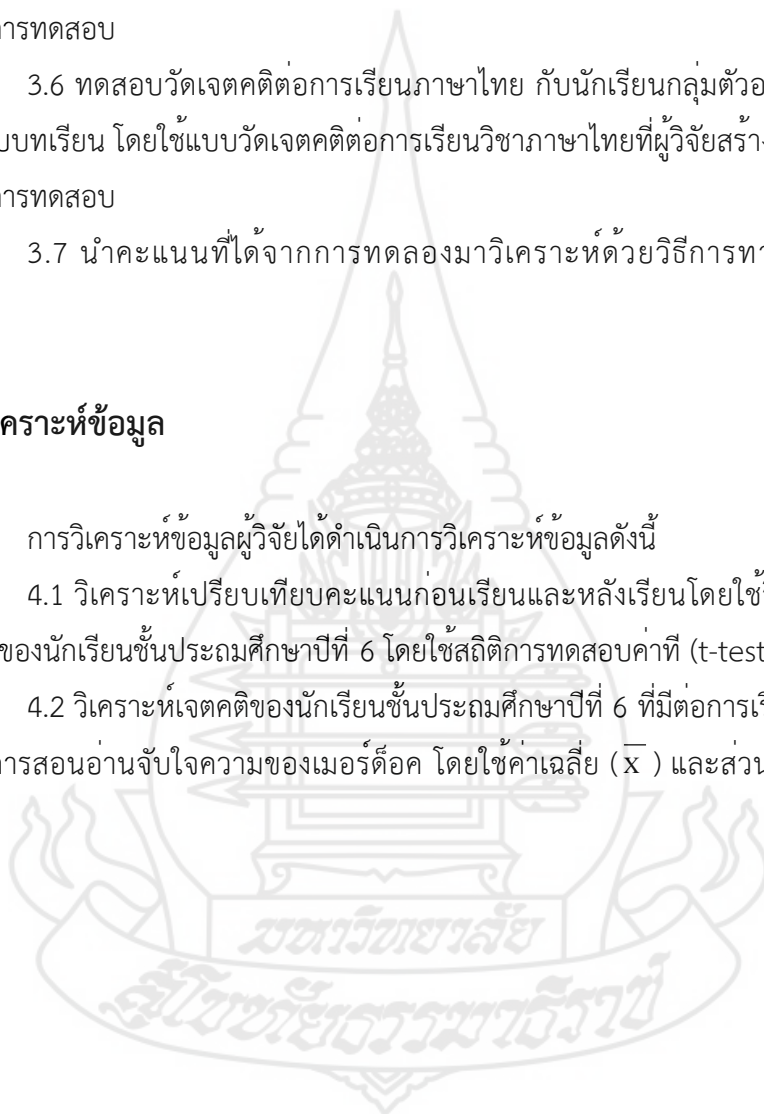
3.7 นำคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

4.2 วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนภาษาไทยที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ต็อค โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 1” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค 2) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ในการพัฒนาความสามารถด้านอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอน
อ่านของเมอร์ดีอค

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอคโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถด้านอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	17	30	15.88	4.39	16.76
หลังเรียน	17	30	23.88	3.31	

** $p < .05$

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.88 และหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.88 ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของ
เมอร์ต็อค

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชา
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค
ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการแสดงผลคะแนนจากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

ข้อ	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	ฉันเลือกที่จะไปดูนิทรรศการงานวันภาษาไทยแทนการไป ห้างสรรพสินค้า	4.29	พอใจมาก
2	ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	4.35	พอใจมาก
3	รายการเกมโชว์ภาษาไทยออกอากาศตอนดึกง่วงนอน รอถามเพื่อนตอนเช้าดีกว่า	3.29	พอใจปานกลาง
4	ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันอ่านเอาเรื่อง จากงานศิลปหัตถกรรม	3.94	พอใจมาก
5	การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้ไปเล่นเกมไม่ได้	3.35	พอใจปานกลาง
6	สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	3.59	พอใจมาก
7	ฉันจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภาษาไทยในวันภาษาไทย แห่งชาติที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.47	พอใจปาน กลาง
8	ฉันจะเฝ้าดูการถ่ายทอดสดรายการเกมโชว์ภาษาไทยให้ได้ แม้จะง่วงนอน	4.00	พอใจมาก
9	เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง	4.29	พอใจมาก
10	ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนวิชาภาษาไทย	3.29	พอใจปานกลาง
11	การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้น่าเบื่อ สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	3.53	พอใจมาก
12	ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรม ตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	3.94	พอใจมาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ขอ	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
13	ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มภาษาไทยของโรงเรียน	3.71	พอใจมาก
14	การชมรายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย ทำให้เสียเวลาดูการ์ตูน	3.41	พอใจปานกลาง
15	ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาแม่สากลฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินสดแทน	3.94	พอใจมาก
16	ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตได้	4.35	พอใจมาก
17	ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือวรรณคดีไทยมาอ่าน แม้จะต้องอดกินขนม	4.35	พอใจมาก
18	ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม	3.59	พอใจมาก
19	นักเรียนที่ชนะการแข่งขันตอบปัญหาวิชาภาษาไทย เพราะเรียนพิเศษเป็นคนเห็นแก่ตัว	3.29	พอใจปานกลาง
20	การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	4.24	พอใจมาก
รวม		76.24	
เฉลี่ย		3.81	

** p < .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค วัดจากคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดเจตคติทั้งหมด 20 ข้อ ซึ่งเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยทั้งคำถามประเภททางบวก และประเภททางลบ มีค่าเท่ากับ 3.81 ซึ่งแปลได้ว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคโดยรวมอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 1” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค 2) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค
- 1.1.2 เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

1.2 สมมติฐานการวิจัย

- 1.2.1 ความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
- 1.2.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคอยู่ในระดับมาก

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 175 โรงเรียน

2) *กลุ่มตัวอย่าง* คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ของกลุ่มโรงเรียนกุสุมาลย์ 1 อำเภอกุสุมาลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

(1) สุ่มอำเภอ จากอำเภอทั้งหมด อำเภอ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มา 1 อำเภอ ได้อำเภอกุสุมาลย์

(2) สุ่มกลุ่มโรงเรียน จากกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด 13 โรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนกุสุมาลย์ 1 ได้โรงเรียนบ้านกุดสะกอย

(3) สุ่มห้องเรียน จากห้องเรียนในโรงเรียนบ้านกุดสะกอย มา 1 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 17 คน

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท

1.4.1 *เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง* แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค

1.4.2 *เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล*

- 1) แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ
- 2) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.5.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น บันทึกผลการทดสอบ

1.5.2 ดำเนินการสอนในกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้เวลาสอน จำนวน 20 ชั่วโมง

1.5.3 ทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน หลังจากจบบทเรียน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น บันทึกผลการทดสอบ

1.5.4 ทดสอบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน หลังจากจบบทเรียน โดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น และบันทึกผลการทดสอบ

1.5.5 นำผลคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน แล้วยนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถ ด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสอบทดสอบค่าที่

1.7 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่าน จับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย ดังนี้

1.7.1 ความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.7.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลัง เรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับ ใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค สามารถอภิปรายผลได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความสามารถด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการ สอนอ่านของเมอร์ต็อคหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับ สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ต็อค สูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ต็อค เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับใช้ แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากการสอนไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเกิดจากโอกาสที่นักเรียนจะใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันมีน้อยมาก จึงได้ คิดหาวิธีการสอนอ่านภาษาไทยขึ้น เพราะการที่นักเรียนอ่อนภาษาไทย ทำให้การศึกษาในรายวิชา อื่นๆ อ่อนตามไปด้วย การสร้างเด็กให้มีความมั่นใจ ในการใช้ภาษาไทยจึงเป็นจุดสำคัญของการ

แก้ปัญหาด้านการศึกษาของนักเรียน เพราะเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจ มีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ก็ส่งผลต่อการพัฒนาทั้งด้านการเรียนรู้ สติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ซึ่งเป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นคอยชี้แนะให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนมีปัญหา นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและ รับฟัง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์คือค มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีใบงานประกอบเพื่อให้ นักเรียนได้ปฏิบัติเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น โดยผู้วิจัยจะอภิปรายผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นตอนการถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ซึ่งขั้นตอนนี้ ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือสนทนาอภิปรายซักถาม และคาดเดาเรื่องจากภาพ โดยใช้ภาพในการสร้างความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านกับผู้เรียน จากนั้นมีการตั้งคำถามกับผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงกับคำตอบและนำไปสู่เนื้อเรื่องที่จะอ่าน นักเรียนจะได้ร่วมกันตอบคำถามและเชื่อมโยงคำตอบกับประสบการณ์เดิมของนักเรียนเอง

ในส่วนขั้นที่ 2 นักเรียนร่วมกันทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัย ได้มีการเลือกคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง พร้อมทั้งให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม หลังจากนั้นให้นักเรียนนำคำศัพท์ที่ได้ ไปแต่งประโยคเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

และขั้นที่ 3 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) คือ ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง ซึ่งปรากฏอยู่ในแต่ละย่อหน้าโดยให้นักเรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านปรากฏอยู่ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมไว้ในใบงานที่ 2 โดยในใบทอ่านนั้นจะมีลักษณะเป็นย่อหน้าหลายย่อหน้า ซึ่งเมื่อนักเรียนได้อ่านจบในแต่ละย่อหน้านั้นแล้ว จะมีคำถามอยู่ท้ายย่อหน้านั้นๆ และนักเรียนจะฝึกการค้นหาคำตอบด้วยตนเองจากย่อหน้าที่อ่าน ซึ่งคำตอบจะอยู่ในเนื้อเรื่องที่อ่าน นักเรียนจะไม่ได้คิดคำตอบเอง

ในขั้นที่ 4 นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) คือ การทำแบบฝึกหัดและเติมคำให้ได้ประโยคที่สมบูรณ์ รวมทั้งการตอบคำถามจากประโยคปลายเปิด ซึ่งนักเรียนจะได้ตอบคำถามหรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่อง โดยนักเรียนใช้ภาษาของตนเอง โดยผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ในใบงาน โดยได้เรียบเรียงเรื่องขึ้นมาใหม่ แต่ยังคงใจความสำคัญของเรื่องเดิมไว้โดยกำหนดให้ใจความสำคัญนั้น เป็นข้อความที่ขาดหายไป โดยหากนักเรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านดีแล้ว นักเรียนจะสามารถเติมใจความสำคัญของเรื่องทีขาดหายไปได้อย่างสมบูรณ์

ขั้นที่ 5 การถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) คือ ขั้นตอนนี้ได้กำหนดให้นักเรียนนำเรื่องทีอ่านมาเขียนในรูปแบบของการสร้างแผนผังความคิด หรือแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อ

เป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียนเพื่อทบทวนความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมในใบงานที่ 4 โดยครูจะต้องซึ่งพิจารณาว่าบทอ่านใดสามารถเขียนสรุปความในรูปแบบแผนภาพความคิดได้ หรือบทอ่านใดสามารถเขียนสรุปแผนภาพโครงเรื่องได้ เช่น การอ่านเรื่องสั้น ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อให้นักเรียนลำดับเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ วิภา ตันพุลพงษ์ (2552, น.2) ที่กล่าวว่า แผนภาพเป็นเครื่องมือแสดงถึงความรู้หรือความคิดเฉพาะสาระที่สำคัญ สาระที่ดูน่าสนใจแต่ไม่สำคัญจะถูกตัดออกไป จึงช่วยลดกระบวนการทางภาษาที่ซับซ้อนให้น้อยลงการทำ ความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ก็ง่ายขึ้น

ในขั้นที่ 6 เป็นขั้นการทำแบบฝึกหัดเพื่อต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) โดยให้นักเรียนเรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า และนักเรียนร่วมเล่นเกมต่อจิ๊กซอว์ให้เป็นประโยค เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยครูได้จัดทำชิ้นส่วนประโยคในรูปของบัตรคำขึ้น ซึ่งนักเรียนจะนำบัตรคำมาเรียงต่อกันให้เป็นประโยค และนักเรียนได้นำประโยคที่ได้นั้นมาต่อกันเป็นย่อหน้าตามเรื่องที่อ่าน แล้วจึงนำไปเขียนสรุปใจความลงในใบงานที่ได้ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านในใบงาน เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน มากเพิ่มขึ้น

และขั้นสุดท้ายในขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) นักเรียนร่วมกันสนทนาและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานเพื่อให้ได้ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องในผลงานของกลุ่มตัวเอง นอกจากนี้ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นได้ร่วมอภิปรายหากมีข้อความใดที่ไม่ตรงกัน แต่ละกลุ่มจะได้ร่วมกันตรวจผลงานและปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น จากนั้นได้ให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปใจความลงในใบงานที่ครูแจกให้ เพื่อประเมินผลว่านักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือไม่ โดยครูเป็นผู้ประเมินผลงานอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

จากขั้นที่ 1 - 7 ดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกตในการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ต็อค คือ เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนมีปัญหา นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและ รับฟังช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ต็อค มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนในการฝึกผู้เรียนเรียนรู้กระบวนการทางภาษาและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกคน ซึ่งตรงกับผลงานวิจัยของ รจนา ชาญวิชิต (2547, น.46) และสมเกียรติ กินจำปา (2545, น.15) ที่กล่าวสอดคล้องกันว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีบูรณาการของเมอร์ต็อคมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้นำทักษะนี้ไปใช้ในการทดสอบหลังการจัดการ

เรียนรู้ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยเสาวนีย์ ธนะสาร (2553, น.79) พบว่าความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของ เมอร์ต็อคสูงขึ้น และอรพัทธ์ ศิริแสง (2558, บทคัดย่อ) พบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคอยู่ในระดับมาก พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนหลากหลายนักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินจากการรวมกิจกรรมการสอนทุกขั้นตอน ทุกคนมีหน้าที่ที่รับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จดังที่ ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549, น.69) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นว่า ความรู้สึกเป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความคิดเห็นเป็นองค์ประกอบทางด้านปัญญา และท่าทีเป็นองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม และจิตรมณี อะเมกอง (2545, น.62) ที่กล่าวว่า ความสนใจนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่ช่วยสร้างความเข้าใจและนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่าน และสุจิตรา เวทยาวงศ์ (2545, น.71) ได้กล่าวว่า บุคคลจะเกิดความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากการได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นแล้วเอาใจใส่จดจ่อในสิ่งที่รับอย่างต่อเนื่องจนเกิดความรู้สึกตอบสนองอย่างเต็มที่หรือพอใจในสิ่งนั้น ซึ่งวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อคมีกิจกรรมที่กระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับนักเรียน นอกจากนี้นักเรียนได้รับความรู้และความเข้าใจถึงการสอนอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค โดยพิจารณาจากคะแนนของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ภายหลังจากที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีความสุข มีความสนใจ เพลิดเพลิน กระตือรือร้นในการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังกำหนดขั้นตอนในวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ในขั้นตอนที่ 6 ที่มีการแข่งขันการต่อจิ๊กซอว์เป็นประโยค ซึ่งเป็นการเล่นเกมที่ต้องใช้ทักษะการคิด การเขียน และความรวดเร็วถูกต้อง สร้างความสนุกและเพลิดเพลินในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2554, น.4) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย จัดเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยเราให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพัทธ์ ศิริแสง (2558, น.73) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนวิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค มุ่งเน้นการออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อตั้งคำถามนำนักเรียนในใบงานแต่ละกิจกรรมนั้นนักเรียนจะต้องทำตั้งแต่คิดหา

คำตอบ วิเคราะห์เหตุผล เชื่อมโยงเหตุการณ์ และสรุปเป็นภาพ ซึ่งนักเรียนจะปฏิบัติไม่ได้เลย หากละเลยแต่ในแต่ละขั้นตอน เพราะแต่ละใบงานกิจกรรมจะเชื่อมโยงกันไปตลอด เมื่อนักเรียนปฏิบัติไปจนถึงกิจกรรมสุดท้ายจะพบว่านักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดีจนสามารถนำไปเขียนสรุปใจความด้วยภาษาของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ ธนะสาร (2553, บทคัดย่อ) พบว่าความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของ เมอร์ดีคอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การสอนโดยวิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีค ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดและการทำกิจกรรม การที่นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทำให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ถ้ามีความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมเกิดความรู้สึกที่ดีและมีปฏิกิริยาตอบโต้ต่อสิ่งนั้นในทางดีมรด้านการเรียนการสอน ถ้าผู้เรียนเข้าใจบทเรียนก็ย่อมมีความรู้สึกที่ดี ตั้งใจเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ โพธิ (2549, น.82) ซึ่งได้อภิปรายผลไว้ว่า ขั้นตอนการสอนอ่านของเมอร์ดีค (MIA) เป็นการสอนที่เน้นกระบวนการคิด ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านการคิด เริ่มด้วยวิธีการตั้งคำถามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยนำประสบการณ์เดิมมาผสานกับประสบการณ์ใหม่ ในทุกขั้นตอนนักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทำงานด้วยความกระตือรือร้น ทำให้นักเรียนเกิดความสนุก ไม่เบื่อหน่าย พบว่า ระดับความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอบแบบบูรณาการของเมอร์ดีค (MIA) โดยภาพรวมมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ดังนั้นเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านจับใจความของเมอร์ดีคจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมีช่วยในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีมีความก้าวหน้าทางการเรียน ตลอดจนส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การทำกิจกรรมครูควรเลือกเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคยหรือนักเรียนสนใจไม่ควรเลือกเนื้อหาที่ยากเกินไป

3.1.2 ครู ควรทบทวนหรือให้ความรู้เรื่องการสร้างแผนภาพความคิดและแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจก่อนการทำกิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูล นักเรียนจะได้ปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนของเมอร์ดีอค ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น เปรียบเทียบวิธีการสอนอ่านในแบบ KWL Plus หรือเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบ SQ4R

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยโดยการนำวิธีการสอนของเมอร์ดีอค ไปบูรณาการกับทักษะการเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เป็นต้น

3.2.3 ควรเพิ่มระยะเวลาในการทดลองให้มากขึ้น เพราะการสอนอ่านต้องการการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการพัฒนาการการต้องใช้เวลาดังนั้นเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นและนักเรียนได้ฝึกอย่างจริงจังจึงควรเพิ่มเวลาในการทดลองให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- _____. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา นาคสกุล. (2521). *การใช้ภาษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- บุญศรี คำชาย. (2540). *จิตวิทยาการสอน*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- คมสันต์ เอ้าเส็ง. (2542). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษชั้น ประถม ศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการอ่านจับใจความโดยใช้รูปแบบการสอนอ่านที่พัฒนาขึ้น กับวิธีการสอนตามคู่มือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- จรรย์ รัตนศิลา. (2539). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจ ในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยวิธี MIA ที่ใช้สื่อการสอนแบบอรรถฐานและวิธีสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). *ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตมณี อะเมกอง. (2545). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านและการเขียนทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสาราญ. (2547). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.

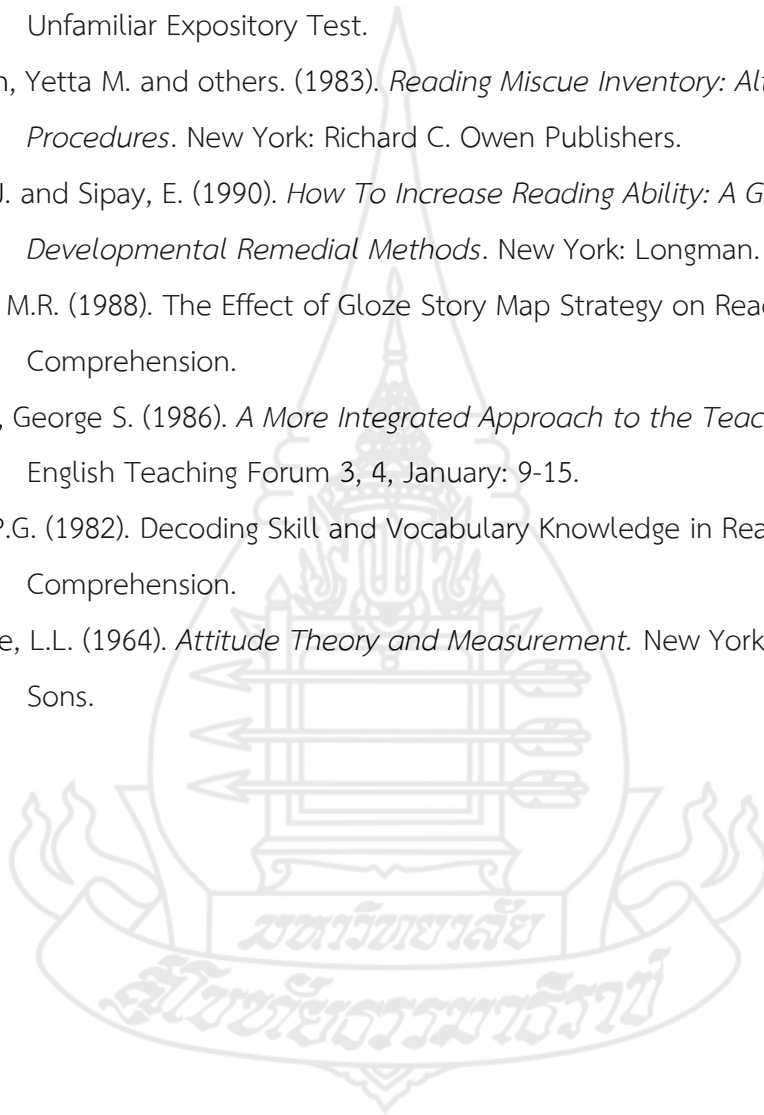
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ; และบาหยัน อิมสำราญ. (2553). *ภาษากับการสื่อสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 4) .
นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *เทคนิคการอ่าน*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาสน.
- _____. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)*.
กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชลธิรา กลัดอยู่. (2517). *วรรณคดีของปวงชน*. กรุงเทพฯ: อักษรสาสน์.
- ชญ ทดแทนคุณ. (2549). *ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2542). *การวัดเจตคติ*. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- นราธิป เอกสินธุ์. (2557). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้
สาระเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของ
เมอร์ดีอค (MIA)” *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal* 7, 3 (กันยายน-พฤษภาคม):
464-477.
- นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. (2547). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: เอกมัยการพิมพ์.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. (2542). *เอกสารประกอบการเรียนเรื่องการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บันลือ พุกกะวัน. (2545). *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปราณี ทองคำ. (2539). *เครื่องมือวัดผลทางการศึกษา*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2542). *การอ่าน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนิตนันท์ บุญพามี . (2542). *เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์*. นครราชสีมา:
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- _____. (2542). *เทคนิคการอ่านเบื้องต้น*. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ. (2545). *ภาษาไทย 3*. (พิมพ์ครั้งที่ 5) . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
วิทยาลัย.
- พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ. (2542). *ภาษาไทย 3*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิภพ วังเงิน. (2547). *พฤติกรรมมองकार*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2538). *ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พ็อน เปรมพันธุ์. (2542). *ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา*. กาญจนบุรี: โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. (2555). อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง (4.). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- แมนมาส ขวลิต. (2544). *แนวทางการส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขและเพิ่มเติม)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- รจนา ชาญวิจิต. (2547). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกซ์ (MIA)*. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดบุ๊คเซ็นเตอร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมี บุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- _____. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2549). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (ฉบับปรับปรุง)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลาวัญญ์ สังข์พันธานนท์ และคณะ. (2549). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลินจง จันทรวราทิตย์. (2542). *เอกสารคำสอนรายวิชาการอ่านเพื่อชีวิต*. นครปฐม: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- _____. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ยูแพดอินเตอร์.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2544). *เจตคติ: แนวคิด วิธีการวัดและมาตรวัด*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2547). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ธีระพลม และไซเท็กซ์.
- วิสาข์ จิตวัตร. (2541). *การอ่านภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

- ศิริวรรณ เสนา. (2541). *การศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการคัดลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ศิวกันท์ ปทุมสูติ. (2540). *การอ่านเพื่อชีวิต.* กรุงเทพฯ: เลิฟ แอน์ ลิฟ เพรส.
- สถิตาภรณ์ ศรีหิรัญ. (2560). *เทคนิคการอ่านเชิงวิชาการ.* พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สนิท ตั้งทวี. (2526). *อ่านไทย.* มหาสารคาม: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สมเกียรติ กินจำปา. (2545). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเรียนและความสนใจในการเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการ MAI.* (ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). *กลเม็ดการอ่านให้เก่ง.* กรุงเทพฯ: เยลโล่.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2542). *พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). *การพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) วิชาภาษาวรรณคดี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, ปีที่ 13, (ฉบับที่ 1), 25-39 - 1513-4563.*
- สำลี รักสุทธี. (2553). *สอนเด็กอย่างไรให้เด็ก อานออก อ่านได้ อานคล่อง อานเป้น เขียนได้ เขียนคล่องและเขียนเป้น.* กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุจิตรา เวทยาวงศ์. (2545). *การศึกษาความเข้าใจและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับกิจกรรมการเรียนแบบ STAD กับการสอนตามคู่มือครู.* (ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2538). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนันทา มั่งเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2540). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *เทคนิควิจัยด้านการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุนารี เขียวธรรณา. (2549). *การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธี MIA*. (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- สุรางศรี วิเศษ. (2553). *พัฒนาการอ่านและการเขียน Reading and writing skill development*. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุวรรณณี เวทไธสง. (2544). *การพัฒนาความสามารถและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เอกสารจริง*. (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุวิทย์ บุญช่วย และคณะ. (2541). *เจตคติของครูผู้ปกครองและนักเรียน ต่อโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใน 3 จังหวัดภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- เสาวนีย์ ธนะสาร. (2553). *การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความและความสนใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านตามแนวการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอค*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อรพัทธ์ ศิริแสง. (2558). *การศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ MIA*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- อัจฉรา สินธุโคตร. (2543). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยวิธี MIA กับวิธีสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- Dvidson, E.V. (1991). The Relationship Between Teachers Question and Pupils Responses During A Directed Reading Activity and A Directed Reading Thinking Activity.
- Delaney, Norma M. CLuckie. (1990). The Effect of Strategy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Text.
- Goodman, Yetta M. and others. (1983). *Reading Miscue Inventory: Alternative 56 Procedures*. New York: Richard C. Owen Publishers.
- Harris, A.J. and Sipay, E. (1990). *How To Increase Reading Ability: A Guide to Developmental Remedial Methods*. New York: Longman.
- Johnson, M.R. (1988). The Effect of Gloze Story Map Strategy on Reading Comprehension.
- Murdoch, George S. (1986). *A More Integrated Approach to the Teaching of Reading*. English Teaching Forum 3, 4, January: 9-15.
- Perkins, P.G. (1982). Decoding Skill and Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension.
- Thurstone, L.L. (1964). *Attitude Theory and Measurement*. New York: John Wiley and Sons.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัย

สกลนคร

1. ชื่อ นางวาสนา บัวศรี
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านกุดสะกอย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษและมีประสบการณ์การสอนภาษาไทย 30 ปี
2. ชื่อ นางรัตนาภรณ์ มีพรหม
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านนาโพธิ์คุรุราษฎร์พัฒนา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษและมีประสบการณ์การสอนภาษาไทย 23 ปี
3. ชื่อ นายทักษิณ คุณพิภาค
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านกุดสะกอย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต การวิจัยและพัฒนาการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษและมีประสบการณ์การสอนภาษาไทย 20 ปี

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๘๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสนา บัวศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจิตติญา ปรีชากกร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต ๑ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๓-๒๒๖-๙๗๙๑

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๘๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางรัตนากรณ์ มีพรหม
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจิตติญา ปริกษากร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ต็อค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต ๑ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๗-๒๒๖-๘๗๙๑

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๘๑๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายทักษิณ คุณพิภาค

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจิตติญา ปริกษาการ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค ที่มีต่อความสามารถด้านอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต ๑ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

เบอร์โทรศัพทน์ักศึกษา ๐๙๗-๒๒๖-๙๗๙๑

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เรื่องสั้นๆ เป็นงานเขียนที่นำเสนอโดยการผูกเป็นเรื่องให้น่าสนใจ มีตัวละครเพื่อให้นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ไพเราะสละสลวย และแทรกเนื้อหาความคิดที่บูรณาการความเข้าใจวิถีความเป็นไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์และรู้จักเท่าทันโลกตามวัย และประสบการณ์การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

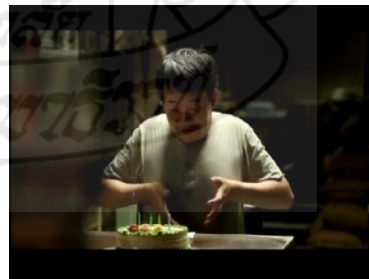
1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากเรื่องสั้นๆ ที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากเรื่องสั้นๆ ที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องสั้นๆ ที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่อ่าน โดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับความกตัญญูและคนใ้ จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยพบหรือเคยสัมผัสคนที่มี ความกตัญญู

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าการที่เราจะเป็นคนกตัญญูจะต้องทำอย่างไร
- นักเรียนคนใดเคยเห็นคนใบบ้าง หรือเคยพูดคุยกับคนใบบ้างไหม
- ความกตัญญูมีความสำคัญอย่างไร

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในบทความ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบาย ความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็นครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

กตัญญู	เหริยญ	มารดา	บ่อน้ำ
ชรา	บริจาค	ปรึกษา	ตลก
เดินระบำ	ขอทาน	ชำฉั้น	อารมณ์

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับอ่านเรื่อง “ใบกตัญญู” โดยกำหนดเวลาอ่านให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในเรื่องสั้นๆ ที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต แนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบคอยสังเกต แนะนำ จากนั้นให้ตัวแทน

หนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิด ประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. ขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) นักเรียนทำใบงานที่ 4 โดยให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากเรื่องสั้นๆที่อ่าน โดยครูคอยสังเกต แนะนำ ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อให้นำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องสั้นๆที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. เรื่องสั้นๆ เรื่อง “ใบกตัญญู”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

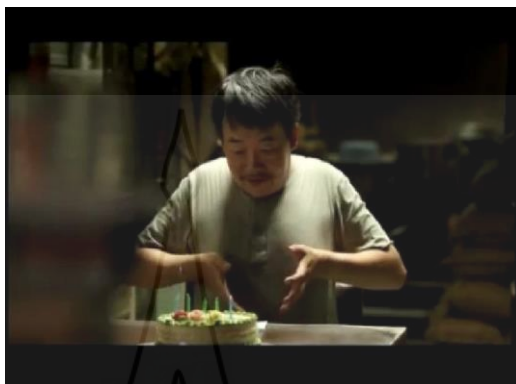
การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นๆ

เรื่องสั้นๆ เป็นงานเขียนที่น่าเสนอโดยการผูกเป็นเรื่องให้หน้าสนใจ มีตัวละครเพื่อให้นักเรียน สนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ไพเราะสละสลวย และ แทรกเนื้อหาความคิดที่บูรณาการความเข้าใจวิถีความเป็นไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์และรู้จักเท่าทันโลกตามวัย และประสบการณ์การอ่านจับใจความ จากเรื่องสั้น มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

1. ชื่อเรื่องนับเป็นจุดชี้แนะหัวใจของเรื่องไว้เป็นอันดับแรก เรื่องสั้น ๆ บางเรื่อง ตั้งชื่อให้เห็นใจความสำคัญชัดเจน แต่บางเรื่องก็ยากต่อการตีความ จึงควรพิจารณาจากส่วนอื่นประกอบด้วย
2. พยายามสรุปประเด็นสาระสำคัญ โดยการตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากจะแสดงว่า ผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้วยังจะเป็นจุดชี้้นำให้เห็นใจความสำคัญได้ง่ายยิ่งขึ้น
3. ภูมิหลัง แม้จะเป็นเรื่องสมมุติแต่นิยมที่จะสร้างเรื่องให้ดูสมจริงมากที่สุด การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและเหตุการณ์ในเรื่องจะช่วยให้จับใจความได้ง่ายยิ่งขึ้น
4. การอ่านที่มุ่งจับใจความสำคัญ เพียงเพื่อตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม อาจไม่ได้รสชาติและคุณค่าของเรื่องสั้นๆ อย่างเพียงพอ ดังนั้นควรจับใจความย่อหรือใจความประกอบเพื่อเก็บรายละเอียดของเรื่องไปพร้อมกัน

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ เรื่องสั้นๆเรื่อง ไบโกลิตัว

เจ้าไบ้เป็นลูกกตัญญู เขามีมารดาที่ซรามากแล้ว ไม่ว่าจะมารดาจะหิวหรือหนาว เจ้าไบ้มักจะรู้ก่อนเสมอ โดยไม่ต้องรอให้มารดาบอก ครอบครัวเจ้าไบ้ยากจนไม่มีอะไรจะกิน จึงต้องไปขออาหารที่คนเขากินเหลือมาเลี้ยงดูมารดา

เมื่อได้อาหารมา เขาจะต้องเอาไปวางต่อหน้ามารดา รอจนกว่ามารดากินอิ่มแล้วตนถึงจะกิน หากมารดายังไม่ได้อิ่ม เขาไม่เคยที่จะกินก่อน เวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี เขาจะแสดงเป็นตัวตลกเต้นระบำเหมือนเด็ก ๆ เพื่อให้มารดาขำขันคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าไบ้ แรก ๆ เมื่อนางรู้ว่าลูกชายเป็นไบ้ก็รู้สึกเสียใจ ต่อมาก็ทำใจได้ ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้านางกลับรู้สึกว่าการมีลูกเป็นไบ้แต่กตัญญูยังดีกว่าลูกคนอื่นที่ไม่ไบ้เสียอีก

ต่อมามารดาเจ้าไบ้ได้เสียชีวิตลง ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องการบริจาคเงินช่วยงานศพ เจ้าไบ้ก็โผล่เข้ามาแล้ว จูงมือพวกเขาไปอยู่ที่ข้างบ่อน้ำแห่งหนึ่ง แล้วชี้มือชี้ไม้ลงไปบ่อที่แรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย ครั้นเมื่อไต่เชือกลงไปดูก็ได้พบเงินเหรียญจำนวนมากมาย ซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพมารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้ได้มาจากไหน บางคนว่าทุกวันเมื่อเจ้าไบ้กลับจากการขอทาน เขาจะต้องโยนสตางค์หนึ่งอันลงไปบ่อ สะสมเป็นเวลาหลายปี จึงมีเงินมากมายเช่นนี้หลังจากงานศพของมารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดพบเห็นเจ้าไบ้อีกเลย

ที่มา <https://sites.google.com/site/kp001th>

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

กตัญญู :

.....

เหรียญ :

.....

มารดา :

.....

บ่อน้ำ :

.....

ชรา :

.....

บริจาค :

.....

ปรีชา :

.....

ตลก :

.....

เต็นท์ :

.....

ขอทาน :

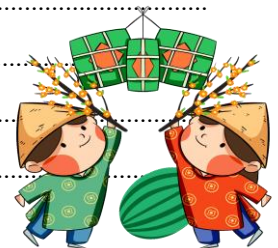
.....

อารมณ์ :

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....
คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องสั้นๆ เรื่อง “ใบักตัณญ”

เจ้าใบ้เป็นลูกกตัณญ เขามีมารดาที่ร่ำรวยแล้ว ไม่ว่าจะมารดาจะหิวหรือหนาว เจ้าใบ้ก็จะรู้ก่อนเสมอ โดยไม่ต้องรอให้มารดาบอก ครอบครัวเจ้าใบ้ยากจนไม่มีอะไรจะกิน จึงต้องไปขออาหารที่คนเขากินเหลือมาเลี้ยงดูมารดา

1. เจ้าใบ้อาศัยอยู่กับใคร.....

เมื่อได้อาหารมา เขาจะต้องเอาไปวางต่อหน้ามารดา รอจนกว่ามารดากินอิ่มแล้วตนถึงจะกิน หากมารดายังไม่ได้อิ่ม เขาไม่เคยที่จะกินก่อน เวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี เขาจะแสดงเป็นตัวตลกตลกต้งระบำเหมือนเด็ก ๆ เพื่อให้มารดาขำขันคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าใบ้ แรก ๆ เมื่อนางรู้ว่าลูกชายเป็นใบ้ก็รู้สึกเสียใจ ต่อมาก็ทำใจได้ ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้านางกลับรู้สึกว่าการมีลูกเป็นใบ้แต่กตัณญยังดีกว่าลูกคนอื่นที่ไม่ใบ้เสียอีก

2. เหตุใดมารดาของเจ้าใบ้จึงคิดว่ามีลูกเป็นใบ้ดีกว่ามีลูกไม่เป็นใบ้.....

3. เมื่อมารดาอารมณ์ไม่ดี เจ้าใบ้จะอย่างไร.....

4. เมื่อเจ้าใบ้ได้อาหารมา เจ้าใบ้จะอย่างไร.....

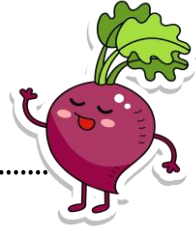
ต่อมามารดาเจ้าใบ้ได้เสียชีวิตลง ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องการบริจาคเงินช่วยงานศพ เจ้าใบ้ก็โผล่เข้ามาแล้ว จูงมือพวกชาวบ้านไปที่ข้างบ่อน้ำแห่งหนึ่ง แล้วชี้มือชี้ไม้ลงไปใบบ่อ ที่แรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย ครั้นเมื่อได้เชือกลงไปดูก็ได้พบเงินเหรียญจำนวนมากมาย ซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพมารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้ได้มาจากไหน บางคนว่าทุกวันเมื่อเจ้าใบ้กลับจากการขอทาน เขาจะต้องโยนสตางค์หนึ่งอันลงไปใบบ่อ สะสมเป็นเวลาหลายปี จึงมีเงินมากมายเช่นนี้หลังจากงานศพของมารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดพบเห็นเจ้าใบ้อีกเลย

5. อะไรอยู่ในบ่อน้ำ.....

6. เหตุใดเจ้าใบ้จึงจูงมือชาวบ้านไปที่ข้างบ่อน้ำ.....

7. ใครเป็นคนจัดงานศพมารดาเจ้าใบ้.....

ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

เจ้าใบ้..... เขามีมารดาที่ชรามากแล้ว.....

เจ้าใบ้มักจะรู้ก่อนเสมอ

ครอบครัวเจ้าใบ้ยากจนไม่มีอะไรจะกิน

เมื่อได้อาหารมา เขาจะต้องเอาไปวางต่อหน้ามารดา

หากมารดายังไม่ได้อิน เขาไม่เคยที่จะกินก่อน เวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี

เพื่อให้มารดาข้ามคืนคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าใบ้ แรก ๆ

ต่อมาก็ทำได้

..... ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องการบริจาคเงิน
ช่วยงานศพ เจ้าใบ้ก็โผล่เข้ามาแล้ว

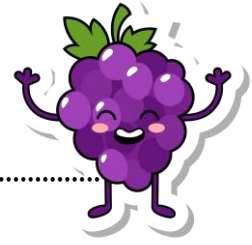
บ่อ ที่แรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย

..... ซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและ
ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพมารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้ได้มาจากไหน

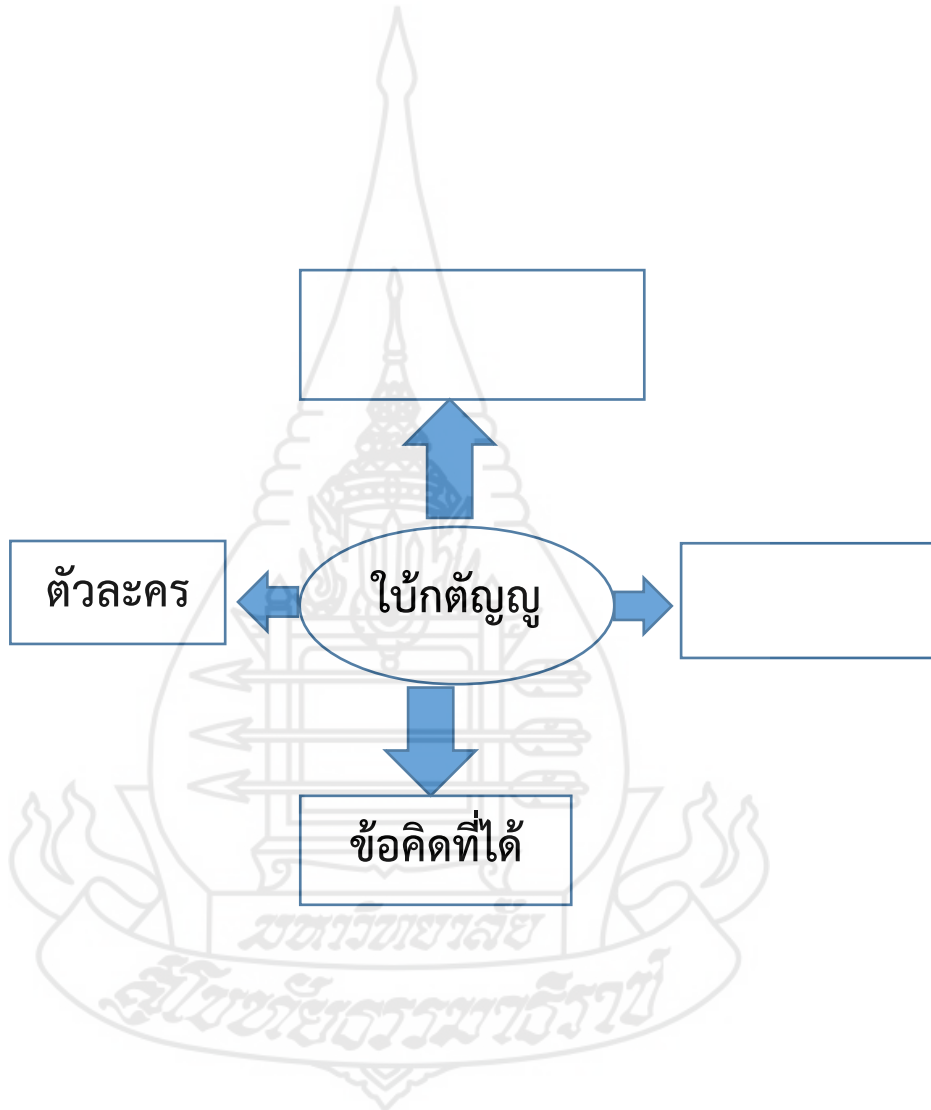
..... เขาจะต้อง
โยนสตางค์หนึ่งอันลงไปบ่อ สะสมเป็นเวลาหลายปี

ใบงานที่ 4

คำสั่ง
ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องสั้นๆ เรื่อง ใ้กตัญญู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

นิทานชาดกคือ เรื่องราวหรือชีวประวัติในชาติก่อนของพระพุทธเจ้าที่ ทรงเวียนว่ายตายเกิด ถู้ออกำเนิดในชาติต่างๆ ได้พบปะผจญกับเหตุการณ์ดีบ้าง ชั่วบ้างแต่ก็ได้พยายามทำ ความดี ติดต่อกัน มากบ้างน้อยบ้างตลอดมา จนเป็นพระพุทธเจ้าในชาติสุดท้าย ชาดกเป็นเรื่องเล่าคล้าย นิทาน บางครั้งจึงเรียกว่า นิทานชาดก ซึ่งเป็นนิทานอิงธรรมะที่มีวิธีการสอนแบบยกเอาเรื่องราว นิทานมาประกอบ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ๆ แทนที่จะสอนธรรมะกันตรง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากนิทานชาดกที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากนิทานชาดกที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากนิทานชาดกที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากนิทานชาดก

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากนิทานชาดก จากนั้นจัดกิจกรรม กระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่าน โดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับไก่ป่า และแมว จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยพบหรือเคยสัมผัสกับสัตว์เหล่านี้หรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากนิทานชาดก และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่านิทานชาดกเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- นักเรียนคนใดเคยอ่านนิทานชาดกเรื่องพญาไก่อ่าบ้าง หรือเคยได้ฟังคนอื่นเล่านิทานชาดกเรื่องพญาไก่อ่าบ้างไหม

- ผู้มีปัญญาสามารถเอาตัวรอดได้อย่างไร

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในบทความ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบาย ความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็นครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

พรหมจรรย์	ศัตรู	บริวาร	ภิกษุ
อุบาย	อาหาร	ศพ	อาศัย
พระโพธิสัตว์	ภรรยา	สัตว์	ไพเราะ

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านนิทานชาดกเรื่อง “พญาไก่อ่า” โดยกำหนดเวลาอ่านให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในนิทานชาดกที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต แนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกต แนะนำ จากนั้นให้ตัวแทน

หนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิด ประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. ขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 4 เพื่อให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากนิทานชาดกที่อ่าน โดยครูคอยสังเกต แนะนำ ครูสุ่มตัวแทน จากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียง ประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละ กลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจาก นิทานชาดกที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละ คนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และ ระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. นิทานชาดก เรื่อง “พญาไก่อ่า”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก

นิทานชาดก เป็นวรรณกรรมที่นักเรียนอ่านแล้วได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็ก และยังสามารถชักชวนให้เด็กคิด คติสอนใจที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

ความหมายของนิทานชาดก

ชาดก แปลว่า ผู้เกิด ในความหมายคือ เรื่องราวหรือชีวประวัติในชาติก่อนของพระพุทธเจ้าที่ทรงเวียนว่ายตายเกิด ถือเอากำเนิดในชาติต่างๆ ได้พบปะผลงกับเหตุการณ์ดีบ้าง ชั่วบ้างแต่ก็ได้พยายามทำ ความดีติดต่อกัน มากบ้างน้อยบ้างตลอดมา จนเป็นพระพุทธเจ้าในชาติสุดท้าย ชาดกเป็นเรื่องราวคล้ายนิทาน บางครั้งจึงเรียกว่า นิทานชาดก ซึ่งเป็นนิทานอิงธรรมะที่มีวิธีการสอนแบบยกเอาเรื่องราวนิทานมาประกอบ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ๆ แทนที่จะสอนธรรมะกันตรง ๆ

หลักการเลือกอ่านนิทานชาดก

1. ต้องเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องให้สนุกสนานเพลิดเพลิน อ่านแล้วมีความสุขไม่เป็นเรื่องเศร้าเกินไป
2. นิทานต้องไม่ยาวเกินไป ถ้าเป็นเรื่องยาวก็ต้องสามารถแบ่งเป็นตอน ๆ ได้
3. เป็นเรื่องที่ส่งเสริมศีลธรรมอันดีงาม มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำสอน ภาษิต คติเตือนใจ และการประพฤติปฏิบัติตน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ยึดถือเป็นแบบอย่างเป็นการจรจโรงคุณค่าทางศีลธรรมให้แก่เยาวชน

ข้อคิด คุณค่า และประโยชน์ที่ได้จากนิทานชาดก

นิทานชาดกทุก ๆ เรื่องจะมีข้อคิด คุณค่าและประโยชน์สอดแทรกเอาไว้ทั้งในเนื้อเรื่อง และตอนสรุปท้ายเรื่อง เพื่อเป็นการสอนให้นักเรียนคิดตามหรือปฏิบัติตามในนิทานชาดกแต่ละเรื่อง ที่นักเรียนได้ฟังหรือได้อ่านนั้น นักเรียนจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่า นิทานเรื่องนั้นมีสาระสำคัญสำหรับนักเรียนอย่างไร และนักเรียนสามารถยึดถือเป็นแบบอย่างได้อย่างไรบ้าง

การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก

การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก เป็นการอ่านจับใจความที่เป็นบันเทิงคดีโดยเนื้อเรื่องให้ ความเพลิดเพลินในการอ่าน และที่สำคัญนิทานจะให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านในการอ่านจับใจความนิทานชาดก ควรพิจารณา ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง การอ่านนิทานชาดกควรพิจารณา ชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก เนื่องจากชื่อเรื่องจะเป็นส่วนนำทางให้อ่านนิทานได้เข้าใจ เพราะชื่อเรื่องจะบอกให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ทันที อีกทั้งชื่อเรื่อง

ของนิทานจะยกตัวละครขึ้นมาตั้งชื่อเรื่อง ทำให้ทราบว่านิทานเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ดังนั้นผู้อ่านจึงควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก

2. ข้อคิดของเรื่อง การอ่านนิทานทุกเรื่องข้อคิดเป็นส่วนสำคัญที่ผู้อ่านจะต้องพิจารณาเพราะจะทำให้มองเห็นแก่นของเรื่องได้ทันที หลังจากนั้นสรุปสาระสำคัญโดยตอบคำถาม ให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากแสดงว่าผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้วยังเป็นจุดชี้้นำให้เห็นแก่นเรื่องหรือใจความสำคัญได้ง่ายด้วย เนื่องจากนิทาน เป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดีหากตอบคำถามข้างต้น เพียงอย่างเดียวก็จะทำให้ขาดรสชาติและคุณค่าของนิทานอย่างเพียงพอ ดังนั้นควรจับใจความย่อหรือใจความประกอบเพื่อเก็บรายละเอียดของเรื่องไปพร้อมกัน

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

นิทานชาดก เรื่อง พญาไก่ป่า

ในสมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ทรงปรารภภิกษุผู้กระสันจะสึกรูปหนึ่ง ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธก ว่า...

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์ได้ไปเกิดเป็นพญาไก่ป่า มีไก่เป็นบริวารหลายร้อยตัวอาศัยอยู่ในป่าแห่งหนึ่ง และมีนางแมวตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในที่ไม่ไกลจากที่อยู่ของไก่ป่า นั้นเที่ยวใช้อุบายหลอกล่อจับไก่ป่ากินเป็นอาหารเกือบหมด พญาไก่ป่าทราบว่ามีบริวารถูกนางแมวจับกินไปเกือบหมดก็ไม่ไปใกล้ที่อยู่ของมัน

จนหลายวันต่อมา นางแมวไม่เห็นไก่ตัวใดไปใกล้ที่อยู่ของตน นางแมวจึงต้องดั้นด้นมาหาไก่เสียเอง มันเดินย่องเข้าไปใต้โคนไม้ที่พญาไก่ป่าจับอยู่ พร้อมกับพูดขึ้นว่า “พ่อไก่น้อยสีแดง ผู้มีขนสวยงาม เจ้าลงมาจากกิ่งไม้เกิด เราจะยอมเป็นภรรยาท่าน” พญาไก่ป่ารู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของมันจึงตอบไปว่า “นางแมวเอ๋ย เจ้าเป็นสัตว์ ๔ เท้าที่สวยงาม ส่วนเราเป็นสัตว์ ๒ เท้า แมวกับไก่อยู่ร่วมกันไม่ได้ดอก เชิญท่านไปหาผู้อื่นเป็นสามีเถิด”

นางแมวยังไม่ยอมลดละความพยายามยังพูดออกอ้อนว่า “พ่อไก่น้อย ฉันทจะเป็นภรรยาผู้สวยงาม ร้องเสียงไพเราะเพื่อเจ้า เจ้าจะรู้ว่าฉันทเป็นภรรยาสาวพรหมจรรย์ที่สวยงาม ร้องเสียงไพเราะเพื่อเจ้า

เจ้าจะรู้ว่าฉันทเป็นภรรยาสาวพรหมจรรย์ที่สวยงามและมีความสุขที่สุด”

พญาไก่ป่าจึงพูดขู่นางแมวไปว่า “นางแมวเอ๋ย เจ้ากินซากศพ ต้มเลือด กินไก่บริวารของเราแล้ว จงไปเสียเถอะ”

นางแมวเมื่อรู้ว่าพญาไก่ไม่หลงกล ก็รีบวิ่งหนีกลับไปอย่างผู้ผิดหวังและไม่กลับไปหากินที่นั่นอีกเลยพระพุทธองค์เมื่อตรัสอดีตนิทานจบ ได้ตรัสพระคาถาว่า “ผู้ใคร่ไม่เท่าทันเหตุที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันผู้นั้นจะตกอยู่ในอำนาจของศัตรู และจะเดือดร้อนภายหลัง ส่วนผู้ใคร่เท่าทันเหตุที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันผู้นั้นจะพ้นจากการเบียดเบียนของศัตรู เหมือนไก่พ้นจากนางแมวฉะนั้น”

ที่มา <http://www.dhammathai.org/chadoknt/chadoknt11.php>

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

พรหมจรรย์ :

.....

.....

ศัตรู :

.....

.....

บริวาร :

.....

.....

ภิกษุ :

.....

.....

อุบาย :

.....

.....

อาหาร :

.....

.....

ศพ :

.....

.....

อาศัย :

.....

.....

พระโพธิสัตว์ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ไผ่เราะ :

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....
คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากนิทานชาดก เรื่อง “พญาไก่ป่า”

ในสมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ทรงปรารภภิกษุผู้กระสันจะสึกรูปหนึ่ง ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธก ว่า...

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์ได้ไปเกิดเป็นพญาไก่ป่า มีไก่เป็นบริวารหลายร้อยตัว อาศัยอยู่ในป่าแห่งหนึ่ง และมีนางแมวตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในที่ไม้ไกลจากที่อยู่ของไก่ป่า นั้นเที่ยวใช้อุบายหลอกล่อจับไก่ป่ากินเป็นอาหารเกือบหมด พญาไก่ป่าทราบว่ามีบริวารถูกนางแมวจับกินไปเกือบหมดก็ไม่ไปใกล้ที่อยู่ของมัน

1. พระโพธิสัตว์เกิดเป็นอะไร.....

2. ใครมาจับบริวารของพญาไก่ป่าเป็นอาหาร.....

จนหลายวันต่อมา นางแมวไม่เห็นไก่ตัวใดไปใกล้ที่อยู่ของตน นางแมวจึงต้องคืบคั้นมาหาไก่เสียเอง มันเดินย่องเข้าไปใต้โคนไม้ที่พญาไก่ป่าจับอยู่ พร้อมกับพูดขึ้นว่า “พ่อไก่น้อยสีแดง ผู้มีขนสวยงาม เจ้าลงมาจากกิ่งไม้เถิด เราจะยอมเป็นภรรยาท่าน” พญาไก่ป่ารู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของมันจึงตอบไปว่า “นางแมวเอ๋ย เจ้าเป็นสัตว์ 4 เท้าที่สวยงาม ส่วนเราเป็นสัตว์ 2 เท้า แมวกับไก่อยู่ร่วมกันไม่ได้ ดอก เชิญท่านไปหาผู้อื่นเป็นสามีเถิด”

3. นางแมวเดินมาหาพญาไก่ป่าที่ใด.....

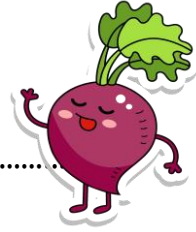
4. นางแมวพูดอะไรกับพญาไก่ป่า.....

นางแมวยังไม่ยอมลดละความพยายามยังพูดออดอ้อนว่า “พ่อไก่น้อย ฉันทจะเป็นภรรยาผู้สวยงาม ร้องเสียงไพเราะเพื่อเจ้า เจ้าจะรู้ว่าฉันทเป็นภรรยาสาวพรหมจรรย์ที่สวยงาม ร้องเสียงไพเราะเพื่อเจ้า เจ้าจะรู้ว่าฉันทเป็นภรรยาสาวพรหมจรรย์ที่สวยงามและมีความสุขที่สุด” พญาไก่ป่าจึงพูดขู่นางแมวไปว่า “นางแมวเอ๋ย เจ้ากินซากศพ ต้มเลือด กินไก่บริวารของเราแล้ว จงไปเสียเถอะ”

นางแมวเมื่อรู้ว่าพญาไก่ไม่หลงกล ก็รีบวิ่งหนีกลับไปอย่างผู้ผิดหวังและไม่กลับไปหากินที่นั่นอีกเลยพระพุทธองค์เมื่อตรัสอดีตนิทานจบ ได้ตรัสพระคาถาว่า “ผู้ใดรู้ไม่เท่าทันเหตุที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน ผู้นั้นจะตกอยู่ในอำนาจของศัตรู และจะเดือดร้อนภายหลัง ส่วนผู้ใดรู้เท่าทันเหตุที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน ผู้นั้นจะพ้นจากการเบียดเบียนของศัตรู เหมือนไก่พ้นจากนางแมวฉะนั้น”

5. พญาไก่ป่าหลงกลนางแมวหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ในสมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี ทรงปรารภภิกษุผู้กระสันจะสึกรูปหนึ่ง ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธก ว่า...

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีไก่เป็นบริวารหลายร้อยตัว
.....และมีนางแมวตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในที่ไม่ไกลจากที่อยู่ของไก่บ้านนั้น มันเที่ยวใช้

อุบายหลอกล่อจับไก่ป่ากินเป็นอาหารเกือบหมด

ก็ไม่ไปไกลที่อยู่ของมัน

จนหลายวันต่อมานางแมวจึงต้องดั้นด้นมาหาไก่เสียเอง
มันเดินย่องเข้าไปใต้โคนไม้ที่พญาไก่ป่าจับอยู่ พร้อมกับพูดขึ้นว่า.....

.....พญาไก่ป่ารู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของมันจึงตอบไปว่า

.....แมวกับไก่อยู่ร่วมกันไม่ได้ดอก

เชิญท่านไปหาผู้อื่นเป็นสามีเถิด”

นางแมวยังไม่ยอมลดละความพยายามยังพูดออกอ้อนว่า

.....เจ้าจะรู้ว่าฉันเป็นภรรยาสาวพรหมจรรย์ที่สวยงาม ร้องเสียงไพเราะเพื่อเจ้า

.....”พญาไก่ป่าจึงพูดขู่นางแมวไป

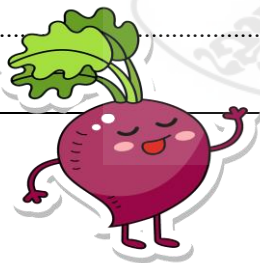
ว่า “.....”

นางแมวเมื่อรู้ว่าพญาไก่ไม่หลงกล ก็รีบวิ่งหนีกลับไปอย่างผู้ผิดหวังและไม่กลับไปหาอีกเลย
พระพุทธองค์เมื่อตรัสอดีตนิทานจบ ได้ตรัสพระคาถาว่า “.....

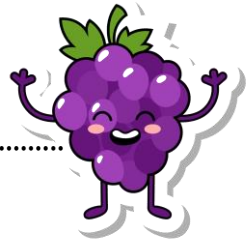
.....

.....

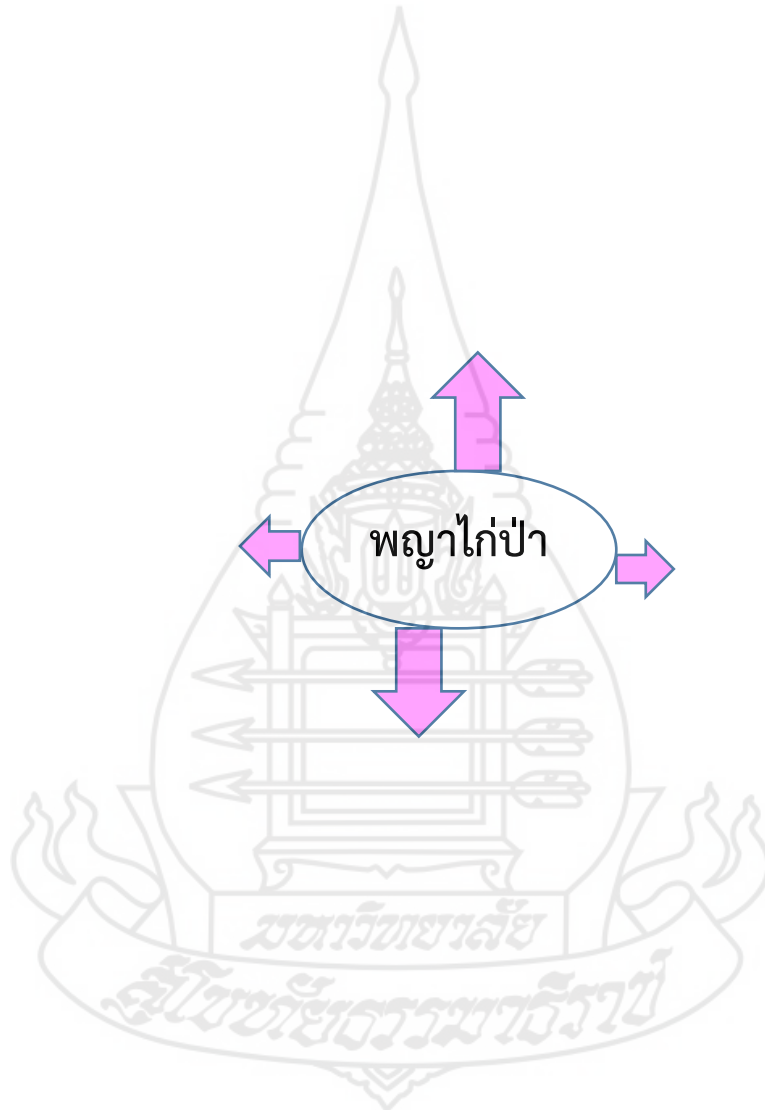
.....”

ใบงานที่ 4

คำสั่ง กลุ่มที่.....
ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากนิทานชาดก เรื่อง พญาไก่ป่า

ใบงานที่ 5

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนนำประโยคที่สมบูรณ์แล้วนำมาเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ให้เป็นย่อหน้า และระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านนิทานชาดก เรื่อง “พญาไก่ป่า”

A series of horizontal dotted lines for writing, with a large, faint watermark of a Thai temple structure in the background.

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความจากนิทานชาดก เรื่อง “พญาไก่ป่า” และวาดภาพประกอบ พร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านนิทานชาดก เรื่อง “พญาไก่ป่า”

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากบทความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บทความเป็นงานเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้และความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ เมื่อนักเรียนอ่านจับใจความจากบทความ นักเรียนจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง สรุปใจความสำคัญของบทความได้ ตลอดจนนำข้อคิดจากเรื่องที้อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากบทความที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากบทความที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากบทความที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากบทความ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากบทความ จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่าน โดยใช้ที่เกี่ยวกับข้าวและชาวนา จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ ประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยพบหรือเคยสัมผัสในการทำงาน
2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากบทความและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ชั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งของประเทศใดคืออะไร (ข้าว , ยางพารา)
- นักเรียนคนใดเคยทำนาบ้าง หรือเคยไปทุ่งนาบ้าง
- ข้าวมีความสำคัญอย่างไรต่อคนไทย
- ใครทราบบ้างว่า ก่อนจะเป็นเมล็ดข้าวต้องผ่านกระบวนการใดมาบ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในบทความ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบาย ความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็นครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

พืชเศรษฐกิจ	รากแก้ว	รากฝอย	วัชพืช	วิถีชีวิต
โรคระบาด	ต้นกล้า	ดอกสมบูรณ์เทศ	รำข้าว	
แกลบ	พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ	สิริมงคล		

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับท่อนเรื่อง “ข้าว” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในบทความที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต แนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ จากนั้นให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. **ขั้นที่ 5** ขนถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 4 เพื่อให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากบทความที่อ่าน โดยครูคอยสังเกต แนะนำ ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. **ขั้นที่ 6** ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากบทความที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. **ขั้นที่ 7** การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. บทความเรื่อง “ข้าว”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากบทความ

ความหมายของบทความ

บทความ เป็นข้อเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้และความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่านเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งช่วยกระตุ้น ชักจูงให้ผู้อ่านเกิดความคิดในเรื่องต่าง ๆ

การอ่านบทความทำให้ผู้อ่านเป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจการเมือง และการต่างประเทศ เป็นต้น

ส่วนประกอบของบทความ

บทความมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

1. บทนำ อยู่ย่อหน้าแรกของบทความมีลักษณะกล่าวนำหรือให้ความรู้พื้นฐาน บางครั้งอาจบอกเจตนาของผู้เขียน บางครั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจอ่านเนื้อเรื่อง
2. เนื้อหา เป็นส่วนสำคัญของบทความเพราะให้ความรู้และสาระแก่ผู้อ่าน
3. สรุป เป็นส่วนท้ายของบทความ ใช้เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านเป็นการสรุปเนื้อหาและสร้างความประทับใจในการอ่าน

ประเภทของบทความ

บทความอาจแบ่งประเภท ได้ดังนี้

1. บทความบรรยายเหตุการณ์หรือเล่าเรื่อง เป็นบทความที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมรู้เห็นประสบการณ์ดังกล่าวของผู้เขียนเพื่อให้เกิดความรู้ความสนใจ และตื่นเต้นประทับใจ
2. บทความเสนอความคิดเห็น เป็นบทความที่ผู้เขียนต้องการเสนอความคิดเห็นหรือแนวความคิดของตนอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้อ่าน อาจเป็นแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์หรือชี้แนะ ใดอย่างหนึ่ง
3. บทความเชิงวิจารณ์ เป็นบทความที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์เรื่องใด เรื่องหนึ่ง โดยอาศัยข้อเท็จจริง และเหตุผลมาสนับสนุนการวิจารณ์นั้น การวิจารณ์ต้องวิจารณ์ตามหลักการวิจารณ์ไม่ใช่อารมณ์ของผู้เขียน
4. บทความเชิงวิชาการ เป็นบทความที่ผู้เขียนมุ่งให้รู้อย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องมีหลักฐานข้อมูลทางวิชาการที่เชื่อถือได้ประกอบการเขียน ทำให้บทความนั้นสามารถอ้างอิงเป็นหลักฐานได้
5. บทความเชิงวิเคราะห์ เป็นบทความพิจารณาแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เขียนมาวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญ

การอ่านจับใจความจากบทความ

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความอย่างมีประสิทธิภาพ คือการพยายามค้นหาความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการบอกแก่ผู้อ่านให้ได้ว่า คืออะไร โดยบทความแต่ละเรื่องจะมีแนวคิดสำคัญ ซึ่งเป็นใจความสำคัญที่สุดของเรื่องเพียงอย่างเดียว ผู้แต่งนิยามเปิดเผยใจความสำคัญของเรื่องไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การบอกใจความสำคัญตอนท้าย เป็นแบบที่นิยมแต่งกันมากที่สุด เพราะการกล่าวถึงสถานการณ์หรือปัญหาแล้วเสนอเหตุผลและรายละเอียดขยายคามมาก่อนในตอนต้น จนสรุปให้เห็นหัวใจหรือแก่นเรื่องซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญของผู้แต่งในตอนท้าย

2. การบอกใจความสำคัญตอนต้น เป็นการดำเนินเรื่องที่ตรงข้ามกับแบบแรก คือ การบอกแนวคิดสำคัญที่สุดของผู้แต่งซึ่งเป็นหัวใจหรือแก่นเรื่องให้ผู้อ่านรู้ตั้งแต่ต้นเรื่อง จากนั้นจึงเสนอเหตุผลหรือตัวอย่างมาขยายให้เห็นจริงว่า เพราะเหตุใดผู้แต่งจึงมีแนวคิดเช่นนั้น

การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความให้ได้ถูกต้องและรวดเร็ว มีข้อสังเกตเป็นแนวทางเพิ่มเติม ดังนี้

1. จุดชี้แนะใจความสำคัญของบทความที่สามารถค้นหาได้รวดเร็วที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ชื่อเรื่อง เพราะบทความโดยทั่วไปมุ่งเสนอทรรศนะและเหตุผลอย่างตรงไปตรงมา ชื่อเรื่องจึงมักไม่ซับซ้อน และบ่งชี้หัวใจสำคัญ หรือแก่นเรื่องไว้เป็นส่วนมาก

2. บทความเรื่องใดเรื่องหนึ่งถ้ามีหลายย่อหน้า ในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง เมื่อนำ ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณารวมกันจะมองเห็นใจความสำคัญที่สุดของเรื่องได้ง่าย

3. งานเขียนประเภทบทความมักเกี่ยวข้องกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจจึงควรมีประสบการณ์และภูมิหลัง

4. บทความบางเรื่องผู้แต่งไม่เสนอแนะทรรศนะหรือสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมา จึงควรสังเกตทางเสียงหรือน้ำเสียงของผู้แต่งไปพร้อมกัน เพื่อสรุปให้ได้ว่าผู้แต่งต้องการเสนอแก่นเรื่องที่แท้จริงอย่างไร

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ บทความเรื่อง ข้าว

ข้าวเป็นเมล็ดพืชเมล็ดน้อยชนิดที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ต่อคนไทยมานานแสนนาน ข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวันและยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ข้าวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศ การปลูกข้าวหรือการทำนามีหลายประเภทขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

ข้าวเป็นพืชตระกูลเดียวกับหญ้า ต้นข้าวไม่มีรากแก้วมีแต่รากฝอยแผ่ยึดกับดิน ลำต้นเป็นปล้องตรงและมีโพรงข้างใน ใบเรียวยาวและมีสีเขียวเข้มต้นข้าวอาจถูกรบกวนด้วยวัชพืช และเชื้อโรคหลายชนิดที่ทำให้เกิดโรคระบาดสัตว์ขนาดเล็กเช่น แมลง นก หนู หอย และปูก็เป็นศัตรูพืชตัวร้ายที่ทำให้ลายต้นข้าวตั้งแต่ระยะต้นอ่อนจนถึงออกรวง

จากเมล็ดพันธุ์ข้าวถูกเพาะจนมีรากงอกและแตกยอดเป็นต้นกล้า ต้นกล้าใช้เวลาเติบโตประมาณ 40 วัน จึงจะแตกหน่อออกมาจากโคนต้น แต่ละต้น มี 5-15 หน่อ หน่อข้าวแต่ละหน่อออกช่อดอกเป็นรวงข้าวหนึ่งรวง รวงข้าวแต่ละรวงมีดอกประมาณ 100 - 200 ดอก ดอกข้าวแต่ละดอกจัดเป็นดอกแบบสมบูรณ์เพศ เพราะมีเกสรตัวผู้และตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกันดอกข้าวบานจากปลายรวงสู่โคนรวงภายในหนึ่งสัปดาห์ดอกที่บานแล้วจะมีการผสมเกสรในเวลาเช้า โดยละอองเกสรตัวผู้จะตกลงไปผสมกับไข่ที่อยู่ด้านในเกสรตัวเมีย หลังจากการผสมเกสรแล้วจะเกิดเป็นผลของข้าว หรือที่เรียกว่า เมล็ดข้าว ภายในประกอบด้วยส่วนที่เป็นแแบ่งหรือเนื้อข้าว และส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ต่อไป

เมล็ดข้าวใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือนจึงจะสุกเต็มที่ทั้งต้น และรวงจะเริ่มแห้งและกลายเป็นสีเหลืองทอง ชาวนาเกี่ยวข้าวทั้งรวง แล้วนำไปนวดเพื่อแยกเมล็ดจนสุดท้ายเหลือเพียง ฟางข้าวแห้ง เมล็ดข้าวมีคุณค่าทางอาหารสูงและให้พลังงานนิยมนำมาทำเป็นอาหารและขนมนานาชนิด นอกจากนี้ส่วนต่าง ๆ ของข้าว เช่น ฟางข้าว รำข้าว และแกลบ ก็ยังสามารถนำมาใช้ทำประโยชน์ได้มากมาย

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีซึ่งจัดขึ้นทุกปีเพื่อให้กำลังใจชาวนา และเป็นสิริมงคลแก่บ้านเมืองของเรา ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ข้าวยังคงมีความสำคัญ และผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยเสมอมาและตลอดไป

ที่มา หนังสือเรื่องธรรมชาติธรรมชาติ

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

พืชเศรษฐกิจ :

.....

รากแก้ว :

.....

รากฝอย :

.....

วัชพืช :

.....

โรคระบาด :

.....

ต้นกล้า :

.....

ดอกสมบุรณ์เทศ :

.....

เกลบ :

.....

สิริมงคล :

.....

พิธีจรตพระนังคัลแรกนาขวัญ :

.....

วิถีชีวิต :

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทความ เรื่อง “ข้าว”

ข้าวเป็นเมล็ดพืชเมล็ดน้อยชนิดที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ออกคนไทยมานานแสนนาน ข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวันและยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ข้าวเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศ การปลูกข้าวหรือการทำนามีหลายประเภทขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

1. ข้าวมีความสำคัญอย่างไร.....

ข้าวเป็นพืชตระกูลเดียวกับหญ้า ต้นข้าวไม่มีรากแก้วมีแต่รากฝอยแผ่ยึดกับดิน ลำต้นเป็นปล้องตรงและมีโพรงข้างใน ใบเรียวยาวและมีสีเขียวเข้มต้นข้าวอาจถูกรบกวนด้วยวัชพืช และเชื้อโรคหลายชนิดที่ทำให้เกิดโรคระบาดสัตว์ขนาดเล็กเช่น แมลง นก หนู หอย และบุ้งก็เป็นศัตรูพืชตัวร้ายที่ทำลายต้นข้าวตั้งแต่ระยะต้นอ่อนจนถึงออกรวง

2. ต้นข้าวมีลักษณะอย่างไร.....

3. สิ่งใดบ้างที่ทำลายต้นข้าว.....

จากเมล็ดพันธุ์ข้าวถูกเพาะจนมีรากงอกและแตกยอดเป็นต้นกล้า ต้นกล้าใช้เวลาเติบโตประมาณ 40 วัน จึงจะแตกหน่อออกมาจากโคนต้น แต่ละต้น มี 5-15 หน่อ หน่อข้าวแต่ละหน่อออกช่อดอกเป็นรวงข้าวหนึ่งรวง รวงข้าวแต่ละรวงมีดอกประมาณ 100 - 200 ดอก ดอกข้าวแต่ละดอกจัดเป็นดอกแบบสมบูรณ์เพศ เพราะมีเกสรตัวผู้และตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกันดอกข้าวบานจากปลายรวงสู่โคนรวงภายในหนึ่งสัปดาห์ดอกที่บานแล้วจะมีการผสมเกสรในเวลาเช้า โดยละอองเกสรตัวผู้จะตกลงไปผสมกับไข่ที่อยู่ด้านในเกสรตัวเมีย หลังจากการผสมเกสรแล้วจะเกิดเป็นผลของข้าว หรือที่เรียกว่า เมล็ดข้าว ภายในประกอบด้วยส่วนที่เป็นแบ่งหรือเนื้อข้าว และส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ต่อไป

4. ดอกข้าวจัดเป็นดอกไม้ชนิดใด.....

5. ส่วนที่จะใช้ขยายพันธุ์ข้าวคือ.....

เมล็ดข้าวใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือนจึงจะสุกเต็มที่ทั้งต้น และรวงจะเริ่มแห้งและกลายเป็นสีเหลืองทอง ชาวนาเกี่ยวข้าวทั้งรวง แล้วนำไปนวดเพื่อแยกเมล็ดจนสุดท้ายเหลือเพียง ฟางข้าวแห้ง เมล็ดข้าวมีคุณค่าทางอาหารสูงและให้พลังงานนิยมนำมาทำเป็นอาหารและขนมนานาชนิด นอกจากนี้ส่วนต่าง ๆ ของข้าว เช่น ฟางข้าว รำข้าว และแกลบ ก็ยังสามารถนำมาใช้ทำประโยชน์ได้มากมาย

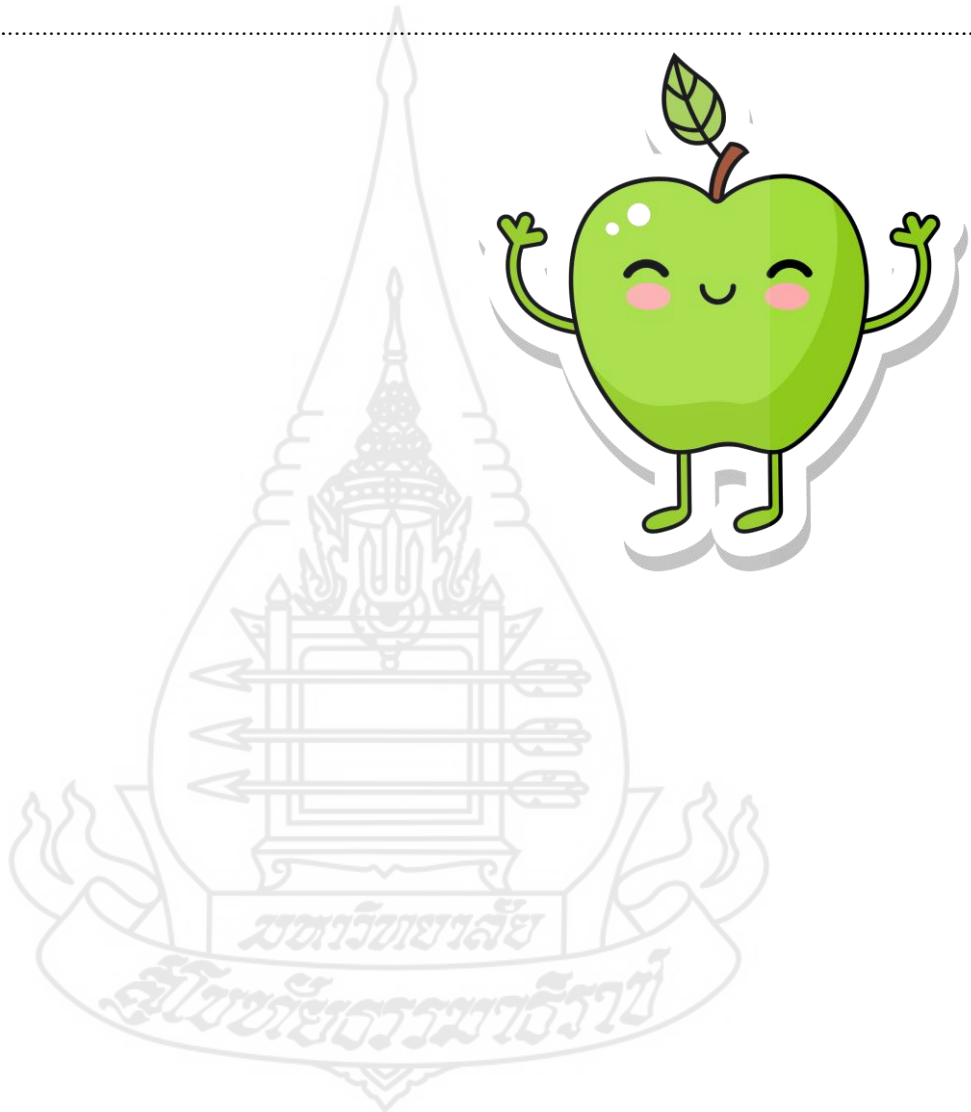
6. ข้าวมีประโยชน์อย่างไร.....

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีซึ่งจัดขึ้นทุกปีเพื่อให้กำลังใจชาวนา และเป็นสิริมงคลแก่บ้านเมืองของเรา ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ชาวไทยยังคงมีความสำคัญ และผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยเสมอมาและตลอดไป

7. พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญมีความเกี่ยวข้องกับข้าวอย่างไร.....

.....

.....

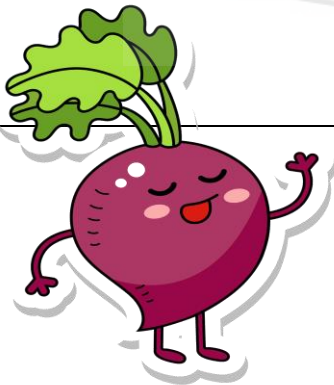
ใบงานที่ 3

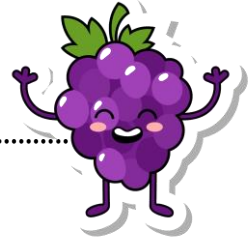
กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

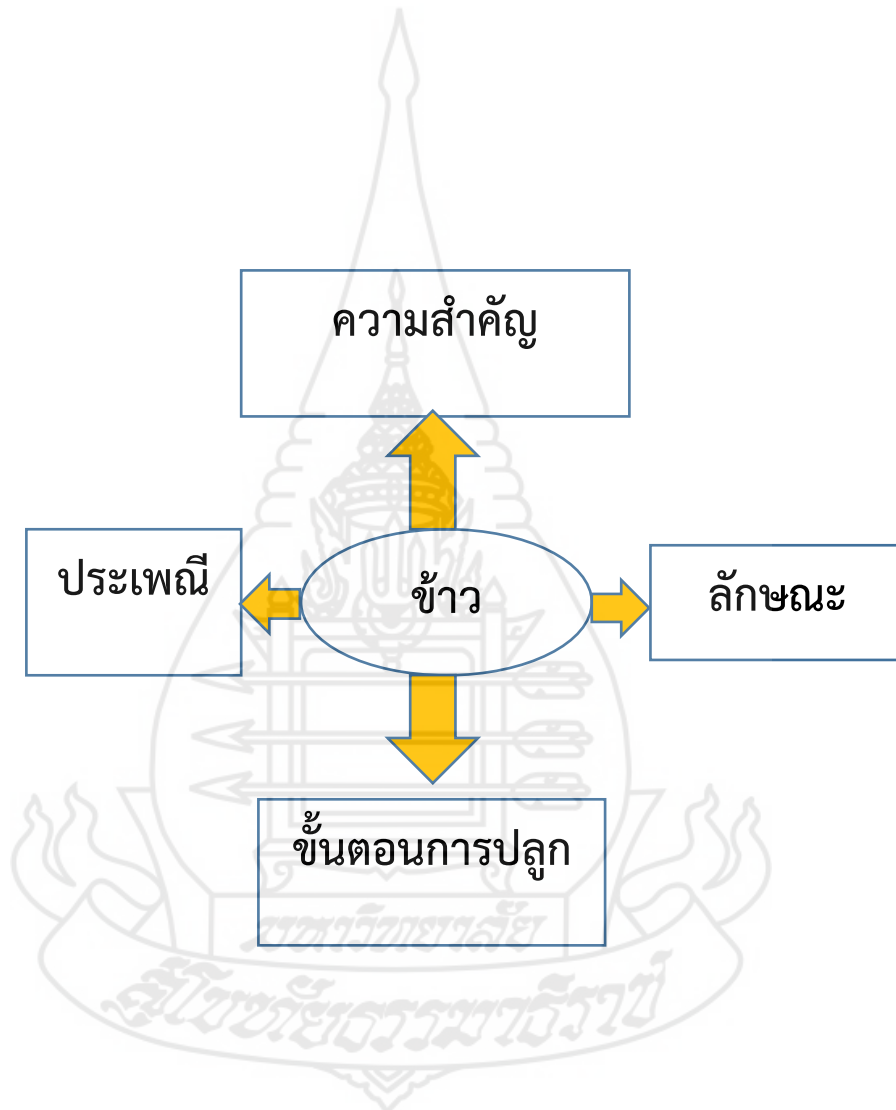
ข้าวมีความสำคัญเพราะ..... การ
ปลูกข้าวขึ้นอยู่กับ
ต้นข้าวมีลักษณะ.....
.....ศัตรูของต้นข้าว
ประกอบด้วย.....
.....ซึ่งจะทำลายต้นข้าวในระยะตั้งแต่
.....
เมล็ดพันธุ์เมื่อมีรากงอกจะถูกเรียกว่าซึ่งใช้เวลาแตกต่างกัน
ประมาณ.....หน่อข้าวจะออกช่อดอกเป็น
.....มีดอกประมาณ.....ดอกข้าว
เรียกว่าเพราะ.....
ซึ่งจะมีการผสมเกสรในเวลา.....
เมล็ดข้าวจะเกิดเมื่อ.....
เมล็ดข้าวจะสุกเต็มที่ต่อใช้เวลา.....ชานาจะเกี่ยวข้าวเมื่อ
.....ข้าวมีประโยชน์คือ
.....
การทำนาข้าวเกี่ยวข้องกับพระราชพิธี.....
ที่จัดทำขึ้นเพื่อ.....

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากบทความ เรื่อง ข้าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากพระบรมราโชวาท

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

พระบรมราโชวาท หมายถึง ถ้อยคำที่พระมหากษัตริย์ทรงตรัส มักกล่าวแก่ที่ประชุม มีจุดประสงค์เพื่อแนะนำ ให้ข้อคิด มีใจความที่แฝงไปด้วยประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ สามารถนำถ้อย พระบรมราโชวาท ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมบ้านเมือง

จุดประสงค์การเรียนรู้

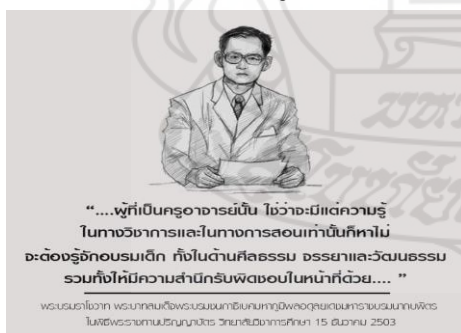
1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากพระบรมราโชวาทที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากพระบรมราโชวาทที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากพระบรมราโชวาทที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากพระบรมราโชวาท

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่อง การอ่านจับใจความจากพระบรมราโชวาท จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่าน โดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับพระบรมราโชวาท การดำเนินชีวิต และความสำนึกในหน้าที่ จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ ประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยอ่านหรือเคยได้ยินพระบรมราโชวาทเหล่านี้หรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากพระบรมราโชวาท และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าพระบรมราโชวาทคืออะไร
- นักเรียนคนใดเคยได้ยินพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง
- เราพบเห็นพระบรมราโชวาทจากที่ใดบ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในพระบรมราโชวาทโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบาย ความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็นครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

วิทยาการ	บุคคล	ก้าวหน้า	สนทนา	เจริญ
ทฤษฎี	พิจารณา	เข้มแข็ง	ปัญญา	ฉลาด
ปฏิบัติ	เป้าหมาย			

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในพระบรมราโชวาทที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. **ขั้นที่ 5** **ชั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information)** นักเรียนทำใบงานที่ 4 โดยให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากพระบรมราโชวาทที่อ่าน โดยครูคอยสังเกต แนะนำ ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. **ขั้นที่ 6** **ชั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure)** ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากพระบรมราโชวาทที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

กิจกรรมรวบยอด

10. **ขั้นที่ 7** **การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction)** ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจพระบรมราโชวาท

ความหมายของพระบรมราโชวาท

พระบรมราโชวาท หมายถึง ถ้อยคำที่พระมหากษัตริย์ทรงตรัส มักกล่าวแก่ที่ประชุม มีจุดประสงค์เพื่อแนะนำ ให้ข้อคิด มีใจความที่แฝงไปด้วยประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ สามารถนำถ้อย พระบรมราโชวาท ไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้ เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมบ้านเมือง ซึ่งเป็นคำสอนของกษัตริย์ที่พระราชทานแก่กลุ่มชนต่าง ๆ เป็นได้ทั้งคำพูดหรือบทพระราชนิพนธ์ ส่วนมากจะเป็นคำพูด แล้วจึงนำมาตีพิมพ์เผยแพร่

จุดมุ่งหมายของพระบรมราโชวาท

พระบรมราโชวาทมีจุดมุ่งหมายเหมือนโอวาททั่วไป คือ เพื่อสั่งสอน ตักเตือน ให้คำแนะนำในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

บุคคลผู้ให้พระบรมราโชวาท

ผู้พระราชทานพระบรมราโชวาท คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เท่านั้น

ลักษณะของพระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใช้สำนวนภาษาเชิงโวหารเปรียบเทียบเสมอ เมื่อพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่พสกนิกรของพระองค์

เนื้อหาสาระของพระบรมราโชวาท

มุ่งพระทานแนวทางการบริหารประเทศแก่รัฐบาล และแนวทางทำมาหากินแก่พสกนิกร

โอกาสการให้พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทในวโรกาสต่างๆ เช่น พิธีพระราชทานปริญญาบัตร พิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า พิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ เป็นต้น

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตใหม่ทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

เมื่อวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวในที่ประชุมนี้ว่า การเรียนรู้วิทยาการขั้นสูงต่าง ๆ เป็นประโยชน์ช่วยตัวได้ กว้างขวางมาก ในการที่จะดำเนินงานต่อไปให้เจริญก้าวหน้า แต่บุคคลจำต้องควบคุมตัวมิให้ติดอยู่กับตำราหรือ ทฤษฎีมากเกินไป เพราะมิฉะนั้นเมื่อไปพบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับตำราเข้า จะเกิดความสับสนหวั่นไหว ทำให้งานที่กำลังทำอยู่หยุดชะงัก หรือไม่ก็จะไปคว้าเอาความคิดที่ไม่ถูกต้องทั้งทาง ทฤษฎีทั้งทางปฏิบัติ มาใช้ทำงานอย่างผิด ๆ ทั้งสองอย่างนี้ เป็นโทษเสียหายแก่งาน แก่ตนและแก่ส่วนรวมอย่าง ใหญ่หลวง ดังนั้น เมื่อต้องเผชิญปัญหาความขัดกันระหว่างทฤษฎีกับปฏิบัติเข้า ควรจะต้องดำเนินงานในส่วนที่ เห็นว่าถูกต้องต่อไป ไม่ให้ชะงัก พร้อมกันนั้นก็รีบคิดพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน หาทางปรับหลักวิชา ที่มีอยู่ให้เข้ากับปัญหาและประสานเข้ากับวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ให้เห็นปัญหาโดยแจ่มชัด เมื่อได้วิธีที่ถูก มาแล้ว ก็นำไปใช้การให้เป็นผลด้วยความแน่วแน่และมั่นใจ

ข้าพเจ้าขอกกล่าวถึงเรื่องความสับสนหวั่นไหวเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในโอกาสนี้ ใครก็ตามเมื่อได้ลงมือ ทำงาน ก็ย่อมจะต้องประสบปัญหาการปฏิบัติงาน ที่นำเอาทฤษฎีมาใช้ตรง ๆ ไม่ได้อยู่เสมอ ทำให้เกิดความลังเล สงสัยไม่มั่นใจขึ้น และต้องหยุดชะงัก ซึ่งเป็นผลเสีย คือเสียเวลา เสียการเสียนาน และเสียประโยชน์ที่พึงจะได้ไป มาก และโดยที่งานต้องดำเนินต่อไปโดยไม่ขาดสาย ก็เกิดความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีแก้ไขโดยเร็ว ความต้องการ ให้งานเสร็จ ๆ ไปนั้น จะชวนให้มั่งง่าย หันไปหยิบไปฉวยเอาวิธีปฏิบัติและทฤษฎีของคนอื่นมาใช้ โดยที่เขามี สำเร็จรูปอยู่แล้ว และเขาหยิบยื่นมาให้ ถ้าทำเช่นนั้น ทฤษฎีที่รับของเขามาใช้ทั้งคุ่น มีหวังไม่เหมาะสมไม่ตรงกับ งานกับปัญหา และกับสภาพการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ ก็มีหวังเสียหายใหญ่ วิธีที่ถูกที่เราจะต้อง ทำ คือดำเนินงานส่วนที่ทำได้ต่อไป แล้วรีบขบคิดปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีของเราที่มีอยู่แล้วเป็นหลัก โดยคิดว่าทฤษฎีทั้งหลายวางไว้เป็นหลักใหญ่สำหรับงานโดยส่วนรวม เมื่อเรามาปฏิบัติงานที่เฉพาะลงไป เรา จำเป็นต้องใช้ความสามารถของตน นำเอาทฤษฎีนั้น ๆ มาปรุงกับวิทยาการ แล้วปรับให้เข้ากับสภาพการณ์ที่ เผชิญอยู่ด้วยตนเอง ให้ปัญหาคลี่คลายคล่องไปโดยเร็ว การแก้ปัญหาเพื่อกำจัดปลดเปลื้องความสงสัยลังเลนี้ จำเป็นที่จะต้องฝึกหัดกระทำได้โดยฉับไว ชัดเจน เพราะในชีวิตเรานั้น เราจะต้องประสบปัญหาขัดข้องอยู่ ตลอดเวลา และถ้าสร้างความพร้อมและความมั่นใจตั้งนี้ได้ เราก็จะสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและ เกิดประโยชน์แก่งานแก่ตัวเองได้อย่างแน่นอน

ขออำนวยการพรแก่ทุก ๆ คน ให้เป็นผู้มีกำลังกายกำลังใจอันเข้มแข็งมั่นคง มีความคิดความเห็นชอบ มี ปัญญาฉลาดรอบรู้ในเหตุในผลในวิธีปฏิบัติ สามารถประกอบกิจของตนของชาติให้บรรลุผลเลิศ และให้ประสบ ความสุขความสำเร็จในชีวิตจงทั่วกัน.

ที่มา พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันศุกร์ที่ 18 กรกฎาคม 2518

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

วิทยาการ :

.....

บุคคล :

.....

ก้าวหน้า :

.....

สนเท่ห์ :

.....

ทฤษฎี :

.....

พิจารณา :

.....

เข้มแข็ง :

.....

ฉลาด :

.....

ปัญญา :

.....

ปฏิบัติ :

.....

เป้าหมาย :

.....

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีก
วาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตใหม่ทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

เมื่อวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวในที่ประชุมนี้ว่า การเรียนรู้วิทยาการขั้นสูงต่าง ๆ เป็นประโยชน์ช่วยตัวได้
กว้างขวางมาก ในการที่จะดำเนินงานต่อไปให้เจริญก้าวหน้า แต่บุคคลจำต้องควบคุมตัวมิให้ติดอยู่กับตำราหรือ
ทฤษฎีมากเกินไป เพราะมีฉะนั้นเมื่อไปพบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับตำราเข้า จะ
เกิดความสนเท่ห์ลี้เลใจ ทำให้งานที่กำลังทำอยู่หยุดชะงัก หรือไม่ก็จะไปคว้าเอาความคิดที่ไม่ถูกต้องทั้งทางทฤษฎี
ทั้งทางปฏิบัติ มาใช้ทำงานอย่างผิด ๆ ทั้งสองอย่างนี้ เป็นโทษเสียหายแก่งาน แก่ตนและแก่ส่วนรวมอย่างใหญ่หลวง
ดังนั้น เมื่อต้องเผชิญปัญหาความขัดกันระหว่างทฤษฎีกับปฏิบัติเข้า ควรจะต้องดำเนินงานในส่วนที่เห็นว่าถูกต้อง
ต่อไป ไม่ให้ชะงัก พร้อมกันนั้นก็รีบคิดพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน หาทางปรับหลักวิชาที่มีอยู่ให้เข้ากับ
ปัญหาและประสานเข้ากับวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ให้เห็นปัญหาโดยแจ่มชัด เมื่อได้วิธีที่ถูกต้องมาแล้ว ก็นำไปใช้การให้
เป็นผลด้วยความแน่วแน่มั่นใจ

ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงเรื่องความสนเท่ห์ลี้เลใจเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในโอกาสนี้ ใครก็ตามเมื่อได้ลงมือ
ทำงาน ก็ย่อมจะต้องประสบปัญหาการปฏิบัติงาน ที่นำเอาทฤษฎีมาใช้ตรง ๆ ไม่ได้อยู่เสมอ ทำให้เกิดความลังเล
สงสัยไม่มั่นใจขึ้น และต้องหยุดชะงัก ซึ่งเป็นผลเสีย คือเสียเวลา เสียการเสียงาน และเสียประโยชน์ที่พึงจะได้ไปมาก
และโดยที่งานต้องดำเนินต่อไปโดยไม่ขาดสาย ก็เกิดความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีแก้ไขโดยเร็ว ความต้องการให้งาน
เสร็จ ๆ ไปนั้น จะชวนให้มั่งง่าย หันไปหยิบไปฉวยเอาวิธีปฏิบัติและทฤษฎีของคนอื่นมาใช้ โดยที่เขาไม่สำเร็จอยู่
แล้ว และเขาหยิ่งยโสมาให้ ถ้าทำเช่นนั้น ทฤษฎีที่รับของเขามาใช้ทั้งดุ้น มีหวังไม่เหมาะไม่ตรงกับงานกับปัญหา และ
กับสภาพการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ ก็มีหวังเสียหายใหญ่ วิธีที่ถูกที่เราจะต้องทำ คือดำเนินงานส่วนที่
ทำได้ต่อไป แล้วรีบขบคิดปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีของเราที่มีอยู่แล้วเป็นหลัก โดยคิดว่าทฤษฎีทั้งหลายวางไว้
เป็นหลักใหญ่สำหรับงานโดยส่วนรวม เมื่อเรามาปฏิบัติงานที่เฉพาะลงไป เราจำเป็นต้องใช้ความสามารถของตน
นำเอาทฤษฎีนั้น ๆ มาปรุกับวิทยาการ แล้วปรับให้เข้ากับสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ด้วยตนเอง ให้ปัญหาคลี่คลาย
ลุล่วงไปโดยเร็ว การแก้ปัญหาเพื่อกำจัดปลดเปลื้องความสงสัยลี้เลใจนี้ จำเป็นที่จะต้องฝึกหัดกระทำโดยดัด
ชัดเจน เพราะในชีวิตเรานั้น เราจะต้องประสบปัญหาขัดข้องอยู่ตลอดเวลา และถ้าสร้างภาพพร้อมและความมั่นใจ
ดังนั้นได้ เราก็จะสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์แก่ตนเองได้อย่างแน่นอน

ขออำนวยการแก่ทุก ๆ คน ให้เป็นผู้มีกำลังกายกำลังใจอันเข้มแข็งมั่นคง มีความคิดความเห็นชอบ มีปัญญา
ฉลาดรอบรู้ในเหตุในผลในวิธีปฏิบัติ สามารถประกอบกิจของตนของชาติให้บรรลุผลเลิศ และให้ประสบความสำเร็จ
ความสำเร็จในชีวิตจงทั่วกัน.

ที่มา พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันศุกร์ที่ 18 กรกฎาคม 2518

1. พระบรมราโชวาทนี้พระราชทานในงานใด.....

.....

2. พระบรมราโชวาทนี้กล่าวถึงเรื่องใด.....

.....

.....

3. พระบรมราโชวาทนี้ให้ข้อคิดเรื่องใด.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. พระบรมราโชวาทนี้พระราชทานแก่ใคร.....

.....

.....

5. การเรียนรู้วิทยากรชั้นสูงมีประโยชน์อย่างไร.....

.....

.....

.....

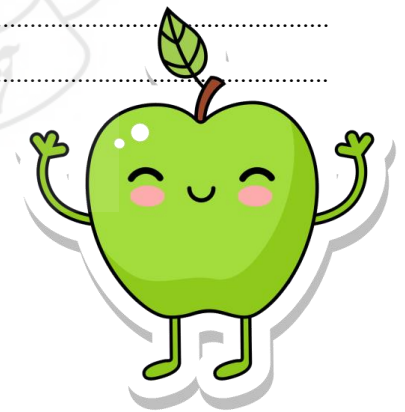
.....

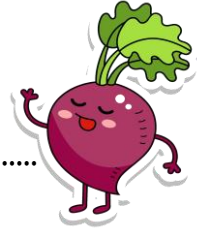
.....

.....

.....

.....

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตใหม่ทุกคนที่ได้รับเกียรติและ
ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

เมื่อวาน.....

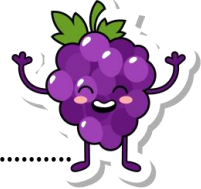
..... ในการที่จะดำเนินงานต่อไปให้เจริญก้าวหน้า แต่บุคคลจำต้องควบคุมตัวมิให้ติดอยู่กับ
ตำราหรือทฤษฎีมากเกินไป เพราะมิฉะนั้นเมื่อไปพบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน

..... หรือไม่ก็จะไปคว้าเอาความคิดที่ไม่ถูกต้องทั้ง
ทางทฤษฎีทั้งทางปฏิบัติ มาใช้ทำงานอย่างผิด ๆ ทั้งสองอย่างนี้ เป็นโทษเสียหายแก่งาน แก่ตนและแก่
ส่วนรวมอย่างใหญ่หลวง ดังนั้น เมื่อต้องเผชิญปัญหาความขัดกันระหว่างทฤษฎีกับปฏิบัติเข้า ควรจะต้อง
ดำเนินงานในส่วนที่เห็นว่าถูกต้องต่อไป..... พร้อมกันนั้นก็รีบคิดพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น
อย่างเร่งด่วน หาทางปรับหลักวิชาที่มีอยู่ให้เข้ากับปัญหาและประสานเข้ากับวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย
..... เมื่อได้วิธีที่ถูกมาแล้ว ก็นำไปใช้การให้เป็นผลด้วยความแน่วแน่มั่นใจ

ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงเรื่องความสนใจเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในโอกาสนี้ ใครก็ตามเมื่อได้ลงมือ
ทำงาน ก็ย่อมจะต้องประสบปัญหาการปฏิบัติงาน ที่นำเอาทฤษฎีมาใช้ตรง ๆ ไม่ได้อยู่เสมอ ทำให้เกิดความ
ลังเลสงสัยไม่มั่นใจขึ้น และต้องหยุดชะงัก..... และเสียประโยชน์ที่
พึงจะได้ไปมาก และโดยที่งานต้องดำเนินต่อไปโดยไม่ขาดสาย ก็เกิดความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีแก้ไขโดยเร็ว
ความต้องการให้งานเสร็จ ๆ ไปนั้น จะชวนให้มั่งง่าย หันไปหยิบไปฉวยเอาวิธีปฏิบัติและทฤษฎีของคนอื่นมา
ใช้ โดยที่เขามีสำเร็จรูปอยู่แล้ว และเขาหยิบยื่นมาให้ ถ้าทำเช่นนั้น มี
หวังไม่เหมาะสมไม่ตรงกับงานกับปัญหา และกับสภาพการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ ก็มีหวัง
เสียหายใหญ่ วิธีที่ถูกที่เราจะต้องทำ คือดำเนินงานส่วนที่ทำได้ต่อไป โดย
อาศัยทฤษฎีของเราที่มีอยู่แล้วเป็นหลัก โดยคิดว่าทฤษฎีทั้งหลายวางไว้เป็นหลักใหญ่สำหรับงานโดยส่วนรวม
เมื่อเรามาปฏิบัติงานที่เฉพาะลงไป แล้วปรับให้เข้ากับ
สภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ด้วยตนเอง ให้ปัญหาคลี่คลายลุล่วงไปโดยเร็ว การแก้ปัญหาเพื่อกำจัดปลดเปลื้อง
ความสงสัยลังเลนี้ จำเป็นที่จะต้องฝึกหัดกระทำได้โดยฉับไว ชัดเจน เพราะในชีวิตเรานั้น
..... และถ้าสร้างความพร้อมและความมั่นใจดังนี้ได้ เราก็จะ
สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์แก่งานแก่ตัวเองได้อย่างแน่นอน

ขออำนวยการแก่ทุก ๆ คน ให้เป็นผู้มีกำลังกายกำลังใจอันเข้มแข็งมั่นคง มีความคิดความเห็นชอบ มี
ปัญญาฉลาดรอบรู้ในเหตุในผลในวิธีปฏิบัติ และให้
ประสบความสุขความสำเร็จในชีวิตจงทั่วกัน.

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

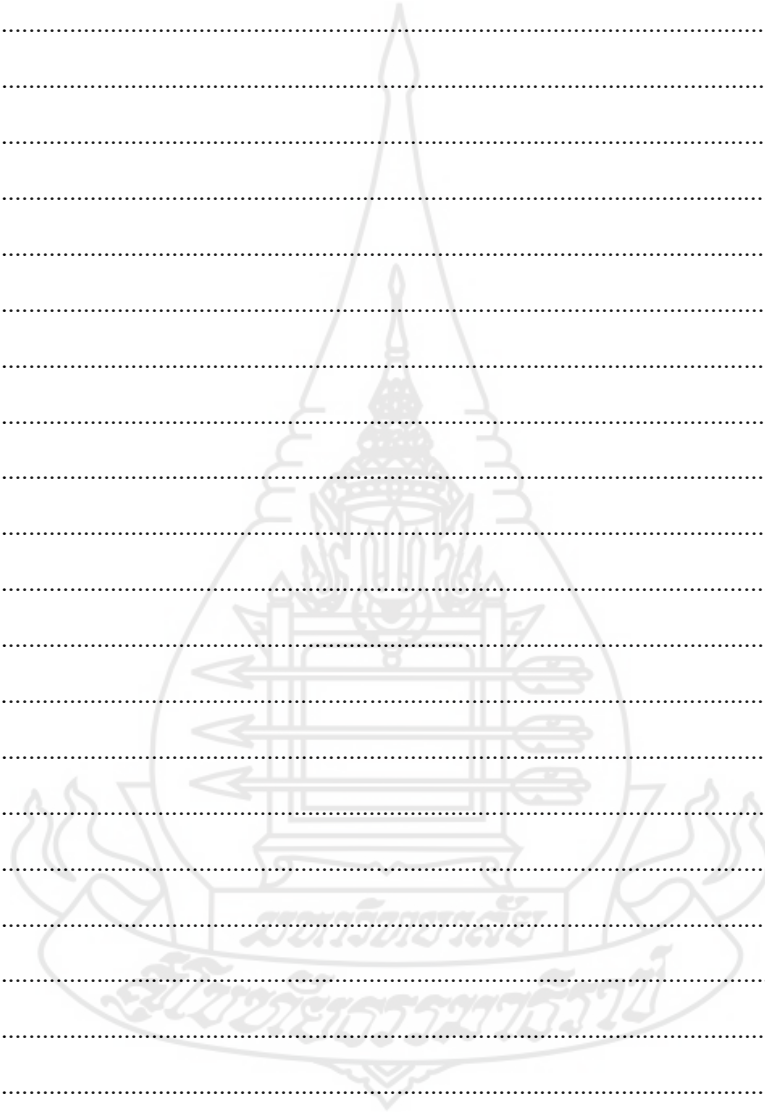

ใบงานที่ 5

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนนำประโยคที่สมบูรณ์แล้วนำมาเขียนเรียงให้เป็นย่อหน้า และระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากสารคดี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สารคดี คือ งานเขียนอย่างสร้างสรรค์ ที่มีลักษณะคล้ายบทความ แต่ไม่ใช่บทความ สาร หมายถึง สำคัญ คติ หมายถึง เรื่อง ถ้าแปลรวมกันก็หมายถึง เรื่องใดที่มีสาระสำคัญ และถ้าเทียบคำนี้กับคำภาษาอังกฤษจะเท่ากับคำ feature ซึ่งมีรากศัพท์ว่า fact ซึ่งแปลว่า ความจริง เพราะฉะนั้นการเขียนสารคดีจึงหมายถึง การเขียนเรื่องใด ๆ ที่เป็นความจริง มีสาระสำคัญน่ารู้ที่แฝงด้วยความจริง เนื้อหามีสาระสำคัญที่เชื่อถือได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากสารคดีที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากสารคดีที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากสารคดีที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากสารคดี

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่อง การอ่านจับใจความจากสารคดี จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่าน โดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับแมวน้ำ และชาวเอสกีโม จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ ประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยพบหรือเคยสัมผัสกับสัตว์และชาวเอสกีโมเหล่านี้หรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากสารคดี และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าชาวเอสกิโมสร้างบ้านด้วยหิมะและน้ำแข็ง
- นักเรียนคนใดเคยอ่านสารคดีที่เกี่ยวกับแมวน้ำบ้างไหม
- แมวน้ำอาศัยอยู่ในอากาศที่หนาวได้อย่างไร

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในสารคดี โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็น ครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

ชาวเอสกิโม	ไขมัน	สูญพันธุ์	เหยื่อ
ผสมพันธุ์	ชายหาด	โอชะ	หนาว
ธรรมชาติ	ครีป	นุ่งห่ม	เชื้อเพลิง

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมาจับอ่านสารคดีเรื่อง “แมวน้ำ” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในสารคดีที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ

จากนั้นให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. ขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) นักเรียนทำใบงานที่ 4 โดยให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากสารคดีที่อ่าน โดยครูคอยสังเกต แนะนำ ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อให้นำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากสารคดีที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. สารคดี เรื่อง “แมวน้ำ”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความสารคดี

ความหมายสารคดี

สารคดี คือ งานเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่มีลักษณะคล้ายบทความแต่ไม่ใช่บทความ สารหมายถึงสำคัญ

คดี หมายถึง เรื่อง ถ้าแปลรวมกันก็หมายถึง เรื่องใดที่มีสาระสำคัญ และถ้าเทียบคำนี้กับคำภาษาอังกฤษจะเท่ากับคำ feature ซึ่งมีรากศัพท์ว่า fact ซึ่งแปลว่า ความจริง เพราะฉะนั้นการเขียนสารคดีจึงหมายถึง การเขียนเรื่องใดๆที่เป็นความจริง มีสาระสำคัญน่ารู้ที่แฝงด้วยความจริง เนื้อหามีสาระสำคัญที่เชื่อถือได้

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า สารคดี คือ งานเขียนสร้างสรรค์ประเภทร้อยแก้ว ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง มุ่งเสนอความรู้ที่น่าสนใจ และความเพลิดเพลินในการอ่าน โดยมีการใช้ภาษาที่ทันสมัย คมคาย งดงาม เร้าความสนใจ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคล หรือสถานการณ์

ส่วนประกอบของสารคดี

สารคดีมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ 1. ส่วนนำเรื่อง 2. เนื้อหา 3. ส่วนท้าย

1. ส่วนนำเรื่อง ในการเขียนส่วนนำเรื่อง หรือความนำนั้นสามารถเขียนได้หลายแบบ

1.1 ความนำแบบสรุปประเด็น คือ การสรุปสาระสำคัญทั้งหมด โดยมีหลักการทั่วไปมักประกอบด้วยคำหลัก คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร

1.2 ความนำประเภทพรรณนา หรืออธิบาย คือ การพรรณนาถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มองเห็นคุณลักษณะของสิ่งนั้นๆให้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาจเป็นสถานที่ บุคคล หรือวัสดุสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้องต่อประเด็นเรื่องที่เขียน

1.3 ความนำแบบกระทบความรู้สึก คือ การใช้โวหาร เนื้อความที่เร้าอารมณ์ หรือภาษาที่รุนแรงกระทบความรู้สึกของผู้อ่านทันที ทำให้ผู้อ่านสามารถสร้างความรู้สึกบางอย่างต่อเหตุการณ์นั้นๆ

1.4 ความนำที่เป็นสุภาพคดี ค่ำกลอน หรือบทกวี คือ การยกเอาคำกลอน สุภาพคดี หรือบทกวีที่มีเนื้อความเข้ากันมาขึ้นต้น แทนการอธิบายหรือพรรณนา

1.5 ความนำประเภทคำถาม คือ การตั้งคำถามหรือประเด็นปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ควร มีลักษณะกระชับ และประเด็นที่เด่นชัด

1.6 ความนำด้วยเรื่องเล่า หรือเหตุการณ์ คือ การนำเรื่องด้วยเรื่องเล่าสั้นๆอาจเป็นเกร็ดที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง หรือการนำเหตุการณ์ เรื่องราวมาเกริ่นนำ

1.7 ความนำประเภทบรรยาย คือ การให้รายละเอียดของเหตุการณ์ โดยการบรรยายแต่
 ละครากอย่างละเอียดตามด้วยการแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์

1.8 ความนำที่เป็นข่าว คือ การใช้ข่าว หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นการนำเรื่อง

1.9 ความนำแบบคุยกับผู้อ่านโดยตรง คือ การที่ผู้เขียนใช้สรรพนามแทนตัวเองกับผู้อ่าน
 นิยมใช้คำว่า “ผม” “คุณ”

1.10 ความนำประเภทหยอกล้อ คือ ความนำที่เขียนโดยไม่เจตนาให้ผู้อ่านทราบเรื่องราว
 ในทันที มีลักษณะผ่อนคลาย ยั่วเย้าใครบางคน ใช้ภาษาเบาๆ ไม่เคร่งเครียด

1.11 ความนำที่ตรงกันข้าม คือ การนำด้วยเหตุการณ์ บุคคล หรือสถานที่ที่ตรงกันข้าม
 กับสาระ หรือประเด็นของเรื่อง

1.12 ความนำที่อ้างถึงภูมิหลัง คือ การนำเรื่องด้วยความเต็มหรือประวัติความเป็นมาของ
 เรื่อง

2. ส่วนเนื้อหา คือ การลำดับเหตุการณ์ เรื่องราวต่างๆ ในลักษณะ

2.1 เสนอตามลำดับเวลา คือ ลำดับไปตามอายุ หรือการเผชิญเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ
 ของเจ้าของประวัติ

2.2 เสนอตามการลำดับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ คือ การจัดเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่
 สำคัญ หรือน่าสนใจมาขึ้นต้นก่อน หรืออาจจัดเป็นกลุ่มประสบการณ์ เหมาะที่จะเขียนเล่าเรื่องหรือ
 อธิบายเรื่องประเภทให้ความรู้

2.3 เสนอเนื้อหาโดยโครงสร้างประเด็น การลำดับเนื้อหาแบบนี้มักใช้กับเนื้อเรื่องที่มีการ
 แสดงเหตุผลหรือเสนอความคิดเห็น อาจเรียกอีกอย่างว่าเป็นการเสนอโดยจัดประเด็นหรือกำหนด
 กลุ่มเรื่อง กลุ่มความคิด

2.4 เสนอตามการจัดลำดับสถานที่ คือการจัดระเบียบความคิดโดยลำดับตามสถานที่
 ผู้เขียนจะเขียนลำดับจากตำแหน่งหนึ่งไปสู่ตำแหน่งอื่นๆ

2.5 เสนอตามการจัดลำดับความสัมพันธ์ คือ การจัดลำดับความคิดตามขั้นตอนที่เชื่อมโยง
 เป็นเหตุเป็นผลกัน

3. ส่วนท้าย หรือความจบนั้นผู้เขียนสามารถเลือกเขียนได้หลายแบบ

3.1 จบแบบสรุปความ คือ การจบด้วยการสรุปประเด็นสำคัญอีกครั้งโดยโยงถึงความนำ
 ในตอนต้นด้วย

3.2 จบแบบคาดไม่ถึง คือ การจบอย่างพลิกความคาดหมาย มักนิยมใช้ในสารคดีเชิงข่าว
 หรือสารคดีประเภทอารมณ์

3.3 จบแบบคลี่คลายประเด็น คือการจบโดยทำให้ประเด็นนั้นกระจ่างชัดเจน ผู้อ่านไม่มี
 ข้อเคลือบแคลงสงสัย

3.4 จบบแบบให้คิดต่อ คือ การจบบแบบเน้นประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยทิ้งปริศนาให้ผู้อ่านขบคิด

ประเภทสารคดี

สารคดีสามารถจำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 3 ประเภท (การเขียนสารคดี, 2553, ย่อหน้า 4) ดังนี้

1. สารคดีประวัติบุคคล

สารคดีบุคคลแบ่งได้ 2 ประเภทได้แก่

1.1 สารคดีอัตชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่เจ้าของประวัติเขียนเล่าประวัติและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

1.2 สารคดีชีวประวัติ หมายถึง สารคดีที่มีผู้อื่นกล่าวถึง อาจเป็นชีวประวัติรวมหลายๆ ชีวิตในเล่มเดียว หรืออาจเป็นชีวประวัติของบุคคลเดียวก็ได้

2. สารคดีท่องเที่ยว

สารคดีท่องเที่ยว เป็นสารคดีที่เล่าเรื่องราวการเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ มุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ความเป็นอยู่ของผู้คน รวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นคู่มือการเดินทาง เช่น เส้นทาง การเดินทาง ที่พัก อาหาร ฯลฯ นอกจากนั้นผู้เขียนมักให้ข้อสังเกต และแสดงทัศนคติต่อสิ่งที่พบเห็นไว้ด้วย

3. สารคดีแนะนำ

สารคดีแนะนำจะมีเนื้อหาหลากหลาย ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกแง่มุม ตั้งแต่เรื่องปัจจัยสี่ การประกอบอาชีพ จนถึงการพักผ่อนหย่อนใจ จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าสารคดีจำแนกออกเป็น 3 ประเภทคือ

3.1 สารคดีชีวิตบุคคล

3.2 สารคดีท่องเที่ยว

3.3 สารคดีแนะนำ

หลักการอ่านสารคดี

หลักการอ่านสารคดี การอ่านสารคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สาระความรู้และความเพลิดเพลิน ดังนั้นผู้อ่านควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ศึกษาความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา และเจตคติของผู้เขียน การอ่านสารคดีมีหลักการดังนี้

1. จับใจความสำคัญของเรื่อง วิเคราะห์ความหมายของถ้อยคำเพื่อหาคำสำคัญที่แฝงอยู่ และสรุปใจความสำคัญของเนื้อหานั้นโดยจัดลำดับประเด็นต่างๆ ให้เหมาะสม

2. วิเคราะห์ความเห็นของผู้เขียน ผู้อ่านควรแยกข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนออกจากกันโดยใช้วิจารณญาณของตนเองว่าเห็นด้วยกับทรรศนะของผู้เขียนหรือไม่ และวิเคราะห์ตัว

ผู้เขียน โดยศึกษาจากลีลาการเขียน การใช้ภาษา วิธีการบรรยายข้อมูล การเล่าเรื่อง เล่า
ประสบการณ์รวมทั้งอารมณ์ที่แสดงออกมาในเรื่อง

3. วิเคราะห์กลวิธีการเขียน ตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่องว่าดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหรือไม่ การ
วางโครงเรื่อง วิธีการดำเนินเรื่อง และผู้เขียนได้สรุปโดยเสนอแนวคิดอะไรแก่ผู้อ่านบ้าง

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระกับการใช้ภาษา ควรคิดว่าสารคดีเรื่องนั้นเสนอ
ข้อมูลต่างๆ ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นกลมกลืนกันหรือไม่ มีการใช้ภาษาและโวหารเหมาะสมกับ
เนื้อเรื่องหรือไม่

การอ่านสารคดีโดยใช้วิจารณ์ญาณดังกล่าว จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง ได้
แนวคิดจากการอ่าน สามารถนำความรู้ ความคิดเห็นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและ
การประกอบอาชีพได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

สารคดี เรื่อง แมวน้ำ

บ่อยครั้งเลยที่เดียวที่เราเห็นแมวน้ำถูกนำฝีกกับคณะละครสัตว์ทั้งหลายและความน่ารักแบบธรรมชาติของเจ้าแมวน้ำนี่เอง ทำให้หลายๆ คนหลงใหลในเสน่ห์ที่แสนจะน่ารักของมัน

แมวน้ำเป็นสัตว์เลือดอุ่น ว่ากันว่า แมวน้ำนั้นสืบเชื้อสายมาจากสัตว์บกแล้วจึงค่อยๆ พัฒนาตัวเองให้กลายเป็นสัตว์น้ำในเวลาต่อมา

ลักษณะโดยธรรมชาติแล้วแมวน้ำเป็นสัตว์เมืองหนาวไม่สามารถอาศัยอยู่ในน้ำได้เป็นระยะเวลาหลายๆ เหมือนปลาวาฬ แมวน้ำจึงมีขาหน้าและขาหลังเป็นลักษณะพังผืด และมีครีบหน้าข้างตัว เพื่อช่วยในการเคลื่อนไหวไปมาขณะว่ายน้ำอยู่ในน้ำ เราจึงไม่ต้องแปลกใจเลยว่าทำไมแมวน้ำจึงว่ายน้ำได้เร็ว และอาหารอันแสนจะโอชะของมันคือ ปลาและบรรดาสัตว์เล็กสัตว์น้อยต่างๆ

ถึงธรรมชาติจะสร้างให้แมวน้ำเกิดมาอยู่ในน้ำบ้างเป็นบางโอกาส แต่มันก็จะชอบที่จะอยู่บนบกมากกว่า เพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาว แสงแดดจึงเป็นสิ่งที่พวกมันชอบมาก เราจึงเห็นแมวน้ำนอนเกยกันอยู่ตามชายหาดเต็มไปหมด

แมวน้ำเป็นสัตว์ที่เชื่องมาก และมันก็ต้องตกเป็นเหยื่อของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา ในช่วงฤดูผสมพันธุ์เพราะพวกมันชอบมาชุมนุมกันอยู่ตามชายหาด เหล่าบรรดาเอสกีโมทั้งหลายก็ชอบมาล่าเอาเนื้อของแมวน้ำไปทำอาหาร เอาหนังของมันทำเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาว มีหน้าซำไขมันของมันยังนำไปประกอบอาหารและเป็นเชื้อเพลิงได้อีกด้วย

ถึงแม้เมืองไทยของเราจะไม่เป็นที่อยู่อาศัยของแมวน้ำ แต่ไทยเราก็คงมีสัตว์อื่นๆ อีกมากมายที่เด็กๆ คงไม่คิดจะทำร้ายมันให้สูญพันธุ์ไปจากประเทศของเราอย่างแน่นอน

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ธรรมชาติ :

.....

หนาว :

.....

ครีป :

.....

โอชะ :

.....

ชายหาด :

.....

เหยี่ยว :

.....

ผสมพันธุ์ :

.....

ขม้น :

.....

ชาวเอสกีโม :

.....

สูญพันธุ์ :

.....

เชื้อเพลิง :

.....

.....

ใบงานที่ 2

คำสั่ง
 ให้นักเรียนตอบคำถามจากสารคดี เรื่อง “แมวน้ำ”

บ่อยครั้งเลยทีเดียวที่เราเห็นแมวน้ำถูกนำฝีกักกับคณะละครสัตว์ทั้งหลายและความน่ารักแบบธรรมชาติของเจ้าแมวน้ำนี่เอง ทำให้หลายๆ คนหลงใหลในเสน่ห์ที่แสนจะน่ารักของมัน

แมวน้ำเป็นสัตว์เลือดอุ่น ว่ากันว่า แมวน้ำนั้นสืบเชื้อสายมาจากสัตว์บกแล้วจึงค่อยๆ พัฒนาตัวเองให้กลายเป็นสัตว์น้ำในเวลาต่อมา

1. แมวน้ำเป็นสัตว์ประเภทใด.....

ลักษณะโดยธรรมชาติแล้วแมวน้ำเป็นสัตว์เมืองหนาวไม่สามารถอาศัยอยู่ในน้ำได้เป็นระยะเวลานานๆ เหมือนปลาวาฬ แมวน้ำจึงมีขาหน้าและขาหลังเป็นลักษณะพังผืด และมีครีบหน้าข้างตัว เพื่อช่วยในการเคลื่อนไหวไปมาขณะว่ายน้ำอยู่ในน้ำ เราจึงไม่ต้องแปลกใจเลยว่าทำไมแมวน้ำจึงว่ายน้ำได้เร็ว และอาหารอันแสนจะโอชะของมันคือ ปลาและบรรดาสัตว์เล็กสัตว์น้อยต่างๆ

2. แมวน้ำมีลักษณะอย่างไร.....

3. อาหารของแมวน้ำคืออะไร.....

ถึงธรรมชาติจะสร้างให้แมวน้ำเกิดมาอยู่ในน้ำบ้างเป็นบางโอกาส แต่มันก็จะชอบที่จะอยู่บนบกมากกว่า เพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาว แสงแดดจึงเป็นสิ่งที่พวกมันชอบมาก เราจึงเห็นแมวน้ำนอนเกยกันอยู่ตามชายหาดเต็มไปหมด

4. แมวน้ำอาศัยอยู่ที่ใด.....

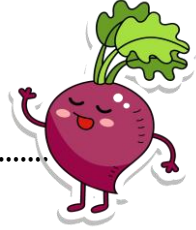
แมวน้ำเป็นสัตว์ที่เชื่องมาก และมันก็ต้องตกเป็นเหยื่อของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา ในช่วงฤดูผสมพันธุ์เพราะพวกมันชอบมาชุมนุมกันอยู่ตามชายหาด เหล่าบรรดาเอสกีโมทั้งหลายก็ชอบมาล่าเอาเนื้อของแมวน้ำไปทำอาหาร เอาหนังของมันทำเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาว มีหน้าซ้ำไขมันของมันยังนำไปประกอบอาหารและเป็นเชื้อเพลิงได้อีกด้วย

5. แมวน้ำมีลักษณะนิสัยอย่างไร.....

6. ชาวเอสกีโมนิยมล่าแมวน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร.....

ถึงแม้เมืองไทยของเราจะไม่ใช่ที่อยู่อาศัยของแมวน้ำ แต่ไทยเราก็ยังมีสัตว์อื่นๆอีกมากมายที่เด็กๆ คงไม่คิดจะทำร้ายมันให้สูญพันธุ์ไปจากประเทศของเราอย่างแน่นอน

ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

บ่อยครั้งเลยที่เดียวที่เราเห็น.....และความน่ารักแบบ
 ธรรมชาติของเจ้าแมวน้ำนี่เอง ทำให้หลายๆ คนหลงใหลในเสน่ห์ที่แสนจะน่ารักของมัน
ว่ากันว่า แมวน้ำนั้นสืบเชื้อสายมาจากสัตว์บกแล้วจึงค่อยๆ พัฒนา
 ตัวเองให้กลายเป็นสัตว์น้ำในเวลาต่อมา

ลักษณะโดยธรรมชาติแล้ว.....

..... แมวน้ำจึงมีขาหน้าและขาหลังเป็นลักษณะพังพืด และ.....

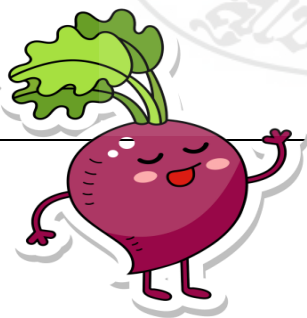
..... เราจึงไม่ต้องแปลกใจเลยว่าทำไมแมวน้ำจึงว่ายน้ำได้เร็ว

และ.....

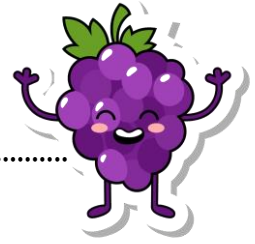
ถึงธรรมชาติจะสร้างให้แมวน้ำเกิดมาอยู่ในน้ำบ้างเป็นบางโอกาส แต่มันก็จะชอบที่จะอยู่บนบก
 มากกว่า เพราะความเป็นสัตว์เมืองหนาว..... เราจึงเห็นแมวน้ำนอนเกลย
 กันอยู่ตามชายหาดเต็มไปหมด

..... และมันก็ต้องตกเป็นเหยื่อของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา ในช่วงฤดู
 ผสมพันธุ์เพราะพวกมันชอบมาชุมนุมกันอยู่ตามชายหาด

ถึงแม้เมืองไทยของเราจะไม่ใช่ที่อยู่อาศัยของแมวน้ำ แต่ไทยเราก็ยังมีสัตว์อื่นๆอีกมากมายที่
 เด็ดๆ คงไม่คิดจะทำร้ายมันให้สูญพันธุ์ไปจากประเทศของเราอย่างแน่นอน

ใบงานที่ 4

คำสั่ง กลุ่มที่.....
ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากสารคดี เรื่อง แมวน้ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากโฆษณา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การโฆษณา เป็นการสื่อสารโน้มน้าวใจประเภทหนึ่ง มุ่งจูงใจเพื่อประโยชน์ในการขายสินค้าและบริการต่างๆ ทั้งยังจูงใจให้ผู้รับสารประพฤติปฏิบัติตามความมุ่งหมายของผู้โฆษณาด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากโฆษณาที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากโฆษณาที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากโฆษณาที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากโฆษณา

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากโฆษณา จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่อ่าน โดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับโฆษณายาผิวขาว และเครื่องดื่มบำรุงสุขภาพ จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ ประสพการณ์ที่นักเรียนได้เคยพบหรือเคยรับประทานยาและเครื่องดื่มเหล่านี้หรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากโฆษณา และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าผลิตภัณฑ์ที่โฆษณาตามสื่อต่างๆ มีคุณภาพและมาตรฐานหรือไม่
- นักเรียนคนใดเคยเห็นโฆษณาที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรบ้าง
- เราพบเห็นโฆษณาจากทางไหนได้บ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในโฆษณา โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็น ครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

กระป๋อง	ผลิตภัณฑ์	โลโก้	สดชื่น	อวัยวะ	บำรุง
เลือด	เพศ	สมุนไพร	ชะลอ	สรรพคุณ	บรรเทา

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ให้นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมาจับอ่านโฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจ็งปู่เขินเจียวหนิง” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในโฆษณาที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ จากนั้นให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอ เพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. **ขั้นที่ 5** **ชั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information)** นักเรียนทำใบงานที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากโฆษณาที่อ่าน โดยครูคอยสังเกต แนะนำ ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่ม นักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดย กำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. **ขั้นที่ 6** **ชั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure)** ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียง ประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละ กลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจาก โฆษณาที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. **ขั้นที่ 7** **การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction)** ให้นักเรียนแต่ละ คนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และ ระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. โฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจิ้งปู่เซ็นเจียวหนิง”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

การอ่านจับใจความจากโฆษณา

ความหมายของโฆษณา

การโฆษณา เป็นการสื่อสารโน้มน้าวใจประเภทหนึ่ง มุ่งจูงใจเพื่อประโยชน์ในการขายสินค้าและบริการต่างๆ ทั้งยังจูงใจให้ผู้รับสารประพฤติปฏิบัติตามความมุ่งหมายของผู้โฆษณาด้วย

ส่วนประกอบของโฆษณา

โฆษณามีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ เนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ภาษาที่ใช้และการโน้มน้าวใจ

1. เนื้อหา เนื้อหาของการโฆษณาจะชี้ให้เห็นแต่ความดีพิเศษของของสินค้า การบริการหรือกิจกรรมที่โฆษณา เช่น แสดงความดีพิเศษของสินค้า ความทันสมัยสำหรับวัยรุ่น บ้านทุกหลัง ออกแบบตามสไตล์ที่ท่าน

2. รูปแบบการนำเสนอ การนำเสนอโฆษณามีรูปแบบต่างๆ เช่น เป็นคำขวัญ เป็นข้อความสั้นๆ เป็นบทสนทนา เป็นเรื่องราวแบบละคร คือมีตัวละคร ฉากและบทสนทนา เป็นต้น นิทาน เป็นต้น

3. ภาษาโฆษณา โฆษณาจะใช้ทั้งคำพูดและภาษาที่สื่อด้วยสิ่งอื่น ๆ เช่น ท่าทาง รูปภาพ เป็นต้น ในการโฆษณามักใช้ถ้อยคำแปลกใหม่เพื่อให้สะดุดหู สะดุดตา สะดุดใจ ใช้ภาษาที่มีสัมผัส เพื่อให้จำง่าย ใช้ประโยคหรือวลีสั้น ๆ เพื่อให้ผู้รับสารรับรู้ได้รวดเร็ว เช่น รูปลักษณ์โดนใจ เบอร์เดียวเที่ยวทั่วไทย หวานเต็มร้อยแคลอรีน้อยกว่าครึ่ง

4. การโน้มน้าวใจ การโน้มน้าวใจของการโฆษณามีหลายวิธี เช่น ลักษณะสำคัญของโฆษณาสินค้าคือ

- 4.1 จะมีส่วนนำที่สะดุดหูสะดุดตาซึ่งมีผลทำให้สะดุดใจสาธารณชน
- 4.2 ตัวสารจะไม่ใช้ถ้อยคำที่ยืดยาว มักเป็นรูปประโยคสั้นๆ หรือวลีสั้นๆ
- 4.3 เนื้อหาจะชี้ให้เห็นถึงความดีของสินค้า
- 4.4 ผู้โฆษณาจะโน้มน้าวใจที่มุ่งสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์
- 4.5 เนื้อหาของการโฆษณา จะขาดเหตุผลที่หนักแน่นและรัดกุม
- 4.6 สารโฆษณาจะปรากฏทางสื่อต่างๆ ซ้ำๆ กัน

ประเภทของโฆษณา

การโฆษณาสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ตามเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. การโฆษณาเพื่อผู้บริโภค (Target Audience) แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1.1 การโฆษณาเพื่อผู้บริโภค (Consumer Advertising) ได้แก่ การโฆษณาเพื่อส่งข่าวสารไปยังผู้บริโภคชั้นสุดท้าย โดยตรง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภค เช่น โฆษณาสบู่โปรเทคส์ ยาสีฟัน คอลเกต ฯลฯ

1.2 การโฆษณาเพื่อการค้า ได้แก่ การโฆษณาที่ผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายมุ่งให้ข่าวสารไปยังพ่อค้าปลีกและพ่อค้าส่ง เพื่อให้สั่งซื้อสินค้าของตนไปจำหน่าย เช่น กลุ่มผู้ค้าปลีกในศูนย์การค้าแห่งหนึ่งจัดการโฆษณาร่วมกันในหนังสือพิมพ์

1.3 การโฆษณาเพื่อกลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ การโฆษณาที่มุ่งให้ข่าวสารไปยังกลุ่มผู้ซื้อสินค้าอุตสาหกรรม โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เพื่อการอุตสาหกรรม เช่น เครื่องจักรกล วัตถุดิบ ชิ้นส่วนประกอบ เป็นต้น

1.4 การโฆษณาเพื่อกลุ่มวิชาชีพ (Professional Advertising) ได้แก่ การโฆษณาที่มุ่งให้ข่าวสารไปยังบุคคล ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เช่น แพทย์ สถาปนิก เพื่อจงใจให้กลุ่มบุคคลเหล่านั้นแนะนำให้ลูกค้าของตนซื้อ ผลิตภัณฑ์ที่โฆษณา อาทิเช่น เครื่องมือแพทย์ แปรงสีฟัน อุปกรณ์ในการก่อสร้าง เป็นต้น

การอ่านจับใจความจากโฆษณา

บทอ่านประเภทโฆษณา จะมีเทคนิค วิธีการที่สะดุดตาและดึงดูดให้ผู้คนสนใจ นับแต่ชื่อของสินค้า หรือสิ่งที่ต้องการโฆษณา ซึ่งจะเขียนด้วยอักษรตัวใหญ่ สะดุดตา หรือใช้คำคม คำพูดที่ติดปากคนประกอบ และอาจมีภาพที่สะดุดตาประกอบด้วยก็ได้ ผู้อ่านโฆษณาเหล่านี้มักไม่อ่านทุกตัวอักษร ดังนั้นผู้ออกแบบเขียนโฆษณาจึงต้องระวังให้ข้อมูลที่สำคัญเด่นสะดุดตาพอที่จะให้เห็น และจำได้เพียงการมองครั้งแรกหรือล่อใจให้รู้สึกสนใจต้องอ่านละเอียดอื่นๆ อีกต่อไป สำหรับผู้อ่านก็ต้องมีวิธีการอ่านเพื่อจะได้ไม่เสียเวลาอ่านสิ่งซึ่งไม่ต้องการทราบ

การอ่านแบบกวาดสายตา จึงมีประโยชน์อย่างยิ่ง ตัวอย่างเช่น ผู้อ่านสนใจอ่านโฆษณาขายรถยนต์ จึงเปิดเฉพาะหน้าที่ยากอ่าน ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านโฆษณาทุกชนิดในหน้านั้น แต่จะกวาดสายตาผ่านๆ และหยุดเฉพาะส่วนที่เป็นโฆษณาของรถยนต์ เมื่อถึงต่อนั้นก็จะหยุดดูรายละเอียดเฉพาะรถยนต์ที่ต้องการ หรือใจเป็นพิเศษ

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้
โฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิ๋วเจิงปู่เขินเจียวหนั่ง”

จิ๋วเจิงปู่เขินเจียวหนั่ง

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจีน 100%

ขั้นตอนการสกัดและผลิตยาได้ตรงตามมาตรฐาน
ไม่มีสารประกอบของตัวยาแผนปัจจุบันใด ๆ ทั้งสิ้น
ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อย.ถูกต้อง
ปลอดภัย เลขทะเบียนที่ G.298/49

สมุนไพรบำรุงร่างกาย
คืนความเป็นหนุ่ม
ชะลอความเสื่อมของร่างกาย
กระชุ่มกระชวย
เน้นฟื้นฟูวัยวัยไต

สรรพคุณ บำรุงร่างกาย เน้นฟื้นฟูวัยวัยไต ทำให้การฟอก
เลือดดีขึ้น ช่วยผลักดันเลือดที่ดีเข้าสู่ระบบการไหลเวียนโลหิต
ทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า สดชื่น เมื่อรับประทานในระยะยาว
มีผลช่วยในการป้องกันบรรเทาโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง
ซึ่งโรคเหล่านี้ล้วนมีต้นเหตุมาจากอาการเสื่อมของไตทั้งสิ้น
และนอกจากนั้นในกรณีของท่านชายยังได้รับประโยชน์จากตัวยา
สมุนไพร ดังถึงเช้า ที่มีสรรพคุณ ฟื้นฟูสมรรถภาพทางเพศได้อีกด้วย

ที่มา <http://www.jiujeng.co.th>

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

บำรุง :

.....

อวัยวะ :

.....

ชะลอ :

.....

สมุนไพรร :

.....

เพศ :

.....

เลือด :

.....

กระป๋องกระป๋อง :

.....

ผลิตภัณฑ์ :

.....

สรรพคุณ :

.....

โลหิต :

.....

ฟันฟู :

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....
 คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากโฆษณาผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง”

จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง

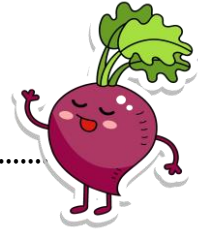
**สมุนไพรบำรุงร่างกาย
 คั้นความเป็นหนุ่ม
 ชะลอความเสื่อมของร่างกาย
 กระชุ่มกระชวย
 เน้นฟื้นฟูวัยวัยไต**

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจีน 100%
 ขั้นตอนการสกัดและผลิตยาได้ตรงตามมาตรฐาน
 ไม่มีสารประกอบของตัวยาแผนปัจจุบันใด ๆ ทั้งสิ้น
 ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก ออย.ถูกต้อง
 ปลอดภัย เลขทะเบียนที่ G.298/49

สรรพคุณ บำรุงร่างกาย เน้นฟื้นฟูวัยวัยไต ทำให้การฟอกเลือดดีขึ้น ช่วยผลักดันเลือดที่ดีเข้าสู่ระบบการไหลเวียนโลหิต ทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า สดชื่น เมื่อรับประทานในระยะยาว มีผลช่วยในการป้องกันบรรเทาโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ซึ่งโรคเหล่านี้ล้วนมีต้นเหตุมาจากอาการเสื่อมของไตทั้งสิ้น และนอกจากนั้นในกรณีของท่านชายยังได้รับประโยชน์จากตัวยาสมุนไพร ดังถึงเข้า ที่มีสรรพคุณ ฟื้นฟูสมรรถภาพทางเพศได้อีกด้วย

1. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง” มีสรรพคุณอย่างไร.....

2. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง” ขึ้นเลขทะเบียนที่.....
3. ถ้าเข้ามีสรรพคุณช่วยเรื่องใด.....
4. โรคความดันโลหิตสูงมีสาเหตุมาจากโรคใด.....
5. ผลิตภัณฑ์ “จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง” ผลิตจากอะไร.....
6. จากการโปรยคำโฆษณา “**สมุนไพรบำรุงร่างกาย คั้นความเป็นหนุ่ม ชะลอความเสื่อมของร่างกาย กระชุ่มกระชวย เน้นฟื้นฟูวัยวัยไต**” นักเรียนเห็นด้วยกับคำโฆษณานี้หรือไม่ อย่างไร

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง”

“.....”

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรจีน 100 %

ไม่มีสารประกอบของตัวยาแผนปัจจุบันใดๆ ทั้งสิ้น ได้รับการขึ้นทะเบียน อย. ถูกต้องปลอดภัย

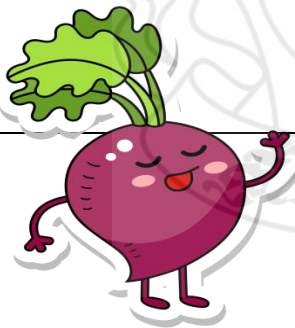
สรรพคุณ บำรุงร่างกาย ช่วยผลักดัน

เลือดที่ดีเข้าสู่ระบบการไหลเวียนโลหิตเมื่อ

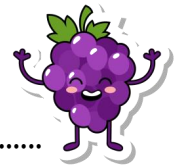
รับประทานในระยะยาวมีผลช่วยใน.....

ซึ่งโรคเหล่านี้ล้วนมีต้นเหตุมาจากอาการเสื่อมของไตทั้งสิ้น และนอกจากนั้นในกรณีของท่านชายยัง

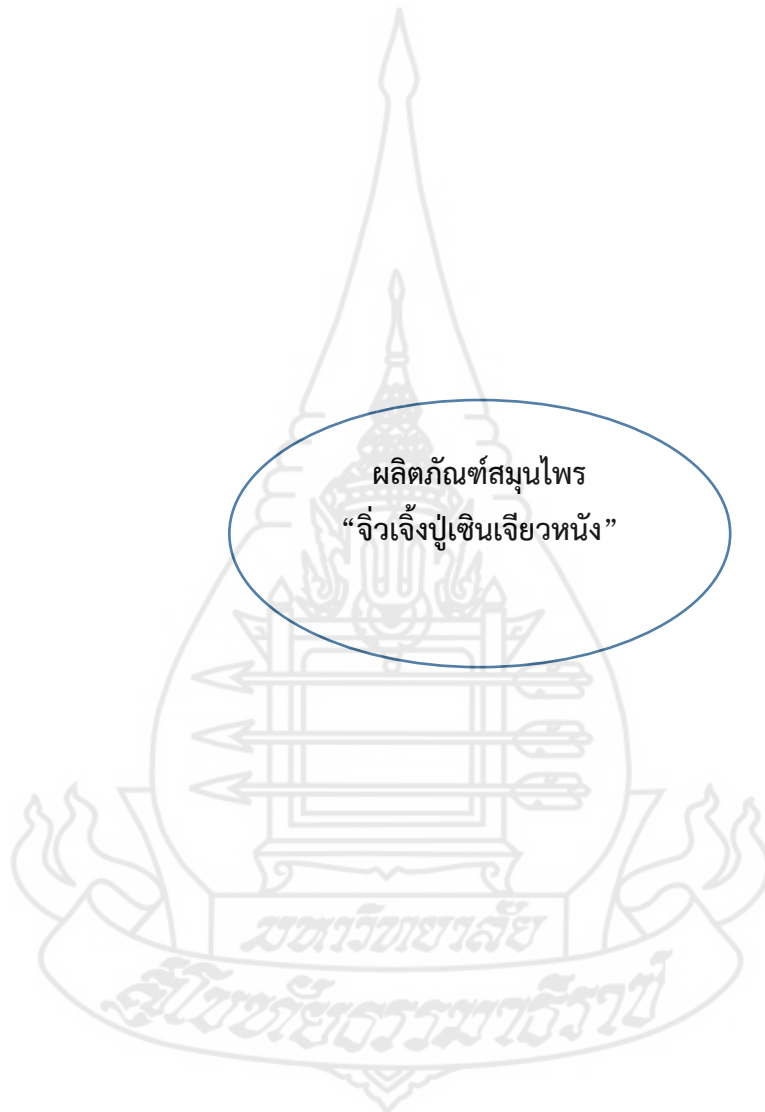
ได้รับประโยชน์จากตัวยาสมุนไพรได้อีกด้วย

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจิ้งปูเซินเจียวหนั่ง”

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจี๋ยปู่เฉินเจียวหนิง” และวาดภาพประกอบพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านผลิตภัณฑ์สมุนไพร “จิวเจี๋ยปู่เฉินเจียวหนิง”

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง การอ่านจับใจความจากข่าว

รหัสวิชา ท 16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ข่าว คือเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นที่ได้รับการรายงานเป็นสิ่งที่คนทั่วไปให้ความสนใจ เพราะถ้าเหตุการณ์ที่ถึงแม้ว่าจะมีคนสนใจมากเพียงใดแต่ไม่ได้รับการรายงานก็ไม่ถือว่าเป็นข่าว หรือว่าข่าว จะเป็นสิ่งใหม่ๆ หรือข้อมูลใหม่ๆ ที่มีเนื้อหาสาระและประโยชน์ แต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากข่าวที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากข่าวที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากข่าวอ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากข่าว

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากข่าว จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่านโดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับการพาดหัวข่าว และลาบเลือดหมูดิบ จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์หรือเคยรับประทานลาบเลือดหมูดิบหรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากข่าว และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้เคยกินลาบเลือดหมูดิบหรือไม่
- นักเรียนคนใดเคยอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์บ้าง
- เราพบเห็นหนังสือพิมพ์ขายที่ไหนบ้าง
- เราชอบอ่านข่าวแนวไหนบ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในข่าว โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็น ครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

แพทย์	ลาบ	ติดเชื้อ	โรค
สาเหตุ	สมอง	พ่อค้า	ชีวิต
สัตว์	หมู	ถลอก	ปรุง

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมาจับอ่านข่าวเรื่อง “ลาบเลือดอันตราย” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในข่าวที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ จากนั้น

ให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอเพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. ขั้นที่ 5 ขันถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) จากนั้นครูแจกใบงานที่ 4 เพื่อให้ให้นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากข่าวที่อ่าน ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากข่าวที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ข่าว เรื่อง “ลาบเลือดอันตราย”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากข่าว

ความหมายของข่าว

ข่าว คือเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นที่ได้รับการรายงานเป็นสิ่งที่คนทั่วไปให้ความสนใจ เพราะถ้าเหตุการณ์ที่ถึงแม้ว่าจะมีคนสนใจมากเพียงใดแต่ไม่ได้รับการรายงานก็ไม่ถือว่าเป็นข่าว หรือว่าข่าว จะเป็นสิ่งใหม่ๆ หรือข้อมูลใหม่ๆ ที่มีเนื้อหาสาระและประโยชน์ แต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก

องค์ประกอบของข่าว

ข่าวมีองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ พาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อข่าว ดังนี้

1. พาดหัวข่าว (Headline) เป็นส่วนนำที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตา และตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว
2. ความนำ (Lead) คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่า เหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว
3. ส่วนเชื่อม (Neck) คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความ หรือให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ
4. เนื้อข่าว (Body) คือ รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมีรายละเอียดมาก ก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

ประเภทของข่าว

ข่าวที่อ่านในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข่าวหนัก (Head News) หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อเรื่องในเชิงสาระ และมีอิทธิพลต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวธุรกิจ ข่าวการศึกษา เป็นต้น
2. ข่าวเบา (Soft News) หมายถึง ข่าวที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนกลุ่มย่อย ๆ ไม่มีอิทธิพลต่อคนส่วนใหญ่ในสังคมมากนัก เช่น ข่าวชาวบ้าน ข่าวสังคม บันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวอาชญากรรม เป็นต้น

การอ่านจับใจความจากข่าว

ในการอ่านข่าวควรพิจารณาตามโครงสร้างของข่าว ดังนี้

1. พิจารณาพาดหัวข่าว การพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ เป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าวหากนักเรียนสังเกตการณ์พาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่าส่วนสำคัญที่สุดของข่าว จะพาดหัวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ดังนั้นในการอ่านและพิจารณาข่าว ควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาดหัวข่าวต่อมา

2. พิจารณาความน่า เมื่ออ่าน และพิจารณาพาดหัวข่าว และทราบเรื่องราวสั้นๆ ของข่าวนั้น แล้วขั้นต่อมาคือการอ่าน และพิจารณาความน่า ซึ่งจะสรุปเรื่องราวของข่าวโดยขยายความ

3. พิจารณาเนื้อข่าว เนื้อข่าว เป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่าน หรือไม่อ่านก็ได้ หากทราบเรื่องย่อ ข่าวจากความน่ามาแล้ว เนื้อข่าวเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์เป็นข่าว

4. พิจารณาการใช้สำนวนภาษา เมื่อนักเรียนพิจารณาการใช้สำนวนภาษาในการเขียนข่าว การอ่านอาจจะพบข้อบกพร่องหลายประการ ทั้งในการเขียนสะกดคำ การใช้คำย่อ การใช้คำผิดระดับภาษา การใช้คำสแลง การวางส่วนขยายของประโยคไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการจัดทำหนังสือพิมพ์จะมีค่าเฉพาะวันนี้เท่านั้น พอถึงวันพรุ่งนี้ก็จะกลายเป็นขยะ อย่างไรก็ตามหากนักเรียน นำตัวอย่างการใช้ภาษาในการเสนอข่าวมาคิดพิจารณา ในฐานะเป็นบทเรียนสอนการใช้ภาษาก็จะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจพลังของภาษา การสร้างคำใหม่ในภาษา และข้อบกพร่องในการใช้ภาษาชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้
ข่าว เรื่อง ลาบเลือดอันตราย

“สาวเปิบลาบเลือด ไข้ขึ้น ติดเชื้อตาย”

นายสังข์ กริบปาน ชาวนครสวรรค์ เปิดเผยว่าลูกสาวได้ซื้อหมูและเลือดหมูจากพ่อค้ารถเร่เป็นรถปิคอัพนิสันบิกเอ็มสี่น้ำตาล ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียนแล้วนำมาทำลาบกินกับญาติๆ ต่อมาคืนวันที่ 30 ก.ค. 2553 ลูกสาวมีอาการไข้จึงนำส่ง รพ. ลาดยาว แพทย์ตรวจร่างกายแล้วพบว่า มีอาการติดเชื้อในกระแสโลหิตอย่างรุนแรง จึงส่งมารักษาต่อที่ รพ. นครสวรรค์ประชารักษ์ และเสียชีวิตเมื่อ 8 ส.ค. 2553 สำหรับญาติที่กินลาบเลือดด้วยกันก็ป่วยเป็นไข้อีก 2 คน

จากการตรวจร่างกายทั้ง 2 คน ปรากฏว่ามีอาการติดเชื้ออย่างรุนแรง เชื้อโรคได้เข้าสู่ข้อและกล้ามเนื้อ แพทย์ชี้แจงว่าเชื้อโรคสามารถเข้าสู่ข้อและกล้ามเนื้อ และเข้าสู่กระแสโลหิต สมองได้ ถ้าหากเข้าสู่ข้อและกล้ามเนื้อ จะมีอาการปวดตามกระดูกและกล้ามเนื้อ ถ้าเข้าสู่กระแสโลหิตและสมองจะทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตในระยะต่อมา

นายสังข์กล่าวว่า ตนขอฝากไปยังผู้เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบพ่อค้าเร่ด้วยความปลอดภัย ไม่อยากให้เกิดเหตุเหมือนลูกสาวตน ไม่สามารถเอาผิดใคร และพ่อค้ารถเร่ก็เร่งขายของตามหมู่บ้านทุกวัน นอกจากนี้ขอให้ตรวจสอบเนื้อหมูในตลาด อ. ลาดยาวด้วย

ทางด้านนายแพทย์สาธารณสุขนครสวรรค์กล่าวว่าเป็นโรคติดเชื้อที่มาจากการรับประทานอาหารสุกๆดิบๆ ที่มาจากเนื้อหมู ผู้ที่ได้รับเชื้อเข้าไปจะมีอาการไข้สูง หูหนวก หรือชาวบ้านเรียกว่าหุดบิ และมีผู้เสียชีวิตแล้วหลายราย สาเหตุคือเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลแม้เพียงถลอกก็เข้าสู่ร่างกายได้ และจะมีอาการรุนแรงมากกว่าการรับเชื้อโดยการรับประทาน วิธีป้องกันการติดเชื้อคือการรับประทานเนื้อสัตว์ทุกชนิดที่ปรุงสุกเท่านั้น

(จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 12 สิงหาคม 2553)

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

แพทย์ :

ลาบ :

ติดเชื้อ :

โรค :

สาเหตุ :

สมอง :

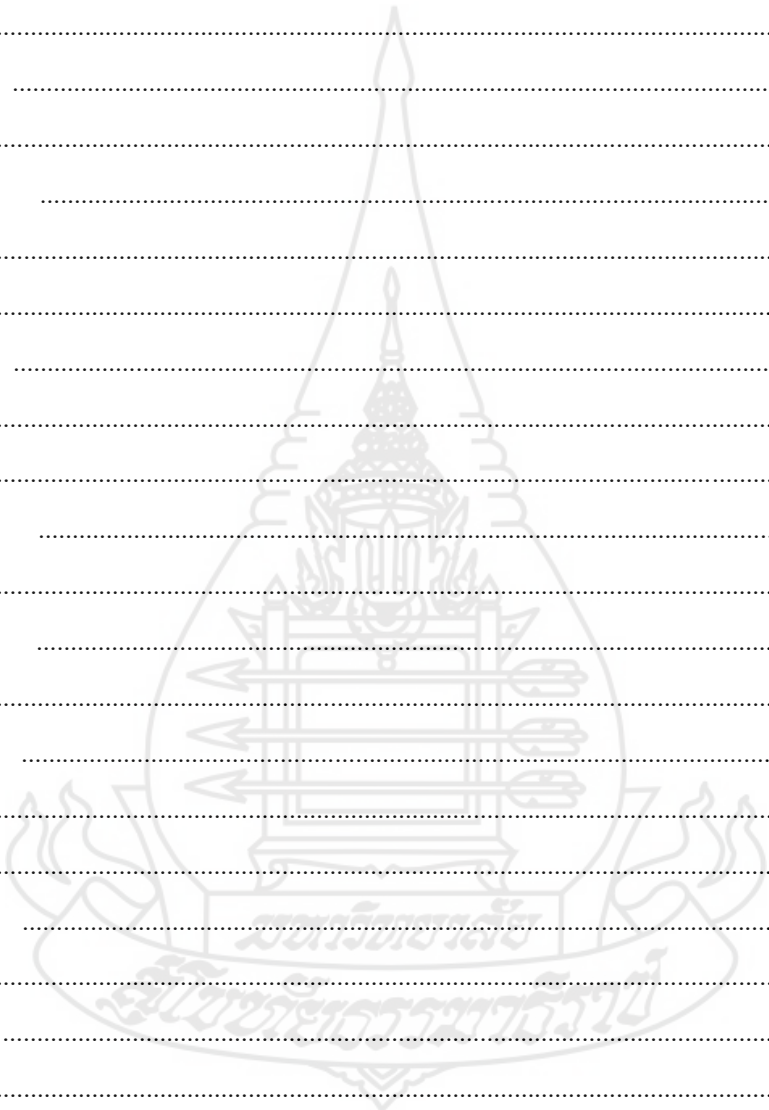
พ่อค้า :

ชีวิต :

สัตว์ :

หมู :

ถลอก :

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากข่าว เรื่อง “ลาบเลือดอันตราย”
“สาวเปิบลาบเลือด ไข้ขึ้น ติดเชื้อตาย”

นายสังข์ กริบปาน ชาวนครสวรรค์ เปิดเผยว่าลูกสาวได้ซื้อหมูและเลือดหมูจากพ่อค้าจรเร่ เป็นรภปค้อพนิสันบักเอ็มสีน้ำตาล ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียนแล้วนำมาทำลาบกินกับญาติๆ ต่อมาคืนวันที่ 30 ก.ค. 2553 ลูกสาวมีอาการไข้จึงนำส่ง รพ. ลาดยาว แพทย์ตรวจร่างกายแล้วพบว่า มีอาการติดเชื้อในกระแสโลหิตอย่างรุนแรง จึงส่งมารักษาต่อที่ รพ. นครสวรรค์ประชารักษ์ และเสียชีวิตเมื่อ 8 ส.ค. 2553 สำหรับญาติที่กินลาบเลือดด้วยกันก็ป่วยเป็นไข้อีก 2 คน

1. ลูกสาวนายสังข์ กริบปานซื้อหมูและเลือดหมูมาจากใคร.....

2. ลูกสาวนายสังข์ถูกนำส่งโรงพยาบาลใด.....

จากการตรวจร่างกายทั้ง 2 คน ปรากฏว่ามีอาการติดเชื้ออย่างรุนแรง เชื้อโรคได้เข้าสู่ซอกและกล้ามเนื้อ แพทย์ชี้แจงว่าเชื้อโรคสามารถเข้าสู่ซอกและกล้ามเนื้อ และเข้าสู่กระแสโลหิต สมองได้ ถ้าหากเข้าสู่ซอกและกล้ามเนื้อ จะมีอาการปวดตามกระดูกและกล้ามเนื้อ ถ้าเข้าสู่กระแสโลหิตและสมอง จะทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตในระยะต่อมา

3. แพทย์วินิจฉัยโรคว่าอย่างไร.....

4. ลูกสาวนายสังข์มีอาการอย่างไร.....

นายสังข์กล่าวว่า ตนขอฝากไปยังผู้เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบพ่อค้าเร่ด้วยความปลอดภัย ไม่อยากให้เกิดเหตุเหมือนลูกสาวตน ไม่สามารถเอาผิดใคร และพ่อค้าเร่ก็ยังเร่ขายของตามหมู่บ้านทุกวัน นอกจากนี้ขอให้ตรวจสอบเนื้อหมูในตลาด อ. ลาดยาวด้วย

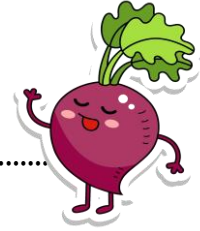
5. นายสังข์ขอให้ตรวจสอบเรื่องใด.....

ทางด้านนายแพทย์สาธารณสุขนครสวรรค์กล่าวว่า เป็นโรคติดเชื้อที่มาจากการรับประทานอาหารสุกๆดิบๆ ที่มาจากเนื้อหมู ผู้ที่ได้รับเชื้อเข้าไปจะมีอาการไข้สูง หูหนวก หรือชาวบ้านเรียกว่าหูดับ และมีผู้เสียชีวิตแล้วหลายราย สาเหตุคือเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลแม้เพียงถลอกก็เข้าสู่ร่างกายได้ และจะมีอาการรุนแรงมากกว่าการรับเชื้อโดยการรับประทาน วิธีป้องกันการติดเชื้อคือการรับประทานเนื้อสัตว์ทุกชนิดที่ปรุงสุกเท่านั้น

6. ผู้ที่ได้รับเชื้อเข้าไปจะมีไข้สูง หูหนวกหรือชาวบ้านเรียกว่า.....

7. วิธีการป้องกันกันการติดเชื้อคือ.....

.....

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ข่าว เรื่อง ลาบเลือดอันตราย

“สาวเปิบลาบเลือด ไข้ขึ้น ติดเชื้อตาย”

นายสังข์ กริบปาน ชาวนครสวรรค์ เปิดเผยว่าลูก.....

..... ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียนแล้วนำมาทำลาบกินกับญาติๆ
ต่อมาคืนวันที่ 30 ก.ค. 2553 ลูกสาวมีอาการไข้จึงนำส่ง รพ. ลาดยาว แพทย์ตรวจร่างกายแล้วพบว่า

..... จึงส่งมารักษาต่อที่ รพ. นครสวรรค์ประชารักษ์

..... สำหรับญาติที่กินลาบเลือดด้วยกันก็ป่วยเป็นไข้อีก 2คน

จากการตรวจร่างกายทั้ง 2

..... ปรากฏว่ามีอาการติดเชื้ออย่างรุนแรง เชื้อโรคได้

เข้าสู่ข้อและกล้ามเนื้อ แพทย์ชี้แจงว่าเชื้อโรคสามารถเข้าสู่ข้อและกล้ามเนื้อ และเข้าสู่กระแสโลหิต
สมองได้

ต่อมา

นายสังข์กล่าว.....

..... ตนขอฝากไปยังผู้เกี่ยวข้องให้มีการ

ตรวจสอบพ่อค้าเร่ด้วยเพื่อความปลอดภัย ไม่อยากให้เกิดเหตุเหมือนลูกสาวตน ไม่สามารถเอาผิดใคร
และพ่อค้าเร่ก็ยังเร่ขายของตามหมู่บ้านทุกวัน.....

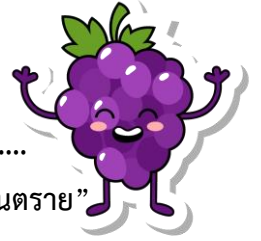
ทางด้านนายแพทย์สาธารณสุขนครสวรรค์กล่าวว่าเป็นโรคติดเชื้อที่มาจากการ

รับประทานอาหารสุกๆดิบๆ ที่มาจากเนื้อหมู

และมีผู้เสียชีวิตแล้วหลายราย สาเหตุคือเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลแม้เพียงถลอกก็เข้าสู่
ร่างกายได้ และจะมีอาการรุนแรงมากกว่าการรับเชื้อโดยการรับประทาน.....

(จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 12 สิงหาคม 2553)

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากข่าว เรื่อง “ลาบเลือดอันตราย”

“ลาบเลือดอันตราย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากเพลงพื้นบ้าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เพลงพื้นบ้าน คือ เพลงของท้องถิ่นที่ชาวบ้านจดจำสืบทอดกันมาแบบปากเปล่า ใช้ร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกโดยใช้ถ้อยคำที่ง่ายๆ แต่ใช้โวหารหรือการเปรียบเทียบที่คมคาย เน้นเสียงสัมผัส และจังหวะการร้องเป็นสำคัญ ประวัติของเพลงพื้นบ้าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

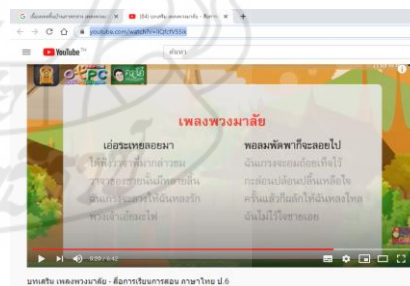
1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากเพลงพื้นบ้านที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากเพลงพื้นบ้านที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากเพลงพื้นบ้านที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากเพลงพื้นบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากเพลงพื้นบ้าน จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่านโดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับการร้องเพลง และบทเพลงพื้นบ้าน จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยรู้จักหรือเคยฟังเพลงพื้นบ้านหรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากเพลงพื้นบ้าน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้เคยรู้จักเพลงพื้นบ้านหรือไม่
- นักเรียนคนใดเคยร้องเพลงพื้นบ้านบ้าง
- เราพบเห็นการร้องเพลงพื้นบ้านที่ไหนบ้าง
- เราชอบเพลงพื้นบ้านภาคไหนบ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในเพลงพื้นบ้านโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบาย ความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็นครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

พักตร์	นัยน์ตา	บริสุทธี	อนงค์
หลงไหล	ถ้อย	กะล่อน	วาจา
ผิวพรรณ	ลวง	ผลึก	ชม

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) นักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มออกมารับบทอ่านเพลงพื้นบ้าน เพลง “พวงมาลัย” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในเพลงพื้นบ้านที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ จากนั้น

ให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอเพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. **ขั้นที่ 5** ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) จากนั้นครูแจกใบงานที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากเพลงพื้นบ้านที่อ่าน ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอ ผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. **ขั้นที่ 6** ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียง ประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละ กลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจาก เพลงพื้นบ้านที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. **ขั้นที่ 7** การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละ คนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และ ระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. เพลงพื้นบ้าน “เพลงพวงมาลัย”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากเพลงพื้นบ้าน

ความหมายของเพลงพื้นบ้าน

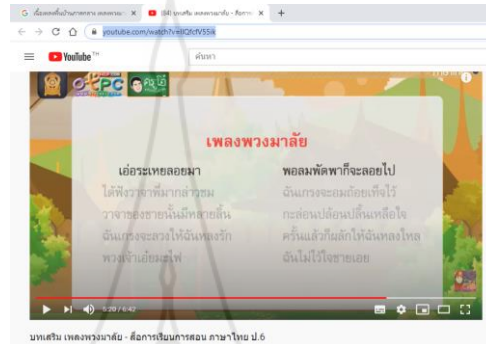
เพลงพื้นบ้าน คือ เพลงของท้องถิ่นที่ชาวบ้านจดจำสืบทอดกันมาแบบปากเปล่า ใช้ร้องเล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกโดยใช้ถ้อยคำที่ง่ายๆ แต่ใช้โวหารหรือการเปรียบเทียบที่คมคาย เน้นเสียงสัมผัส และจังหวะการร้องเป็นสำคัญ ประวัติของเพลงพื้นบ้าน

ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะคือ เป็นงานของกลุ่มชาวบ้านที่สืบทอดจากปากสู่ปาก อาศัยการฟังและจำ ไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเพลงที่ไม่มีต้นกำเนิดที่แน่นอน เนื้อร้องใช้คำสำนวนโวหาร และความเปรียบต่างๆ ที่ชาวบ้านใช้ ไม่มีศัพท์ยากที่ต้องแปล ส่วนทำนอง จำนวนคำ และสัมผัสไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่ให้ความสำคัญกับเสียง และจังหวะการร้องมากกว่า ชาวบ้านร้องและเล่นเพลงพื้นบ้าน โดยไม่มีการประพันธ์หรือมีเครื่องประกอบจังหวะง่ายๆ ได้แก่ กรับ ฉิ่ง กลอง บางครั้งก็ไม่ได้ใช้เครื่องดนตรีชนิดใดเลย นอกจากเสียงเอื้อน บางครั้งนำอุปกรณ์ที่ใช้ทำกิจกรรมอยู่มาประกอบการร้อง เช่น เพลงเกี่ยวข้าวก็ใช้รวงข้าว และเคียว สิ่งสำคัญคือ การอาศัยเสียงร้องรับร้องกระทั่งของลูกคู่ เพราะเพลงพื้นบ้าน เน้นความสนุกสนานเป็นหลัก

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้
เพลงพื้นบ้าน เพลง พวงมาลัย

เอ๋อระเหยลอมมา
พื้มาประสบพบน้องนุช
พิศพักตร์อนงค์ทรวดทรงสำอาง
ผิวพรรณโสภานัยน์ตาดังกวาง
พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย

เอ๋อระเหยลอมมา
ได้ฟังวาจาพื้มากล่าวชม
วาจาของชายนั้มีหลายลีน
ฉั้นเกรงจะลงให้ฉั้นหลงรัก
พวงเจ้าเอ๋ยมะไฟ

หอมดอกจำปาชื่นใจ
ช่างบริสุทธิ์สดใส
ทุกสิ่งทุกอย่างวิไล
ลักยิ้มสองข้างยวนใจ
พื้เอยอยากจะได้ชมเอย

พอลมพัดพาก็จะลอยไป
ฉั้นเกรงจะอมถ้อยเท็จไว้
กะล่อนปล่อนปลิ้นเหลือใจ
ครั้งแล้วก็ผลักให้ฉั้นหลงไหล
ฉั้นไม่ไว้ใจชายเอย

(จาก <https://www.youtube.com/watch?v=llQfcfV55ik>)

 ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

พักตร์ :

.....

นัยน์ตา :

.....

บริสุทธิ :

.....

อนงค์ :

.....

หลงใหล :

.....

ถ้อย :

.....

กะล่อน :

.....

วาจา :

.....

ผิวพรรณ :

.....

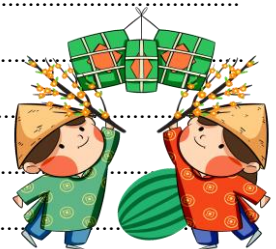
ลวง :

.....

ผลัก :

.....

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....
 คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเพลงพื้นบ้าน “เพลงพวงมาลัย”
 เพลงพื้นบ้าน เพลง พวงมาลัย

เอ๋อระเหยลอยมา	หอมดอกจำปาชื่นใจ
พี่มาประสบพบน้องนุช	ช่างบริสุทธิ์สดใส
พิศพักตร์อ่อนงค์ทรวดทรงสำออง	ทุกสิ่งทุกอย่างวิไล
ผิวพรรณโสภานัยน์ตาดังกวาง	ล็กยิ้มสองข้างยวนใจ
พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย	พี่อยากจะได้ชมเอ๋ย
เอ๋อระเหยลอยมา	พอลมพัดพาก็จะลอยไป
ได้ฟังวาจาพี่มากล่าวชม	ฉันเกรงจะอมถ้อยเท็จไว้
วาจาของชายนั้นมีหลายลีน	กะล่อนปลิ้นปล้อนเหลือใจ
ฉันเกรงจะลวงให้ฉันหลงรัก	ครั้งแล้วก็ผิดลึให้ฉันหลงไหล
พวงเจ้าเอ๋ยมะไฟ	ฉันไม่ไว้ใจชายเอ๋ย

(จาก <https://www.youtube.com/watch?v=llQfcfV55ik>)

- เนื้อหาของเพลงต้องการสะท้อนให้เห็นสิ่งใด.....

- พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย ในเพลงหมายถึงใคร.....

- “พิศพักตร์อ่อนงค์ทรวดทรงสำออง” คำว่า พิศพักตร์ หมายถึงอะไร.....

- “วาจาของชายนั้นมีหลายลีน” คำว่า หลายลีน หมายถึงอะไร.....

- “ผิวพรรณโสภานัยน์ตาดังกวาง” หมายถึงอะไร.....

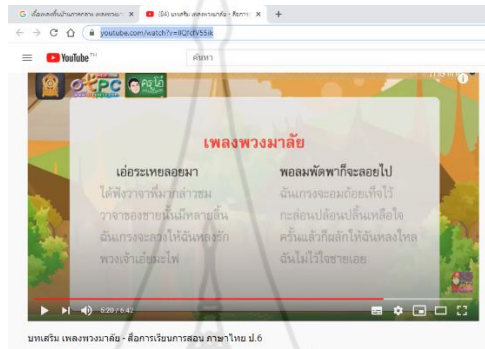
ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

เพลงพื้นบ้าน เพลง พวงมาลัย

เออระเหยลลอมมา

.....

ช่างบริสุทธิ์สดใส

พิศพัตร์อนงค์ทรวดทรงสำออง

.....

ทุกสิ่งทุกอย่างวิไล

พวงเจ้าเอ๋ยมาลัย

พี่อยากจะได้ชมเอ๋ย

เออระเหยลลอมมา

.....

ฉันทรงจะอมถ้อยเท็จไว้

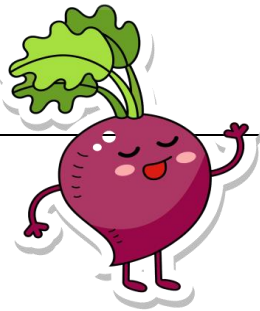
วาจาของชายนั้นมีหลายสิ้น

ฉันทรงจะลงใจฉันหลงรัก

.....

ครั้งแล้วก็ผลึกให้ฉันหลงไหล

ฉันทนไม่ไว้ใจชายเอ๋ย

(จาก <https://www.youtube.com/watch?v=llQfcfV55ik>)

 ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากเพลงพื้นบ้าน “เพลงพวงมาลัย”

“เพลงพวงมาลัย”

มหาวิทยาลัย

สโขทัยธรรมราชา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การอ่านจับใจความจากประกาศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประกาศ เป็นงานเขียนของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องการแจ้งให้สาธารณชนทราบเพื่อขอความร่วมมือหรือต้องการให้ผู้อ่านกระทำการใดๆ ตามที่ผู้ประกาศต้องการ ซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น ประกาศแจ้งให้ระวังไข้เลือดออก ประกาศแจ้งให้ระวังการเกิดอัคคีภัยในฤดูแล้ง ฯลฯ ข้อความส่วนใหญ่เป็นเนื้อความตรงไปตรงมา ข้อความกระชับและอ่านเข้าใจง่าย

จุดประสงค์การเรียนรู้

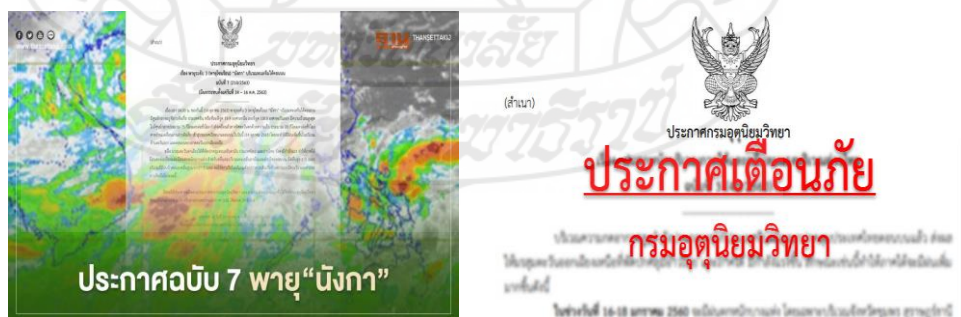
1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากประกาศที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากประกาศที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากประกาศที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากประกาศ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากประกาศ จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่านโดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับประกาศเตือน และพายุ จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยรู้จักหรือเคยอ่านประกาศหรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากประกาศ และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้เคยรู้จักประกาศเตือนต่างๆหรือไม่
- นักเรียนคนใดเคยเห็นประกาศเตือนต่างๆบ้าง
- เราพบเห็นประกาศติดที่ไหนบ้าง
- เราชอบอ่านประกาศชนิดไหนบ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในประกาศโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบายความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็น ครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

ข้อมูล	ประกาศ	บริเวณ	ลักษณะ
กลุ่ม	ฉบับ	ระลอก	อุณหภูมิ
อากาศ	คลื่น	องศา	ปริมาณ

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มออกมารับทอ่านประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง” โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในประกาศที่ที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ จากนั้น

ให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอเพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. ขั้นที่ 5 ขั้นถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) จากนั้นครูแจกใบงานที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากประกาศที่อ่าน ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอ ผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. ขั้นที่ 6 ขั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียง ประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละ กลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจาก ประกาศที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. ขั้นที่ 7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละ คนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และ ระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

รายละเอียดเนื้อหาสาระ

การอ่านจับใจความจากประกาศ

ความหมายของประกาศ

ประกาศเป็นงานเขียนของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องการแจ้งให้สาธารณชนทราบเพื่อขอความร่วมมือหรือต้องการให้ผู้อ่านกระทำการใดๆ ตามที่ผู้ประกาศต้องการ ซึ่งมีหลายลักษณะ เช่น ประกาศแจ้งให้ระวังไข้เลือดออก ประกาศแจ้งให้ระวังการเกิดอัคคีภัยในฤดูแล้ง ฯลฯ ข้อความส่วนใหญ่เป็นเนื้อความตรงไปตรงมา ข้อความกระชับและอ่านเข้าใจง่าย

หลักการอ่านจับใจความจากประกาศ

1. อ่านประกาศอย่างคร่าวๆ เมื่ออ่านจบแล้วตั้งคำถามตามส่วนประกอบหลักของประกาศ ได้แก่ ชื่อและสถานที่ตั้งของหน่วยงานที่ออกประกาศ วัน เดือน ปี ที่ออกประกาศ ชื่อเรื่อง เนื้อเรื่องที่ประกาศ
2. อ่านอย่างตั้งใจ และตอบคำถามที่ตั้งไว้ ข้อใดตอบไม่ได้ให้อ่านซ้ำ เพื่อหาคำตอบให้ครบทุกข้อ
3. สรุปใจความสำคัญของประกาศด้วยการเขียนสรุปสั้นๆ

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้
ประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”

(สำเนา)

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา
เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”
ฉบับที่ 1 (408/2562)

เมื่อเวลา 04.00 น.ของวันนี้ (26 ธ.ค. 2562) พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง” บริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง หรือมีศูนย์กลางอยู่ที่ละติจูด 13.0 องศาเหนือ ลองจิจูด 118.9 องศาตะวันออก พายุนี้อำกำลังเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตก ค่อนทางเหนือเล็กน้อย ด้วยความเร็วประมาณ 16 กิโลเมตรต่อชั่วโมง มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง ประมาณ 145 กิโลเมตรต่อชั่วโมง คาดว่าพายุนี้จะอ่อนกำลังลงและสลายตัวในบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง ในช่วงวันที่ 28-29 ธ.ค. 2562 โดยพายุนี้ไม่มีผลกระทบต่อลักษณะอากาศของประเทศไทย จึงขอให้ประชาชน ติดตามประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิดต่อไป

อนึ่ง ในช่วงวันที่ 27-30 ธันวาคม 2562 บริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางระลอกใหม่ จากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยตอนบน มีอุณหภูมิลดลงและมีลมแรง โดยอุณหภูมิจะลดลง 2-4 องศาเซลเซียสในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อุณหภูมิจะลดลง 1-3 องศาเซลเซียส สำหรับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะมีกำลังแรงขึ้น ทำให้คลื่นลมบริเวณ อ่าวไทยมีกำลังแรงขึ้น โดยมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร

ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลที่เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา <http://www.tmd.go.th> หรือ สายด่วนพยากรณ์อากาศ 1182 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ประกาศ ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 05.00 น.
กรมอุตุนิยมวิทยาจะออกประกาศฉบับต่อไป ในวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 11.00 น.

(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์
(สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์)
อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

สำเนาถูกต้อง

(นายเมธี มหายนันท์)

ผู้อำนวยการกองพยากรณ์อากาศ

(จาก กรมอุตุนิยมวิทยา ฉบับที่ 1 (408/2562))

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ข้อมูล :

.....

คลุม :

.....

อากาศ :

.....

ประกาศ :

.....

ฉบับ :

.....

คลื่น :

.....

บริเวณ :

.....

ระลอก :

.....

องศา :

.....

อุณหภูมิ :

.....

ปริมาณ :

.....

กลุ่มที่.....
คำสั่งให้นักเรียนตอบคำถามจากประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”

(สำเนา)

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา
เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”
ฉบับที่ 1 (408/2562)

เมื่อเวลา 04.00 น.ของวันนี้ (26 ธ.ค. 2562) พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง” บริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง หรือมีศูนย์กลางอยู่ที่ละติจูด 13.0 องศาเหนือ ลองจิจูด 118.9 องศาตะวันออก พายุนี้อกำลังเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกค่อนทางเหนือเล็กน้อย ด้วยความเร็วประมาณ 16 กิโลเมตรต่อชั่วโมง มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ 145 กิโลเมตรต่อชั่วโมง คาดว่าพายุนี้จะอ่อนกำลังลงและสลายตัวในบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง **ในช่วงวันที่ 28-29 ธ.ค. 2562** โดยพายุนี้ไม่มีผลกระทบต่อลักษณะอากาศของประเทศไทย จึงขอให้ประชาชนติดตามประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิดต่อไป

อนึ่ง ในช่วงวันที่ 27-30 ธันวาคม 2562 บริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางระลอกใหม่จากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยตอนบนมีอุณหภูมิลดลงและมีลมแรง โดยอุณหภูมิลดลง 2-4 องศาเซลเซียสในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อุณหภูมิลดลง 1-3 องศาเซลเซียส สำหรับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะมีกำลังแรงขึ้น ทำให้คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยมีกำลังแรงขึ้น โดยมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร

ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลที่เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา <http://www.tmd.go.th> หรือสายด่วนพยากรณ์อากาศ 1182 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ประกาศ ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 05.00 น.

กรมอุตุนิยมวิทยาจะออกประกาศฉบับต่อไป ในวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 11.00 น.

(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์

(สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์)

อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

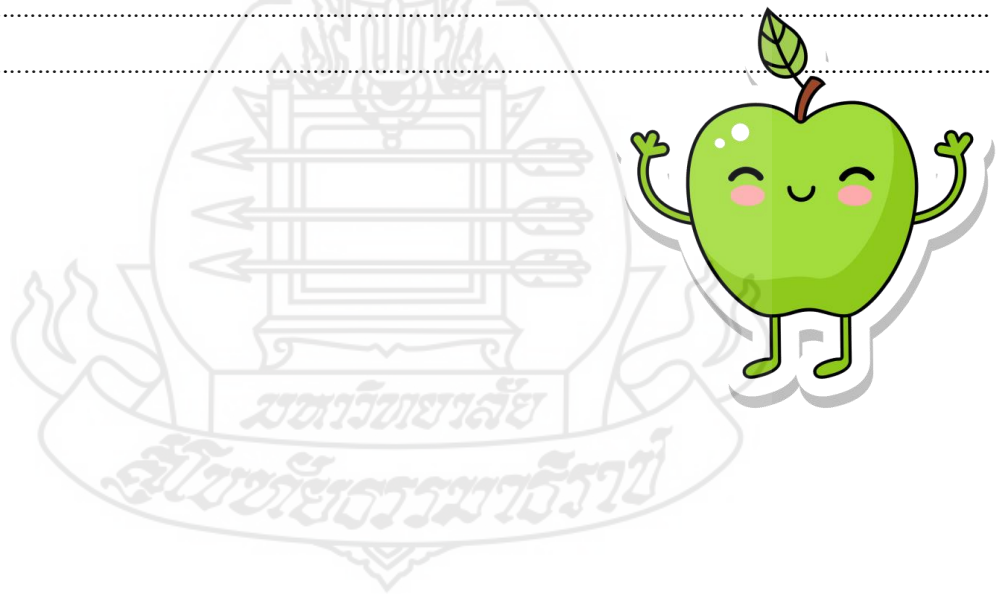
สำเนาถูกต้อง

(นายเมธี มหายศนันท์)

ผู้อำนวยการกองพยากรณ์อากาศ

(จาก กรมอุตุนิยมวิทยา ฉบับที่ 1 (408/2562))

1. ประกาศดังกล่าวเป็นประกาศเรื่องอะไร.....
.....
.....
2. หน่วยงานใดเป็นผู้ออกประกาศ.....
.....
.....
3. พายุฟานทองจะอ่อนกำลังและสลายตัวที่ใด.....
.....
.....
4. พายุไต้ฝุ่นนี้ชื่อว่าอะไร.....
.....
.....
5. สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารจากกรมอุตุนิยมวิทยาได้ที่ใดบ้าง.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 3

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”

ฉบับที่ 1 (408/2562)

เมื่อเวลา 04.00 น. ของวันนี้.....พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “.....” บริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลางหรือมีศูนย์กลางอยู่ที่ละติจูด 13.0 องศาเหนือ ลองจิจูด 118.9 องศาตะวันออก พายุนี้กำลังเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตก ค่อนทางเหนือเล็กน้อย ด้วยความเร็วประมาณ.....กิโลเมตรต่อชั่วโมง มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ.....กิโลเมตรต่อชั่วโมง คาดพายุนี้จะอ่อนกำลังลงและสลายตัวในบริเวณทะเลจีนใต้ตอนกลาง..... โดยพายุนี้ไม่กระทบต่อลักษณะอากาศของประเทศไทย จึงขอให้ประชาชนติดตามประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิดต่อไป

อนึ่ง ในช่วงวันที่.....บริเวณความกดอากาศสูงกำลังปานกลางระลอกใหม่จากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยตอนบน มีอุณหภูมิลดลงและมีลมแรง โดยอุณหภูมิจะลดลง.....องศาเซลเซียสในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อุณหภูมิจะลดลงองศาเซลเซียส

สำหรับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะมีกำลังแรงขึ้น ทำให้คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยมีกำลังแรงขึ้น โดยมีคลื่นสูงประมาณ.....เมตร

ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลที่เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา..... หรือสายด่วนพยากรณ์อากาศ.....ได้ตลอด.....ชั่วโมง

ประกาศ ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 05.00 น.

กรมอุตุนิยมวิทยาจะออกประกาศฉบับต่อไป ในวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 11.00 น.

(ลงชื่อ) นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์

(สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์)

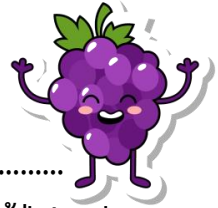
อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

สำเนาถูกต้อง

(นายเมธี มหายศนันท์)

ผู้อำนวยการกองพยากรณ์อากาศ

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”

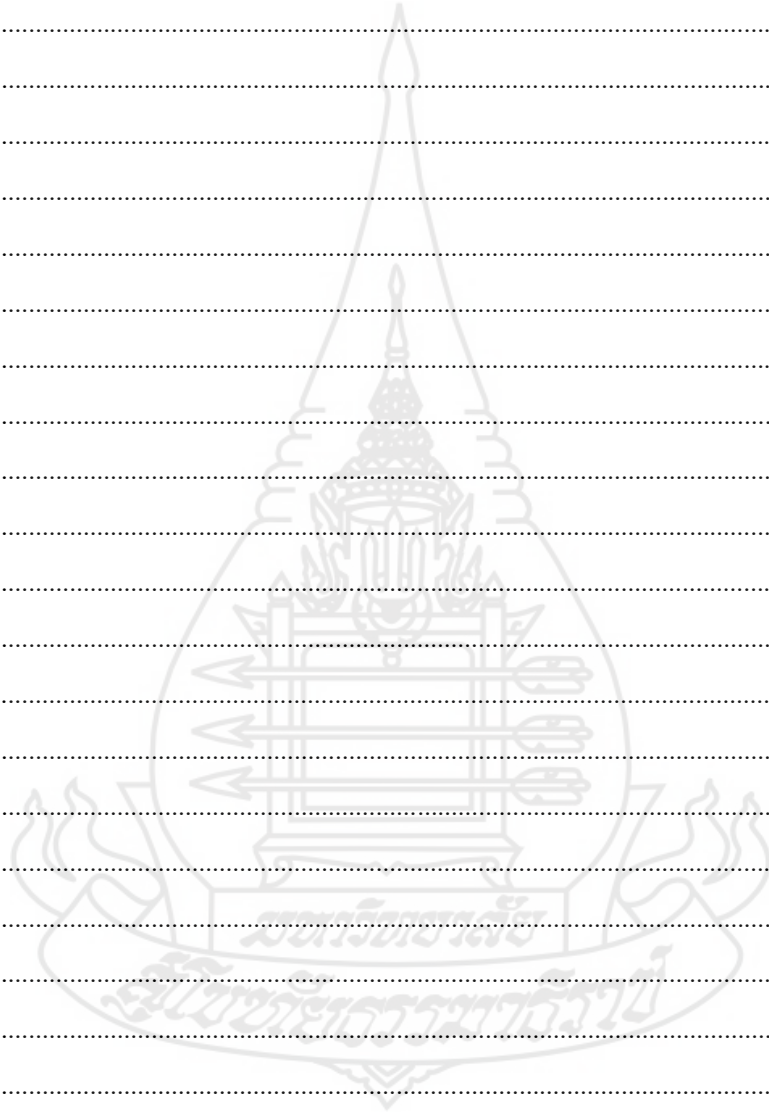

ใบงานที่ 5

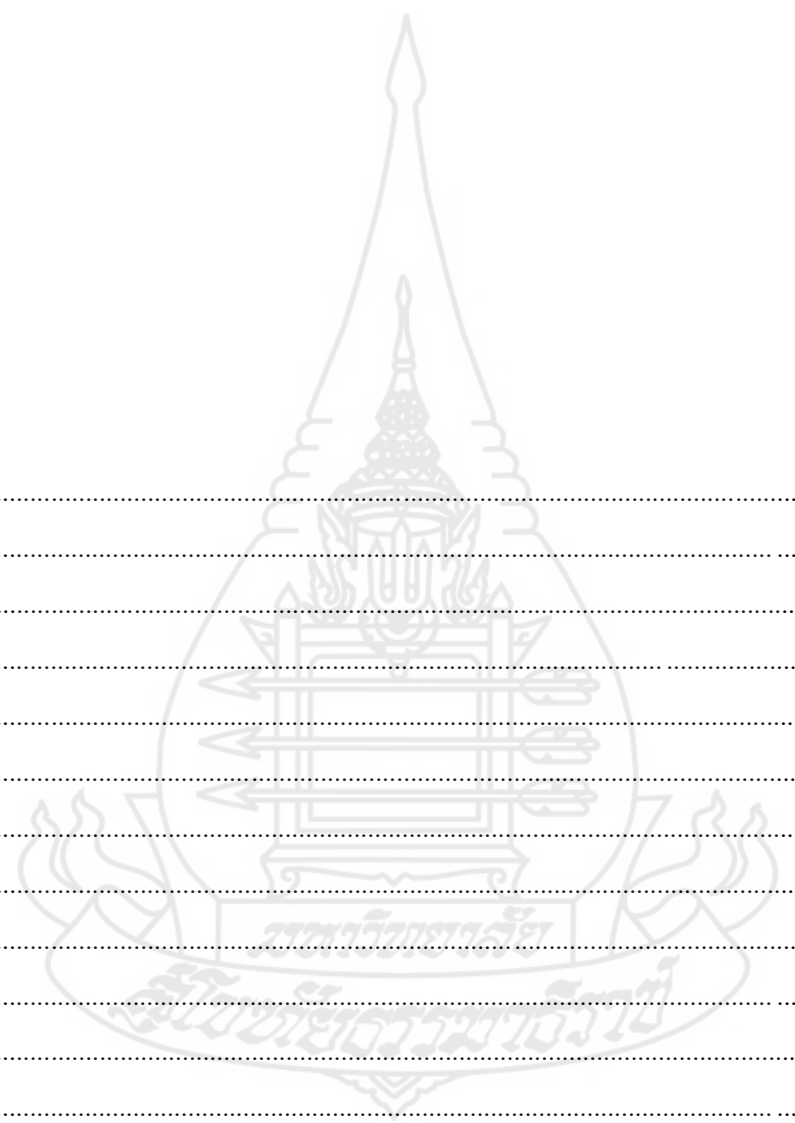
กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนนำประโยคที่สมบูรณ์แล้วนำเขียนเรียงลำดับเนื้อความในประกาศให้ครบถ้วน และระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่าน ประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง”

 ใบงานที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความจากประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น) “ฟานทอง” และ
วาดภาพประกอบพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านประกาศ เรื่อง พายุระดับ 5 (ไต้ฝุ่น)
“ฟานทอง”

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

บทร้อยกรอง คือ งานเขียนที่นำถ้อยคำมาประกอบกันโดยมีลักษณะบังคับ จำกัดคำ และวรรคตอนให้รับสัมผัสกันไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์ คำว่า ร้อยกรองนี้ เรียกกันได้หลายชื่อ เช่น กวีนิพนธ์ กาพย์กลอน กาพย์ กลอน ฉันท คำกานท์ คำประพันธ์ คำประดับ และกวีวินะ ซึ่งคำต่าง ๆ นี้ ในสมัยก่อนมีความหมายกว้าง หมายถึง คำประพันธ์ทุกชนิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากบทร้อยกรองที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากบทร้อยที่อ่านได้
3. นักเรียนตอบคำถามจากบทร้อยกรองที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง จากนั้นจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่านโดยใช้ภาพที่เกี่ยวกับการเบิบข้าว และการทำนา จากนั้นสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เคยอ่านหรือแต่งบทร้อยกรองหรือไม่

2. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน

ขั้นสอน

3. **ขั้นที่ 1** คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions) ครูและนักเรียนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ (10 นาที)

- นักเรียนรู้เคยรู้อ่านบทร้อยกรองประเภทต่างๆหรือไม่
- นักเรียนคนใดเคยเห็นการเปิดข้าวแบบนี้หรือไม่
- นักเรียนคนใดเคยทำน้าบ้าง
- เราชอบอ่านบทร้อยกรองประเภทไหนบ้าง

4. **ขั้นที่ 2** การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูและนักเรียนนำเสนอคำศัพท์ในบทร้อยกรองโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม อธิบาย ความหมาย และยกตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ หากคำใดนักเรียนอธิบายไม่ตรงประเด็นครูอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นแต่ละกลุ่มเขียนความหมายของคำศัพท์และตัวอย่างประโยคลงในใบงานที่ 1 (20 นาที)

เปิดข้าว	พราว	ทุกข์	รส
ปุดโปน	กำซาบ	สู	อาจิน
เรือ	ชมชื่น	คาว	เช็ญ

5. **ขั้นที่ 3** การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มออกมารับทอ่านบทร้อยกรอง เรื่อง เปิดข้าว โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่แทรกอยู่ในบทร้อยกรองที่อ่าน ซึ่งครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบ เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็น ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้องโดยกำหนดเวลาให้ 15 นาที

7. **ขั้นที่ 4** ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) นักเรียนทำใบงานที่ 3 เติมข้อความให้เป็นประโยคสมบูรณ์ โดยครูอธิบายวิธีการทำใบงาน คอยสังเกตและให้คำแนะนำ จากนั้น

ให้ตัวแทนหนึ่งกลุ่มนำเสนอเพื่อให้ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยตรวจสอบความถูกต้อง หากมีกลุ่มใดตอบผิดประเด็นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

8. **ขั้นที่ 5** ขันถ่ายโอนข้อมูล (Transferring Information) จากนั้นครูแจกใบงานที่ 4 เพื่อให้ นักเรียนสร้างแผนภาพความคิดจากบทร้อยกรองที่อ่าน ครูสุ่มตัวแทนจากกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงาน แต่ละกลุ่มช่วยตรวจสอบความถูกต้องและประเมินผลงาน โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

9. **ขั้นที่ 6** ขันทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค และเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) ครูแจกซองชิ้นส่วนประโยคให้แต่ละกลุ่ม เพื่อแข่งขันกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง โดยการจับเวลาว่ากลุ่มใดเรียงประโยคได้ถูกต้องที่สุดและเร็วที่สุด จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำประโยคที่เรียงได้ถูกต้องแล้วมาเขียนเป็นความเรียงให้เป็นย่อหน้าพร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรองที่อ่านลงในใบงานที่ 5 โดยกำหนดเวลาให้ 10 นาที

ขั้นสรุป

10. **ขั้นที่ 7** การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองในใบงานที่ 6 วาดภาพประกอบ และระบุข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ครูตรวจผลงานและให้ปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดเวลาให้ 35 นาที จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. บทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว
2. ภาพประกอบ
3. ใบงานที่ 1-6

การประเมินผล

1. วิธีการประเมิน

- 1.1 สังเกตจากการเข้าปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 1.2 การตรวจใบงาน
- 1.3 การเขียนสรุปใจความ

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน
- 2.2 แบบประเมินการเขียนสรุปใจความ

การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

ความหมายของประกาศ

งานเขียนที่นำถ้อยคำมาประกอบกันโดยมีลักษณะบังคับ จำกัดคำ และ วรรคตอนให้รับสัมผัสกันไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์ คำว่า ร้อยกรองนี้ เรียกกันได้หลายชื่อ เช่น กวีนิพนธ์ กาพย์กลอน กาพย์ กลอน ฉันท คำกานท์ คำประพันธ์ คำประดับ และกวีวิจารณ์ ซึ่งคำต่าง ๆ นี้ในสมัยก่อนมีความหมายกว้าง หมายถึง คำประพันธ์ทุกชนิด

หลักการอ่านจับใจความจากประกาศ

การอ่านบทร้อยกรองโดยทั่วไป อ่านได้ทั้ง 2 วิธี คือ

1. อ่านในใจ
2. อ่านออกเสียง

ในการอ่านตามวัตถุประสงค์ในที่นี้ขอกล่าวเพียงการอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญเท่านั้น การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง เนื่องจากร้อยกรองมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่าง ไปจากร้อยแก้ว การจับใจความจากการอ่านจึงยุ่งยากซับซ้อนมากกว่า ซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องรู้วิธีถอดความ และวิธีสรุปความจากการอ่านร้อยกรองเสียก่อน จึงจะสามารถจับใจความจากร้อยกรองได้ถูกต้อง

การถอดความกระทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากภาษาร้อยกรองเป็นร้อยแก้วที่ได้ความชัดเจนตรงเนื้อความเดิมมากที่สุด การถอดความมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. อ่านคำประพันธ์แล้วจับประเด็นสำคัญโดยส่วนรวมไว้ให้ได้ หากมีคำศัพท์ยากต้องพิจารณา ความหมายให้สอดคล้องกับบริบทหรือคำแวดล้อมด้วย
2. ถอดความในแต่ละวรรค โดยพิจารณารายละเอียดได้ดังนี้
 - 2.1 หากเนื้อความตอนใดไม่สมบูรณ์ เนื่องจากผู้เขียนละคำบางคำไว้ เช่น ประธาน คำเชื่อม ควรเติมเข้าไปให้เหมาะสม
 - 2.2 ต้องรักษาเนื้อความเดิมให้มากที่สุด ไม่ควรแทรกความคิดเห็นส่วนตัวโดยไม่จำเป็น ถ้าจำเป็นต้องทำก็ให้ใช้วงเล็บ
 - 2.3 ต้องใช้บุรุษสรรพนามตามฉบับเดิม ถ้าเป็นราชาศัพท์ควรเลือกใช้ให้ถูกต้องตามชั้นของ บุคคล
 - 2.4 พยายามคงความไพเราะจากสำนวนโวหาร และความรู้สึกที่กวีได้สอดแทรกไว้ให้ คงเดิมหรือใกล้เคียงความเดิมที่สุด

เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้
บทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว

เปิบข้าวทุกคราวคำ	จงสูจำเป็นอาจฉน
เหงื่ออูที่สูกิน	จึงก่อเกิดมาเป็นคน
ข้าวนี้จะมีรส	ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เป็องหลังสิทุกขทน	และขมขึ้นจนเขี้ยวควา
จากแรงมาเป็นรวง	ระยะทางนั้นเหยียดยาว
จากรวงเป็นเม็ดพราว	ล่วนทุกขยากลำบากเช็ญ
เหงื่อหยดสั๊กก็หยาด	ทุกหยดหยาดล่วนยากเย็น
ปุดโปนก็เส้นเอ็น	จึงแปรรวงมาเป็นกิน
น้ำเหงื่อที่เรื่อแดง	และน้ำแรงอันหลังริน
สายเลือดกูทั้งสิ้น	ที่สูชดกำซาบพัน

(จาก จิตต์ ภูมิศักดิ์)

ใบงานที่ 1

กลุ่ม.....

คำสั่ง : ให้นักเรียนเขียนความหมายของคำที่กำหนดให้ และยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

เจ็บ :

.....

ข้าว :

.....

พราว :

.....

โปน :

.....

เอิ้น :

.....

ชด :

.....

กำซาบ :

.....

เชิญ :

.....

ชมชื่น :

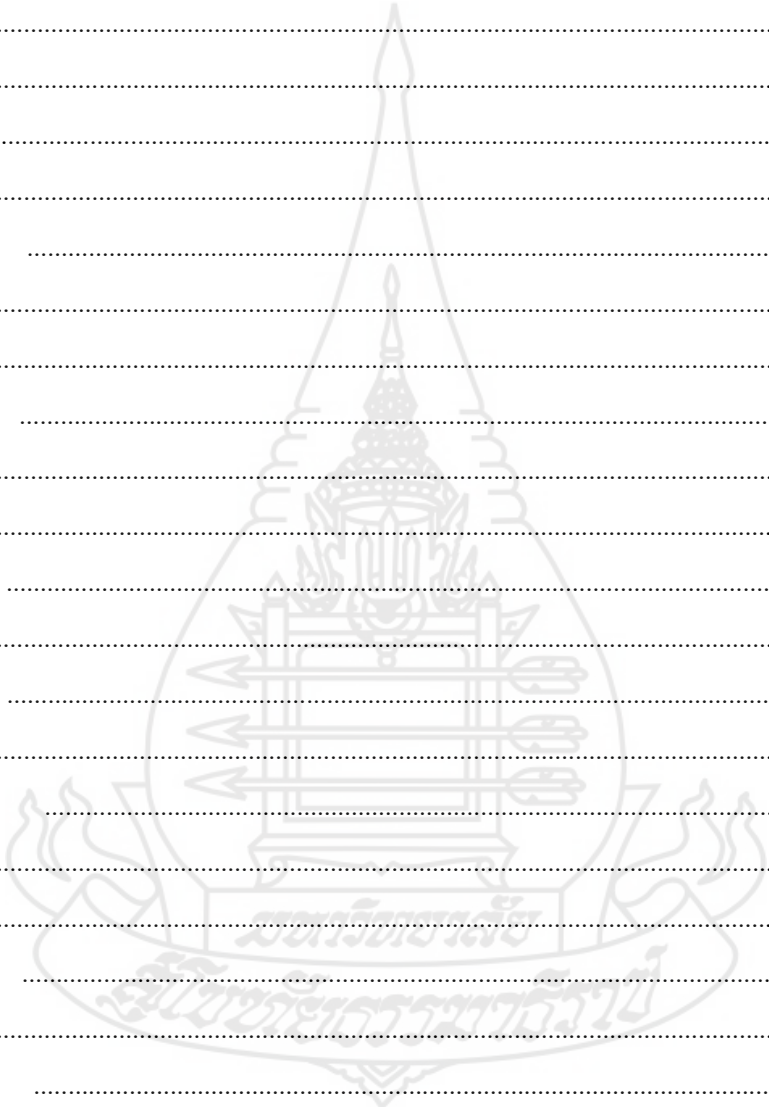
.....

ทุกซ์ :

.....

อาจึณ :

.....

ใบงานที่ 2

กลุ่มที่.....

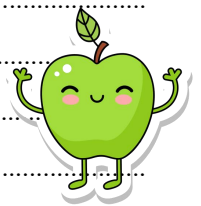
คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามจาก บทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว

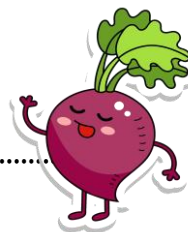
เปิบข้าวทุกคราวคำ	จงสุจำเป็นอาจิณ
เห็ญอฎที่สุกิน	จึงก่อเกิดมาเป็นคน
ข้าวนี้มิมีรส	ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เป็องหลังสิทุกข์ทน	และขมขึ้นจนเขียวควา
จากแรงมาเป็นรวง	ระยะทางนั้นเหยียดยาว
จากรวงเป็นเม็ดพราว	ล้วนทุกข์ยากลำบากเข็ญ
เห็ญอหดสั๊กก็หยาด	ทุกหยดหยาดล้วนยากเย็น
ปุดโปนก็เสئنเอ็น	จึงแปรรวงมาเป็นกิน
น้ำเห็ญอที่เรือแดง	และน้ำแรงอันหลังริน
สายเลือดกูทั้งสิ้น	ที่สุชดกำซาบพัน

(จาก จิตต์ ภูมิศักดิ์)

1. บทร้อยกรองดังกล่าวเป็นกล่าวถึงเรื่องอะไร.....
.....
.....
2. อะไรคือจุดประสงค์ของผู้เขียน.....
.....
.....
3. ใครเป็นผู้แต่งบทร้อยกรองนี้.....
.....
.....
4. บทร้อยกรองนี้ชื่อว่าอะไร.....
.....
.....
5. ข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่องนี้.....
.....
.....

ใบงานที่ 3

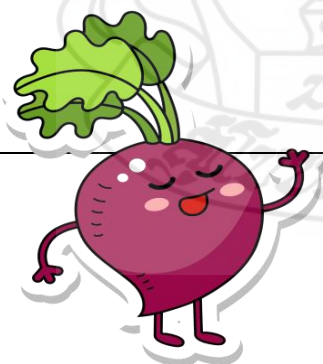
กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

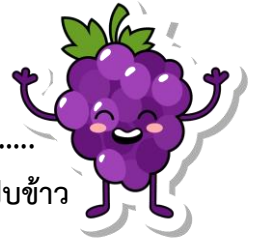
บทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว

เปิบข้าวทุกคราวคำ
เหงื่อภูที่สูกิน	จึงก่อเกิดมาเป็นคน
.....	ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เปื้องหลังสี่ทุกขันทน
.....	ระยะทางนั้นเหยียดยาว
จากรวงเป็นเม็ดพราว
เหงื่อหยดสักก็หยาด	ทุกหยดหยาดล้วนยากเย็น
ปูดโปนก็เสี้ยนเอ็น
น้ำเหงื่อที่เรือแดง	และน้ำแรงอันหลังริน
.....

(.....)

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่.....
คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากบทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว

ใบงานที่ 5

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนนำประโยคที่สมบูรณ์แล้วนำมาเขียนเรียงลำดับหรือกรองให้สมบูรณ์ และ
ระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านหรือกรอง เรื่อง เป็บข้าว

Handwriting practice lines with a large watermark of the Thai Ministry of Education logo in the background.

ใบงานที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความจากบทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว และวาดภาพประกอบ พร้อมระบุข้อคิดที่ได้รับจากการอ่าน บทร้อยกรอง เรื่อง เปิบข้าว

Blank writing area with a faint background watermark of a Thai temple structure. At the bottom, there are fields for student information:

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ก่อนเรียน)

คำอธิบาย

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้วัดความสามารถการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำถามแต่ละข้อจะมีข้อความให้อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้วให้เขียนเครื่องหมายกากบาท X
ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

“ อันข้าไทได้พึ่งเขาจึงรัก แม้ถอยศักดิ์สิ้นอำนาจวาสนา
เขาหน่ายหนีมิได้อยู่คู่ชีวา แต่วิชาช่วยกายจนวายปราณ “

๐๐ คำประพันธ์นี้เน้นให้เห็นอะไรเป็นสำคัญ

- ก. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
- ข. มิวิชาเหมือนมีทรัพย์
- ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า และกำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง คนชาวไทยได้น้อมนำมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น ทำไร่นาสวนผสม ปลุกผักสวนครัวรั้วกินได้ ปลุกผักปลอดสารพิษไว้รับประทานในครอบครัว ใช้จ่ายอย่างประหยัด จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน เพื่อให้เห็นปัญหาข้อบกพร่องในการใช้จ่าย จะได้ตรวจสอบว่าสิ่งใดสมควรซื้อ สิ่งใดไม่สมควรซื้อ จะได้ลดค่าใช้จ่ายลง เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “พอเพียง” แล้ว คงต้องกล่าวถึงคำว่า “พอดี” ควบคู่กันไป เพราะความพอดี ก็คือความพอเพียง เมื่อรู้จักพอ ก็จะทำให้จิตใจเป็นสุข ถ้าใจเป็นสุขก็จะไม่เบียดเบียนตนและคนอื่น รู้จักให้ทาน รู้จักแบ่งปัน รู้จักเสียสละช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า เหล่านี้คือ ความพอดีพอเพียง และในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักปฏิบัติที่ต้องคำนึงถึงประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไขกล่าวคือ เน้นการปฏิบัติในทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ส่วน 2 เงื่อนไขได้แก่ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

การดำเนินชีวิตโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีความสุขนั้น ผู้ที่นำมาปฏิบัติให้เกิดเป็นผล จะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ รอบคอบระมัดระวังในการใช้วิชาความรู้ที่ตนมี ควบคู่ไปกับคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน ใฝ่สติปัญญาและรู้จักแบ่งปัน รู้จักประมาณตน มีเหตุมีผล และมีความมุ่งมั่น มีภูมิคุ้มกันที่ดี จึงจะนำไปสู่ชีวิตที่มีความพอเพียง อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

จาก <https://www.kroobannok.com/blog/13938>

1. บทความนี้เป็นประโยชน์แก่ใคร
 - ก. ผู้นำประเทศ
 - ข. ผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น
 - ค. นักเรียน
 - ง. ทุกคน
2. จากบทความข้างต้นสรุปใจความสำคัญว่าอย่างไร
 - ก. ปรัชญาเศรษฐกิจไม่ได้ผลถ้าไม่ร่วมมือกันปฏิบัติ
 - ข. การดำเนินชีวิตโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ค. ความสมดุลที่ทำให้เกิดความสำเริง
 - ง. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี จะนำไปสู่ชีวิตที่มีความพอเพียง
3. องค์ประกอบพื้นฐานที่ทำให้เกิดความพอเพียงคือข้อใด

- ก. ความรู้
 ค. ความเพียรพยายาม
 ข. ความมีเหตุผล
 ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

ในคืนที่ฝนตกอย่างรุนแรง พวกไม้ขีดไฟมองออกไปนอกหน้าต่าง และเห็นเรือประมงลำหนึ่งกำลังฝ่าพายุ เข้ามาใกล้ประภาคารที่พวกเขาอยู่ โดยที่ไม่รู้ว่ากำลังจะชนหิน โสโครก เพราะบริเวณดังกล่าวมืดมิด ไม่มีแสงสว่างนำทางที่คอยเตือนให้หลบหินโสโครก พวกไม้ขีดไฟจึงปรึกษาหนังสือ ไม้กวาด และดินสอ ว่า จะช่วยเหลือคนบนเรือได้อย่างไร ไม้กวาดพูดว่า ทำไงดีถ้าเรือมาชนหินโสโครก คนในเรือจะต้องตายหมดแน่ ๆ เลย ดินสอพูดว่า ฉันทว่าเราควรทำให้มีแสงสว่างบนประภาคาร คนบนเรือจะได้หลบหินโสโครกได้ ไม้ขีดไฟต่างแย้งกัน พูดว่า พวกเราจุดไฟได้นะ แต่เราไม่มีเชื้อเพลิง แล้วพวกเราจะทำอย่างไรกันดีเล่า หนังสือไม้กวาด และดินสอ มองหน้ากัน พวกเขาตัดสินใจแน่วแน่ว่าจะต้องยอมเสียสละ เพื่อช่วยชีวิตคนบนเรือลำนั้น พวกเขาจึงช่วยกันหาก่อนหินมาวางเรียงกันเป็นวงกลม แล้วเข้ามารวมตัวกันข้างในวงกลมนั้น ส่วนพวกไม้ขีดไฟรวมกันจุดไฟ ในไม่ช้าไฟก็ลามไปถึงหนังสือ ไม้กวาด และดินสอ พวกเขาจับมือกัน พวกเขารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

จากหนังสือ แสงสว่างจากประภาคาร

4. “ฉันทว่าเราควรทำให้มีแสงสว่างบนประภาคาร คนบนเรือจะได้หลบหินโสโครกได้” เป็นคำกล่าวของใคร
- ก. ไม้กวาด
 ค. ดินสอ
 ข. หนังสือ
 ง. ไม้ขีดไฟ
5. จากเรื่องสั้นๆข้างต้น ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ
- ก. การเสียสละของไม้กวาด หนังสือ ดินสอและไม้ขีดไฟ
 ข. การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น
 ค. แสงสว่างจากประภาคาร
 ง. ความภาคภูมิใจ
6. การกระทำของไม้ขีดไฟ หนังสือ ไม้กวาด และดินสอ ตรงกับคุณธรรมในข้อใด
- ก. ความมีน้ำใจ
 ค. ความเสียสละ
 ข. ความเมตตา
 ง. การเอื้อเฟื้อผู้อื่น

อ่านนิทานชาดกต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 7-9

เต่าตายเพราะปาก

ในสมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าประทับอยู่วันเซตวัน เมืองสาวัตถีทรงปรารภพระโกกาลิกะผู้เดือดร้อนเพราะปาก ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธก ว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นอำมาตย์ผู้สอนธรรมแก่พระเจ้าพรหมทัตผู้ครองเมืองพาราณสี โดยปกติพระราชบิดาเป็นคนพูดมาก อำมาตย์พยายามหาอุบายกล่าวตักเตือนพระองค์อยู่แต่ก็ยังไม่ได้

สมัยนั้นที่สระแห่งหนึ่งในป่าหิมพานต์ มีเต่าตัวหนึ่งอาศัยอยู่ มันเป็นเพื่อนกันกับลูกหงส์ 2 ตัว วันหนึ่งลูกหงส์ได้มาเยี่ยมเต่าและชักชวนมันไปเที่ยวที่ถ้ำทองด้วย โดยให้เต่าคาบไม้ตรงกลางแล้วหงส์จะคาบปลายทั้งสองข้างบินไป ก่อนไปได้ตกลงกับเต่าว่า “สหาย ท่านต้องอดทนไม่พูดอะไรกับใครจนกว่าจะถึงถ้ำของเรานะ มิเช่นนั้นท่านจะร่วงลงพื้นดินแน่ๆ จะหาว่าเราไม่เตือน” เต่ารับคำอย่างมันเหมาะพอหงส์บินผ่านเมืองพาราณสี เด็กชาวบ้านได้พากันชี้และตะโกนว่า “เฮ้ ๆ พวกเรามาดูหงส์หามเต่า เร็ว ๆ” เต่าได้ฟังเช่นนั้นโกรธจึงปล่อยไม้เอ๋ยปากว่า “เจ้าเด็กร้าย เราต่างหากหามหงส์ไป” มันได้ร่วงตกลงไปตายที่ท้องพระลานหลวง

ขณะนั้นอำมาตย์กำลังเข้าเฝ้าพระราชบิดาอยู่พอดี พอมิเสียดคนว่า “มีเต่าตกจากอากาศมาตายตัวหนึ่ง” เท่านั้น พร้อมด้วยพระราชบิดาได้ไปที่นั่น พระราชาตรัสถามถึงสาเหตุที่เต่าตกลงมาตายอำมาตย์โพธิสัตว์ได้โอกาสจึงให้อโวกาพระราชบิดาเป็นคาถาว่า “เต่าพ้อปากจะพูด ได้ฆ่าตนเองแล้วหนอ เมื่อคาบท่อนไม้ไม่ดีแล้ว กลับฆ่าตนเองเสียด้วยคำพูดของตนเองนั่นแหละ ข้าแต่พระองค์ผู้ประเสริฐในหมู่วีรชน บุรุษผู้เป็นบัณฑิตเห็นเหตุวันนี้แล้วควรพูดให้ดี ไม่ควรพูดให้เกินเวลา ขอพระองค์ทรงทอดพระเนตรเต่าผู้ถึงความพินาศเพราะพูดมาก” พระราชาทราบอำมาตย์พูดถึงพระองค์จึงตรัสถามว่า “ที่ท่านพูดหมายถึงเราใช่ไหม?” อำมาตย์โพธิสัตว์จึงกราบทูลว่า “มหาราชเจ้า..ไม่ว่าพระองค์หรือใครคนไหนๆ เมื่อพูดเกินประมาณย่อมถึงความพินาศกันทั้งนั้น” ตั้งแต่นั้นมา พระราชาได้ทรงตรัสแต่น้อยลง

จาก <https://www.srisuvarnabhumbuddhist.com/chadok89>

7. ทำไมพระโพธิสัตว์จึงออกอุบายกล่าวตักเตือนพระเจ้าพรหมทัต

- เพราะพระราชบิดาเป็นคนพูดมาก
- เพราะอยากกล่าวตักเตือนเพื่อนอำมาตย์ด้วยกัน
- เพราะอยากเป็นวีรบุรุษ
- เพราะอยากเอาชนะพระเจ้าพรหมทัต

8. ใจความสำคัญของเรื่องนี้ เกี่ยวข้องกับเรื่องใด

- ความเมตตา
- ความโลภ

ค. ความอดทน

ง. ควรพูดให้ถูกกาลเทศะ และพูดสิ่งที่มีประโยชน์เท่านั้น

9. เพราะเหตุใดเต่าจึงสมควรตาย

ก. เพราะเต่าไม่มีความอดทน

ข. เพราะเต่าไม่รักษาคำพูด

ค. เพราะเต่าอวดดี

ง. เพราะเต่าพูดมาก

อ่านสารคดีต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 12

น้ำแข็งแห้ง

อย่าคิดว่า น้ำแข็งแห้ง คือ ก้อนน้ำแข็งเปล่าไม่ใส่น้ำ น้ำแข็งแห้งกินไม่ได้เอามือจับก็ไม่ได้ เพราะเย็นจัดจนไหม้มือไหม้ได้

น้ำแข็งแห้งเป็นชื่อสามัญใช้เรียก คาร์บอนไดออกไซด์แข็ง นักเรียนรู้จักแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์แล้ว ถ้าอัดแก๊สโดยใช้ความดันให้เป็นของเหลว แล้วปล่อยให้ระเหยเร็วๆ จะได้แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์แข็งคล้ายหิมะ สามารถอัดเป็นแท่งต่อไปได้

น้ำแข็งแห้งมีสีขาวคล้ายน้ำแข็งธรรมดา เย็นจัดกว่าน้ำแข็งมาก มีอุณหภูมิราว -45 องศาเซลเซียส และบาทอาจเย็นต่ำกว่าถึง -80 องศาเซลเซียส ในสภาพธรรมดาน้ำแข็งแห้งไม่หลอมเหลวเป็นของเหลว แต่จะเปลี่ยนจากของแข็งเป็นแก๊สโดยตรง ซึ่งเรียกว่า ระเหิด ดังนั้นจะเห็นว่า รอบๆ น้ำแข็งแห้งมีควันสีขาวบางๆ

เนื่องจากความเย็นจัด ไม่หลอมละลายเป็นของเหลวเหมือนน้ำแข็งทั่วไป จึงใช้น้ำแข็งแห้งห่อหุ้มอาหารสดที่ต้องการแช่แข็งส่งไปทางไกล จะช่วยถนอมอาหาร เช่น กุ้งในการขนส่งให้สดอยู่ได้หลายวัน เมื่อระเหิดเป็นแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ แก๊สจะคลุมห่อหุ้มสิ่งที่เราต้องการให้เย็น เป็นฉนวนไปในตัว บางครั้งเขายังใช้น้ำแข็งแห้งในฉลากละครที่ต้องการหมอกควันอีกด้วย

(ประเทือง คล้ายสุบรรณ, ม.ป.ป. : 6)

10. สารคดีนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. น้ำแข็งแห้ง

ค. น้ำแข็งหลอม

ข. น้ำแข็งเกรดหิมะ

ง. ถูกทุกข้อ

11. ใจความสำคัญของเรื่องนี้เป็นข้อใด

ก. การระเหิดของน้ำแข็งแห้ง

ข. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับน้ำแข็งแห้ง

ค. ประโยชน์ของน้ำแข็งแห้ง

ง. ลักษณะของน้ำแข็งแห้ง

12. น้ำแข็งแห้งมีอุณหภูมิเท่าไร

ก. 45 องศาเซลเซียส

ข. อ่างมากกว่า -45 องศาเซลเซียส

ค. ระหว่าง 48 – 80 องศาเซลเซียส

ง. อ่างมากกว่า 100 องศาเซลเซียส

อ่านบทโฆษณาต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13– 15

ข้าวแดงใส
ไร้ริ้วรอยอย่างเป็นธรรมชาติ

- ✓ เราเห็นผลิตภัณฑ์ระดับพรีเมียมเกรดเก็บบ่มแทนแบรนด์ดัง
- ✓ สารสกัดเข้มข้น โดยไม่ระคายเคืองต่อผิว
- ✓ กระตุ้นประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ภายใต้อุณหภูมิที่เหมาะสม
- ✓ ผ่านการจดแจ้งสูตรจาก สำนักงานอาหารและยา (อย.) อย่างถูกต้อง
- ✓ ผ่านการผลิตที่ได้มาตรฐาน (GMP)
- ✓ ปราศจากสารต้องห้าม เช่น ไฮโดรควิโนน สารปรอท กรดวิตามินเอ ฯลฯ

13. ข้อความใดคือประเด็นสำคัญของโฆษณาเรื่องนี้
- ก. ผิวยาว เต่ง ใส ไร้ริ้วรอยอย่างเป็นธรรมชาติ
 - ข. ผ่านการผลิตที่ได้มาตรฐาน (GMP)
 - ค. ปราศจากสารต้องห้าม เช่น ไฮโดรควิโนน สารปรอท กรดวิตามินเอ ฯลฯ
 - ง. มีสารสกัดเข้มข้น โดยไม่ระคายเคืองต่อผิว
14. ใจความสำคัญเรื่องนี้ให้ประโยชน์เรื่องใด
- ก. ได้ความรู้เพิ่มเติม
 - ข. ได้แนวทางเพื่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า
 - ค. รับทราบความเปลี่ยนแปลงของสินค้าที่ดีขึ้น
 - ง. เป็นประโยชน์ต่อการค้าขายสินค้าและให้บริการ
15. ข้อความในโฆษณานี้กล่าวถึงเรื่องอะไร
- ก. ยาลดน้ำหนัก
 - ข. ครีมทาหน้า
 - ค. เครื่องดื่ม
 - ง. ถูกทุกข้อ

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16 – 18

เมื่อวันที่ 4 ธ.ค.รศ.ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) กล่าวถึงกรณีการรณรงค์ไม่แต่งเครื่องแบบนักเรียน ในวันเปิดภาคเรียนที่ 2/2563 ว่า เรื่องนี้ตนมองว่าเป็นสิทธิของเด็กที่สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้ โรงเรียนควรที่จะให้เด็กเข้าเรียนได้ตามปกติ แต่เนื่องจากโรงเรียนจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) เครื่องแบบนักเรียน พ.ศ.2551 และระเบียบ ศธ. ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน ที่เป็นกฎหมายกำกับให้โรงเรียนดำเนินการตามอยู่ ดังนั้นตนจึงมีความเห็นว่าในกรณีที่โรงเรียนใดมีนักเรียนแต่งกายด้วยชุดไปรเวทมา โรงเรียนควรที่จะดำเนินการให้มีการแลกบัตร เปรียบเสมือนบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาติดต่อภายในบริเวณโรงเรียน เนื่องจากตนมองการที่มีบุคคลใด ใส่ชุดไปรเวทเข้ามาในโรงเรียนทางเจ้าหน้าที่ หรือ ครูในโรงเรียนไม่สามารถจะแยกหรือมั่นใจได้ว่าบุคคลนั้นเป็นนักเรียนหรือไม่ เพราะไม่ได้ใส่ชุดนักเรียน รวมถึงจะต้องมีการทำป้ายที่แสดงชื่อ ชั้นเรียน และเลขประจำตัวนักเรียนด้วยหากบุคคลดังกล่าวเป็นนักเรียนที่แต่งกายชุดไปรเวทมาโรงเรียน เพื่อที่จะสามารถแยกนักเรียนที่แต่งกายด้วยชุดไปรเวทกับบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อโรงเรียนได้ “ผมไม่ต้องการให้มีการพูดถึงเรื่องความสิ้นเปลือง หรือการแบ่งแยกชนชั้น เพราะส่วนตัวผมมองว่าการแต่งเครื่องแบบนักเรียนเวลาที่เราจะเดินทางหรือไปยังสถานที่ใด ผู้ที่ได้พบเห็นก็จะสามารถสร้างการรับรู้ได้ในทันที ว่าเป็นนักเรียน และจะทำให้เมื่อเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นกับนักเรียน ผู้ที่พบเห็นก็จะพยายามเข้ามาช่วยเหลือ ทั้งนี้ผมคิดว่าเรามีกฎหมายเรื่องการแต่งกายของนักเรียนที่ชัดเจน หากใครไม่สามารถปฏิบัติตามได้ก็ต้องแลกบัตร เหมือนกับบุคคลภายนอก” ประธาน กพฐ.กล่าว

จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 4 ธันวาคม 2563

16. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข่าวนี้
- ก. การแต่งกายด้วยชุดไปรเวทของนักเรียน ข. กฎหมายเรื่องการแต่งกายของนักเรียน
ค. การแลกบัตรก่อนเข้าโรงเรียน ง. การรณรงค์แต่งกายด้วยชุดนักเรียน
17. จากข่าวข้างต้นต้องการชี้ให้เห็นความสำคัญของสิ่งใด
- ก. การแต่งเครื่องแบบนักเรียน ข. การแต่งกายด้วยชุดไปรเวทของนักเรียน
ค. การแลกบัตรก่อนเข้าโรงเรียนของบุคคลภายนอก ง. ไม่มีข้อใดถูก
18. จากข่าวนี้ จัดเป็นการข่าวประเภทใด
- ก. ข่าวการเมือง ข. ข่าวอาชญากรรม
ค. ข่าวกีฬา ง. ข่าวการศึกษา

อ่านพระบรมราโชวาทต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22 – 23

พอเพียง

คำว่า พอเพียง มีความหมายว่า พอมีกิน
เศรษฐกิจแบบพอเพียง หมายความว่า ผลิตอะไรมีพอที่จะใช้
ไม่ต้องขอยืมคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง
แปลจากภาษาฝรั่งได้ว่า ให้ยืนบนขาของตัวเอง
หมายความว่า สองขาของเรายืนบนพื้นให้ได้อย่าง
ไม่หกล้ม ไม่ต้องไปขอยืมของคนอื่นเพื่อที่จะยืนอยู่
คำว่า พอ คนเราพอใจในความต้องการ มันก็มีความโลภน้อย
เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย
พอเพียง อาจมีมาก อาจมีของหรูหราก็ได้
แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานในโอกาสที่คณะบุคคลเข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม

2541

19. ข้อใดคือความหมายของ พอเพียง
- การผลิตใช้เพียงพอต่อความต้องการ
 - การใช้ให้เหมาะสมต่อความต้องการ
 - การผลิตและการใช้ให้เพียงพอต่อความต้องการ
 - การผลิตและการใช้ให้เพียงพอต่อความต้องการของตนเองและครอบครัว
20. ข้อใดกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านพระบรมราโชวาท เรื่อง พอเพียง ได้ถูกต้อง
- ความพอเพียงทำให้พุ่มเฟิยได้
 - ความพอเพียงทำให้พุ่มเฟิยไม่ได้
 - ความพอเพียงทำให้พุ่มเฟิยได้ แต่ต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น
 - ความพอเพียงทำให้พุ่มเฟิยไม่ได้ แม้ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
21. การกระทำในข้อใด แสดงถึงความพอเพียง
- เอกพอใจที่ร้านขายของมีกำไรพออยู่ได้
 - อ้อมซื้ออุปกรณ์การเรียนในวงเงินที่มีอยู่
 - แอนทำงานตามที่เจ้านายมอบหมายให้ทำ

ง. อ้วนเก็บเงินที่คุณแม่ให้ใช้จ่ายเป็นรายวันทั้งหมดเพื่อฝากธนาคาร

อ่านประกาศต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22 – 24

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา
เรื่อง การเริ่มต้นฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ.2563

ประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวแล้ว ตั้งแต่วันที่ 22 ต.ค. 2563 โดยลมที่พัดปกคลุมบริเวณประเทศไทยที่ระดับความสูง 100 เมตร ถึงความสูง 3,500 เมตร ได้เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือ หรือ ลมตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนลมระดับบนที่ความสูงตั้งแต่ 5,000 เมตรขึ้นไป ได้เปลี่ยนเป็นลมฝ่ายตะวันตก ประกอบกับอุณหภูมิต่ำสุดในช่วงเช้าบริเวณประเทศไทยตอนบนลดลงอยู่ในเกณฑ์อากาศเย็นเกือบทั่วไปแล้ว

อย่างไรก็ตามในช่วงเริ่มต้นของฤดูหนาวในปีี้ ลักษณะอากาศบริเวณประเทศไทยตอนบนยังคงแปรปรวน โดยจะมีฝนตกในบางช่วงแต่ปริมาณไม่มากนัก ส่วนบริเวณภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2563

กรรวิ
(นางสาวกรรวิ สิริชีวะภาค)
รองอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

22. ประกาศดังกล่าวเป็นประกาศเรื่องอะไร

- ก. การเริ่มต้นฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ.2563 ข. ลักษณะอากาศในฤดูหนาว
ค. ลมที่พัดปกคลุมประเทศไทย ง. ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

23. ประกาศฉบับนี้มีความสำคัญอย่างไร

- ก. ทำให้ทุกคนทราบร่วมกัน
ข. ทำให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป
ค. ผู้ออกประกาศได้แจ้งสิ่งที่ตนตั้งใจไว้

ง. ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ไม่ต้องสูญเสียผลประโยชน์ที่จะได้รับ

24. ประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวตั้งแต่เมื่อใด

ก. วันที่ 12 ตุลาคม 2563

ข. วันที่ 2 ตุลาคม 2563

ค. วันที่ 21 ตุลาคม 2563

ง. วันที่ 22 ตุลาคม 2563

อ่านเพลงพื้นบ้านต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25 – 27

เพลงลำตัด

(สร้อย) ลำตัดโบราณเราสืบสานกันด้วยใจ

ร่วมกันอนุรักษ์คุณค่าศิลปะนาตามประสาเด็กไทย

ประนมหัตถ์กายกมลอน

กล่าวสุนทรพจน์

ร่วมอนุรักษ์ของดี

ที่เรามีมากมาย

เป็นศิลปะการร้อง

ตามทำนองลำตัด

เด็กรุ่นใหม่ควรหัด

ให้สันทัดของไทย

ขอเชิญเยาวชน

มาช่วยกันดันกลอนสด

เป็นลำตัดตามแบบบท

ไปตามกฎครุไร

ร่วมอนุรักษ์ของไทย

เอาไว้ให้ลูกหลาน

ว่าคนไทยนี้เชี่ยวชาญ

ช่วยกันสืบสานศิลป์ไทย (สร้อย)

จาก <http://thaigoodview.com/node/92752>

25. จากบทเพลงพื้นบ้านข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์ใด

ก. เชิญชวน

ข. ให้โอวาท

ค. เตือนสติ

ง. ให้คำปรึกษา

26. ใจความสำคัญของเรื่องข้างต้นกล่าวถึงอะไร

ก. การอนุรักษ์เพลงลำตัด

ข. ช่วยกันสืบสานงานศิลป์

ค. วิธีการร้องลำตัด

ง. เพลงลำตัดโบราณ

27. ข้อใดที่ไม่ได้กล่าวถึงในบทเพลงพื้นบ้านนี้

ก. เพลงลำตัด เป็นการดันกลอนสด

ข. ขั้นตอนและวิธีการร้องเพลงลำตัด

ค. เชิญชวนเยาวชนมาร่วมกันอนุรักษ์สืบทอดเพลงลำตัด

เฉลยข้อสอบก่อนเรียน

ข้อที่	เฉลยคำตอบ	ข้อที่	เฉลยคำตอบ
1.	ง	16.	ง
2.	ข	17.	ก
3.	ง	18.	ง
4.	ค	19.	ง
5.	ค	20.	ค
6.	ค	21.	ก
7.	ก	22.	ก
8.	ง	23.	ก
9.	ก	24.	ง
10.	ก	25.	ก
11.	ข	26.	ก
12.	ข	27.	ข
13.	ก	28.	ค
14.	ข	29.	ง
15.	ข	30.	ข

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (หลังเรียน)

คำอธิบาย

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้วัดความสามารถการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำถามแต่ละข้อจะมีข้อความให้อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้วให้เขียนเครื่องหมายกากบาท
X ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

“ อันข้าไทได้พึ่งเขาจึงรัก แม้อยศักดิ์สิ้นอำนาจวาสนา
เขาหนายหนีมิได้อยู่คู่ชีวา แต่วิชาช่วยกายจนวายปราณ “

00 คำประพันธ์นี้เน้นให้เห็นอะไรเป็นสำคัญ

- ก. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
- ข. มีวิชาเหมือนมีทรัพย์
- ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

อ่านเรื่องสั้น ๆ ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

ในคืนที่ฝนตกอย่างรุนแรง พวกไม้ขีดไฟมองออกไปนอกหน้าต่าง และเห็นเรือประมงลำหนึ่งกำลังฝ่าพายุ เข้ามาใกล้ประภาคารที่พวกเขาอยู่ โดยที่ไม่รู้ว่ากำลังจะชนหิน โสโครก เพราะบริเวณดังกล่าวมืดมิด ไม่มีแสงสว่างนำทางที่คอยเตือนให้หลบหินโสโครก พวกไม้ขีดไฟจึงปรึกษาหนังสือ ไม้กวาด และดินสอ ว่า จะช่วยเหลือคนบนเรือได้อย่างไร ไม้กวาดพูดว่า ทำไงดีถ้าเรือมาชนหินโสโครก คนในเรือจะต้องตายหมดแน่ ๆ เลย ดินสอพูดว่า ฉันทว่าเราควรทำให้มีแสงสว่างบนประภาคาร คนบนเรือจะได้หลบหินโสโครกได้ ไม้ขีดไฟต่างแย้งกัน พูดว่า พวกเราจุดไฟได้นะ แต่เราไม่มีเชื้อเพลิง แล้วพวกเราจะทำอย่างไรกันดีเล่า หนังสือไม้กวาด และดินสอ มองหน้ากัน พวกเขาตัดสินใจแน่วแน่ว่าจะต้องยอมเสียสละ เพื่อช่วยชีวิตคนบนเรือลำนั้น พวกเขาจึงช่วยกันหาก่อนหินมาวางเรียงกันเป็นวงกลม แล้วเข้ามารวมตัวกันข้างในวงกลมนั้น ส่วนพวกไม้ขีดไฟรวมกันจุดไฟ ในไม่ช้าไฟก็ลามไปถึงหนังสือ ไม้กวาด และดินสอ พวกเขาจับมือกัน พวกเขารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

จากหนังสือ แสงสว่างจากประภาคาร

- การกระทำของไม้ขีดไฟ หนังสือ ไม้กวาด และดินสอ ตรงกับคุณธรรมในข้อใด
 - ความมีน้ำใจ
 - ความเสียสละ
 - ความเมตตา
 - การเอื้อเฟื้อผู้อื่น
- “ฉันทว่าเราควรทำให้มีแสงสว่างบนประภาคาร คนบนเรือจะได้หลบหินโสโครกได้” เป็นคำกล่าวของใคร
 - ไม้กวาด
 - หนังสือ
 - ดินสอ
 - ไม้ขีดไฟ
- จากเรื่องสั้นๆข้างต้น ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ
 - แสงสว่างจากประภาคาร
 - การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น
 - การเสียสละของไม้กวาด หนังสือ ดินสอและไม้ขีดไฟ
 - ความภาคภูมิใจ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า และกำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง คนชาวไทยได้น้อมนำมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น ทำไร่นาสวนผสม ปลุกผักสวนครัวรั้วกินได้ ปลุกผักปลอดสารพิษไว้รับประทานในครอบครัว ใช้จ่ายอย่างประหยัด จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือน เพื่อให้เห็นปัญหาข้อบกพร่องในการใช้จ่าย จะได้ตรวจสอบว่าสิ่งใดสมควรซื้อ สิ่งใดไม่สมควรซื้อ จะได้ลดค่าใช้จ่ายลง เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “พอเพียง” แล้ว คงต้องกล่าวถึงคำว่า “พอดี” ควบคู่กันไป เพราะความพอดี ก็คือความพอเพียง เมื่อรู้จักพอ ก็จะทำให้จิตใจเป็นสุข ถ้าใจเป็นสุขก็จะไม่เบียดเบียนตนและคนอื่น รู้จักให้ทาน รู้จักแบ่งปัน รู้จักเสียสละช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า เหล่านี้คือ ความพอดีพอเพียง และในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักปฏิบัติที่ต้องคำนึงถึงประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไขกล่าวคือ เน้นการปฏิบัติในทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน 3 คุณลักษณะ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ส่วน 2 เงื่อนไขได้แก่ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

การดำเนินชีวิตโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีความสุขนั้น ผู้ที่นำมาปฏิบัติให้เกิดเป็นผล จะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ รอบคอบระมัดระวังในการใช้วิชาความรู้ที่ตนมี ควบคู่ไปกับคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน ใช้สติปัญญาและรู้จักแบ่งปัน รู้จักประมาณตน มีเหตุมีผล และมีความมุ่งมั่น มีภูมิคุ้มกันที่ดี จึงจะนำไปสู่ชีวิตที่มีความพอเพียง อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

จาก <https://www.kroobannok.com/blog/13938>

4. องค์ประกอบพื้นฐานที่ทำให้เกิดความพอเพียงคือข้อใด

ก. ความรู้	ข. ความมีเหตุผล
ค. ความเพียรพยายาม	ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

5. บทความนี้เป็นประโยชน์แก่ใคร

ก. ทุกคน	ข. ผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น
ค. นักเรียน	ง. ผู้นำประเทศ

6. จากบทความข้างต้นสรุปใจความสำคัญว่าอย่างไร

ก. ปรัชญาเศรษฐกิจไม่ได้ผลถ้าไม่ร่วมมือกันปฏิบัติ
ข. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี จะนำไปสู่ชีวิตที่มีความพอเพียง
ค. ความสมดุลที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

ง. การดำเนินชีวิตโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7 – 9

เปิดข้าวทุกคราวค่ำ	จงสูจำเป็นอาจิณ
เหมื่องกุที่สุกิน	จึงก่อเกิดมาเป็นคน
ข้าวนี้ระมีรส	ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เปื่องหลังสิทุกซ้น	และขมชื่นจนเขียวควา
จากแรงมาเป็นรวง	ระยะทางนั้นเหยียดยาว
จากรวงเป็นเม็ดพราว	ล้วนทุกซ้นยากลำบากเข็ญ
เหมื่องหยดสักก็หยาด	ทุกหยดหยาดล้วนยากเย็น
ปูดโปนก็เส้นเอ็น	จึงแปรรวงมาเป็นกิน
น้ำเหมื่องที่เรือแดง	และน้ำแรงอันหลังริน
สายเลือดกุทั้งสิ้น	ที่สุชดกำซาบพัน
(จาก จิตต์ ภูมิศักดิ์)	

7. ข้อใดคือจุดประสงค์ของผู้เขียน

ก. ประจานสังคม

ข. ตำหนิสังคม

ค. สะท้อนปัญหาให้สังคมได้รับรู้

ง. บอกให้ช่วยกันแก้ไข

8. ใจความสำคัญของเรื่องข้างต้นกล่าวถึงอะไร

ก. มนุษย์กินข้าวเป็นอาหารหลัก

ข. ข้าวเป็นธัญพืชที่ให้พลังงานและมีรสชาติดี

ค. ปัญหาในการทำงานมีหลายสาเหตุ

ง. ข้าวทุกเม็ดเกิดจากน้ำพักน้ำแรงและความทุกข์ยากของชาวนา

9. ข้อใดคือจุดประสงค์ของผู้เขียน

ก. สะท้อนปัญหาสังคมให้รู้

ข. ตำหนิสังคม

ค. ประจานสังคม

ง. บอกให้ช่วยแก้ไข

อ่านนิทานชาดกต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10-12

เต่าตายเพราะปาก

ในสมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าประทับอยู่วันเซตวัน เมืองสาวัตถีทรงปรารภพระโกกาลิกะผู้เดือดร้อนเพราะปาก ได้ตรัสอดีตนิทานมาสาธก ว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์เกิดเป็นอำมาตย์ผู้สอนธรรมแก่พระเจ้าพรหมทัตผู้ครองเมืองพาราณสี โดยปกติพระราชาเป็นคนพูดมาก อำมาตย์พยายามหาอุบายกล่าวตักเตือนพระองค์อยู่แต่ก็ยังไม่ได้

สมัยนั้นที่สระแห่งหนึ่งในป่าหิมพานต์ มีเต่าตัวหนึ่งอาศัยอยู่ มันเป็นเพื่อนกันกับลูกหงส์ 2 ตัว วันหนึ่งลูกหงส์ได้มาเยี่ยมเต่าและชักชวนมันไปเที่ยวที่ถ้ำทองด้วย โดยให้เต่าคาบไม้ตรงกลางแล้วหงส์จะคาบปลายทั้งสองข้างบินไป ก่อนไปได้ตกลงกับเต่าว่า “สหาย ท่านต้องอดทนไม่พูดอะไรกับใครจนกว่าจะถึงถ้ำของเรานะ มิเช่นนั้นท่านจะร่วงลงพื้นดินแน่ๆ จะหาว่าเราไม่เตือน” เต่ารับคำอย่างนั้นเหมาะพอหงส์บินผ่านเมืองพาราณสี เด็กชาวบ้านได้พากันชี้และตะโกนว่า “เฮ้ ๆ พวกเรามาดูหงส์หามเต่า เร็ว ๆ” เต่าได้ฟังเช่นนั้นโกรธจึงปล่อยไม้เอยปากว่า “เจ้าเด็กร้าย เราต่างหากหามหงส์ไป” มันได้ร่วงตกลงไปตายที่ท้องพระลานหลวง

ขณะนั้นอำมาตย์กำลังเข้าเฝ้าพระราชาอยู่พอดี พอมิเสียดคนว่า “มีเต่าตกจากอากาศมาตายตัวหนึ่ง” เท่านั้น พร้อมด้วยพระราชาได้ไปที่นั้น พระราชาตรัสถามถึงสาเหตุที่เต่าตกลงมาตายอำมาตย์โพธิสัตว์ได้โอกาสจึงให้โอวาทพระราชาเป็นคาถาว่า “เต่าพ้อปากจะพูด ได้ฆ่าตนเองแล้วหนอ เมื่อคาบท่อนไม้ไม่ดีแล้ว กลับฆ่าตนเองเสียด้วยคำพูดของตนเองนั่นแหละ ข้าแต่พระองค์ผู้ประเสริฐในหมู่วีรชน บุรุษผู้เป็นบัณฑิต เห็นเหตุวันนี้แล้วควรพูดให้ดี ไม่ควรพูดให้เกินเวลา ขอพระองค์ทรงทอดพระเนตรเต่าผู้ถึงความพินาศเพราะพูดมาก” พระราชาทราบที่อำมาตย์พูดถึงพระองค์จึงตรัสถามว่า “ที่ท่านพูดหมายถึงเราใช่ไหม ?” อำมาตย์โพธิสัตว์จึงกราบทูลว่า “มหาราชเจ้า..ไม่ว่าพระองค์หรือใครคนไหนๆ เมื่อพูดเกินประมาณย่อมถึงความพินาศกันทั้งนั้น” ตั้งแต่นั้นมา พระราชาได้ทรงตรัสแต่น้อยลง

จาก <https://www.srisuvarnabhumbuddhist.com/chadok89>

10. เพราะเหตุใดเต่าจึงสมควรตาย

ก. เพราะเต่าไม่รักษาคำพูด

ข. เพราะเต่าไม่มีความอดทน

ค. เพราะเต่าอวดดี

ง. เพราะเต่าพูดมาก

11. ทำไมพระโพธิสัตว์จึงออกอุบายกล่าวตักเตือนพระเจ้าพรหมทัต

ก. เพราะอยากเอาชนะพระเจ้าพรหมทัต

- ก. ความพอเพียงทำให้พุ่มเพียงพอได้ ข. ความพอเพียงทำให้พุ่มเพียงพอไม่ได้
 ค. ความพอเพียงทำให้พุ่มเพียงพอไม่ได้ แม้ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
 ง. ความพอเพียงทำให้พุ่มเพียงพอได้ แต่ต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น

อ่านบทโฆษณาต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19– 21

ข้าวแดงใส
ไร้ริ้วรอยอย่างเป็นธรรมชาติ

- ✓ เราเป็นผลิตภัณฑ์ระดับพรีเมียมเกรดเก็งขนเท่านั้น
- ✓ สารสกัดเข้มข้น โดยไม่ระคายเคืองต่อผิว
- ✓ กรรมวิธีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทางใด้ราคาที่เหมาะสม
- ✓ ผ่านการจดแจ้งสูตรจาก สำนักงานอาหารและยา (อย.) อย่างถูกต้อง
- ✓ ผ่านการผลิตที่ได้มาตรฐาน (GMP)
- ✓ ปราศจากสารต้องห้าม เช่น ไฮโดรควิโนน สารปรอท กรดวิตามินเอ ฯลฯ

19. ใจความสำคัญเรื่องนี้ให้ประโยชน์เรื่องใด
- ก. ได้ความรู้เพิ่มเติม
 ข. เป็นประโยชน์ต่อการค้าขายสินค้าและให้บริการ
 ค. รับทราบความเปลี่ยนแปลงของสินค้าที่ดีขึ้น
 ง. ได้แนวทางเพื่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า
20. ข้อความใดคือประเด็นสำคัญของโฆษณาเรื่องนี้
- ก. ปราศจากสารต้องห้าม เช่น ไฮโดรควิโนน สารปรอท กรดวิตามินเอ ฯลฯ
 ข. ผ่านการผลิตที่ได้มาตรฐาน (GMP)
 ค. ข้าวขาว เติ่ง ใส ไร้ริ้วรอยอย่างเป็นธรรมชาติ
 ง. มีสารสกัดเข้มข้น โดยไม่ระคายเคืองต่อผิว
21. ข้อความในโฆษณานี้กล่าวถึงเรื่องอะไร
- ก. ยาลดน้ำหนัก ข. เครื่องดื่ม
 ค. ครีมทาหน้า ง. ถูกทุกข้อ

อ่านเพลงพื้นบ้านต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22 – 24

เพลงลำตัด

(สร้อย) ลำตัดโบราณเราสืบสานกันด้วยใจ
 ร่วมกันอนุรักษ์คุณค่าศิลปะนานาตามประสาเด็กไทย
 ประนมหัตถ์กาพย์กลอน กล่าวสุนทรพจน์
 ร่วมอนุรักษ์ของดี ที่เรามีมากมาย
 เป็นศิลปะการร้อง ตามทำนองลำตัด
 เด็กรุ่นใหม่ควรหัด ให้สันทัดของไทย
 ขอเชิญเยาวชน มาช่วยกันดันกลอนสด
 เป็นลำตัดตามแบบบท ไปตามกฎครรไล
 ร่วมอนุรักษ์ของไทย เอาไว้ให้ลูกหลาน
 ว่าคนไทยนี้เชี่ยวชาญ ช่วยกันสืบสานศิลป์ไทย (สร้อย)

จาก <http://thaigoodview.com/node/92752>

22. ใจความสำคัญของเรื่องข้างต้นกล่าวถึงอะไร
- ก. วิธีการร้องลำตัด ข. ช่วยกันสืบสานงานศิลป์
 ค. การอนุรักษ์เพลงลำตัด ง. เพลงลำตัดโบราณ
23. ข้อใดที่ไม่ได้กล่าวถึงในบทเพลงพื้นบ้านนี้
- ก. เพลงลำตัด เป็นการดันกลอนสด
 ข. เด็กรุ่นใหม่ควรฝึกร้องเพลงลำตัดให้ชำนาญ
 ค. เชิญชวนเยาวชนมาร่วมกันอนุรักษ์สืบทอดเพลงลำตัด
 ง. ขั้นตอนและวิธีการร้องเพลงลำตัด
24. จากบทเพลงพื้นบ้านข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์ใด
- ก. ให้โอวาท ข. เชิญชวน
 ค. เตือนสติ ง. ให้คำปรึกษา

อ่านประกาศต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25 – 27

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา
เรื่อง การเริ่มต้นฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ.2563

ประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวแล้ว ตั้งแต่วันที่ 22 ต.ค. 2563 โดยลมที่พัดปกคลุมบริเวณประเทศไทยที่ระดับความสูง 100 เมตร ถึงความสูง 3,500 เมตร ได้เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือ หรือ ลมตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนลมระดับบนที่ความสูงตั้งแต่ 5,000 เมตรขึ้นไป ได้เปลี่ยนเป็นลมฝ่ายตะวันตก ประกอบกับอุณหภูมิต่ำสุดในช่วงเช้าบริเวณประเทศไทยตอนบนลดลงอยู่ในเกณฑ์อากาศเย็นเกือบทั่วไปแล้ว

อย่างไรก็ตามในช่วงเริ่มต้นของฤดูหนาวในปีี้ ลักษณะอากาศบริเวณประเทศไทยตอนบนยังคงแปรปรวน โดยจะมีฝนตกในบางช่วงแต่ปริมาณไม่มากนัก ส่วนบริเวณภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2563

กรรวี
(นางสาวกรรวี สิริธิชีวะภาค)
รองอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา

25. ประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวตั้งแต่เมื่อใด

ก. วันที่ 12 ตุลาคม 2563

ข. วันที่ 2 ตุลาคม 2563

ค. วันที่ 21 ตุลาคม 2563

ง. วันที่ 22 ตุลาคม 2563

26. ประกาศดังกล่าวเป็นประกาศเรื่องอะไร

ก. การเริ่มต้นฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ.2563

ข. ลักษณะอากาศในฤดูหนาว

ค. ลมที่พัดปกคลุมประเทศไทย

ง. ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

27. ประกาศฉบับนี้มีความสำคัญอย่างไร

ก. ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ไม่ต้องสูญเสียผลประโยชน์ที่จะได้รับ

- ข. ทำให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป
- ค. ผู้ออกประกาศได้แจ้งสิ่งที่ตนตั้งใจไว้
- ง. ทำให้ทุกคนทราบร่วมกัน

อ่านสารคดีต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28 - 30

น้ำแข็งแห้ง

อย่าคิดว่า น้ำแข็งแห้ง คือ ก้อนน้ำแข็งเปล่าไม่ใส่น้ำ น้ำแข็งแห้งกินไม่ได้เอามือจับก็ไม่ได้ เพราะเย็นจัดจนให้มือไหม้ได้

น้ำแข็งแห้งเป็นชื่อสามัญใช้เรียก คาร์บอนไดออกไซด์แข็ง นักเรียนรู้จักแก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์แล้ว ถ้าอัดแก๊สโดยใช้ความดันให้เป็นของเหลว แล้วปล่อยให้ระเหยเร็วๆ จะได้แก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์แข็งคล้ายหิมะ สามารถอัดเป็นแท่งต่อไปได้

น้ำแข็งแห้งมีสีขาวคล้ายน้ำแข็งธรรมดา เย็นจัดกว่าน้ำแข็งมาก มีอุณหภูมิราว -45 องศาเซลเซียส และบาทอาจจะเย็นต่ำกว่าถึง -80 องศาเซลเซียส ในสภาพธรรมดาน้ำแข็งแห้งไม่หลอมเหลว เป็นของเหลว แต่จะเปลี่ยนจากของแข็งเป็นแก๊สโดยตรง ซึ่งเรียกว่า ระเหิด ดังนั้นจะเห็นว่า รอบๆ น้ำแข็งแห้งมีควันสีขาวบางๆ

เนื่องจากความเย็นจัด ไม่หลอมละลายเป็นของเหลวเหมือนน้ำแข็งทั่วไป จึงใช้น้ำแข็งแห้ง ห่อหุ้มอาหารสดที่ต้องการแช่แข็งส่งไปทางไกล จะช่วยถนอมอาหาร เช่น กุ้งในการขนส่งให้สดอยู่ได้หลายวัน เมื่อระเหิดเป็นแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ แก๊สจะคลุมห่อหุ้มสิ่งที่เราต้องการให้เย็น เป็นฉนวนไปในตัว บางครั้งเขายังใช้น้ำแข็งแห้งในฉากรถที่ต้องการหมอกควันอีกด้วย

(ประเทือง คล้ายสุบรรณ, ม.ป.ป. : 6)

28. น้ำแข็งแห้งมีอุณหภูมิเท่าไร

- ก. 45 องศาเซลเซียส
- ข. ระหว่าง 48 - 80 องศาเซลเซียส
- ค. อ่างมากกว่า -45 องศาเซลเซียส
- ง. อ่างมากกว่า 100 องศาเซลเซียส

29. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับน้ำแข็งแห้ง
- ข. การระเหิดของน้ำแข็งแห้ง
- ค. ประโยชน์ของน้ำแข็งแห้ง
- ง. ลักษณะของน้ำแข็งแห้ง

30. สารคดีนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. น้ำแข็งหลอด
- ข. น้ำแข็งแห้ง
- ค. น้ำแข็งเกรดหิมะ
- ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อสอบหลังเรียน

ข้อที่	เฉลยคำตอบ	ข้อที่	เฉลยคำตอบ
1.	ข	16.	ง
2.	ค	17.	ง
3.	ก	18.	ง
4.	ง	19.	ง
5.	ก	20.	ค
6.	ง	21.	ค
7.	ค	22.	ค
8.	ง	23.	ง
9.	ก	24.	ข
10.	ข	25.	ง
11.	ง	26.	ก
12.	ง	27.	ง
13.	ข	28.	ค
14.	ก	29.	ก
15.	ง	30.	ข

**คู่มือการใช้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จัดทำขึ้นเพื่อวัดท่าทีหรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งในด้านบวกและด้านลบ หลังจากนักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค

วิธีการใช้เครื่องมือ

สำหรับการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จำแนกเป็น 5 ประการ คือ 1) มีความคิดเห็นที่ดีต่อภาษาไทยโดยทั่วไป 2) มีความรู้สึกว่วิชาภาษาไทยมีความสำคัญ 3) มีความนิยมชมชอบวิชาภาษาไทย 4) มีความสนใจวิชาภาษาไทย 5) แสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางภาษาไทย ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังจากที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายและพฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

รายละเอียดของเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยกำหนดให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ลำดับ ที่	เจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาไทย	ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดเจตคติต่อการ เรียนวิชาภาษาไทย
1	มีความคิดเห็นที่ดีต่อวิชา ภาษาไทยโดยทั่วไป	ความรู้สึก ความคิดของนักเรียนที่ มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยทั้งด้านดีและไม่ดี	ชอบ อยากเรียน อยากเข้าใกล้สิ่ง ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย หรือไม่ชอบ ไม่อยากเรียน ไม่อยาก เข้าใกล้ เบื่อหน่าย สิ่งต่างๆ ที่ เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย
2	มีความรู้สึกว่วิชาภาษาไทย มีความสำคัญ	ความรู้สึก ความเชื่อมั่นของ นักเรียนเกี่ยวกับคุณประโยชน์ ความสำคัญของเนื้อหา วิชาภาษาไทย	นำความรู้ทางวิชาภาษาไทยมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นๆ ศึกษาติดตามข่าว เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวในแวดวง ภาษาไทยอยู่เสมอ

ลำดับ ที่	เจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาไทย	ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดเจตคติ ต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
3	มีความนิยมชมชอบ วิชาภาษาไทย	ความเชื่อ ความซาบซึ้งของ นักเรียนที่เกิดจากผลของวิชา ภาษาไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม	พึงพอใจ ชื่นชม เพลิดเพลิน สนุกสนานทุกครั้งที่เรียนวิชาภาษาไทย ยินดีรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ผลงานทาง วิชาภาษาไทย คิดหรือตัดสินใจ บนพื้นฐานของการใช้เหตุผล
4	มีความสนใจวิชาภาษาไทย	ความรู้สึกรักของนักเรียนที่มี ต่อกิจกรรมหรือวิธีการทางวิชา ภาษาไทย หลักสูตร และผลที่ เกิดจากวิชาภาษาไทย	ขยัน มุ่งมั่น ตั้งใจ ในการทำกิจกรรม เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย และการ นำเสนอผลงานเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย อยู่เสมอ
5	แสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อ กิจกรรมทางวิชาภาษาไทย	ปฏิบัติการตอบสนองของ นักเรียนที่มีต่อกิจกรรมที่ หลากหลายหรือวิธีการสอน วิชาภาษาไทย	ชอบสงสัย ตั้งคำถาม ออกแบบ ประดิษฐ์ สร้างสรรค์ผลงาน เทคนิค วิธีการทางวิชาภาษาไทยในรูปแบบที่ หลากหลาย ไม่ซ้ำแบบใคร

ลักษณะแบบทดสอบ

- ข้อความในแบบวัดนี้มีความรู้สึกทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของ
นักเรียนมากน้อยเพียงใด
- ในแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้เลือก 5 ช่อง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
คำตอบที่เป็นความรู้สึกอย่างแท้จริงของนักเรียน
- การตอบแบบวัดนี้ไม่มีผิดหรือถูก

โครงสร้างของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ ที่	เจตคติที่มีต่อการเรียน วิชาภาษาไทย	ตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดง ว่าเกิดเจตคติที่มีต่อการเรียน วิชาภาษาไทย	แบบทดสอบ ข้อที่	จำนวน
1	มีความคิดเห็นที่ดีต่อวิชา ภาษาไทยโดยทั่วไป	ชอบ อยากเรียน อยากเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย	1,2,10,11	4 ข้อ
2	มีความรู้สึกว้าวิชาภาษาไทย มีความสำคัญ	แสดงความคิดเห็นว่าวิชาภาษาไทยมี ความสำคัญเลือกที่จะปฏิบัติกิจกรรมวิชา ภาษาไทยเป็นอันดับแรก	14,15,16,12	4 ข้อ
3	มีความนิยมชมชอบ วิชาภาษาไทย	แสดงความนิยมชมชอบสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิชา ภาษาไทยทุกโอกาสด้วยพฤติกรรมต่างๆ อย่าง เปิดเผย	3,5,9,20	4 ข้อ
4	มีความสนใจวิชาภาษาไทย	มีการตอบสนองด้านบวกทันทีต่อเหตุการณ์/ สิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย	8,17,18,19	4 ข้อ
5	แสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อ กิจกรรมทางวิชาภาษาไทย	เป็นสมาชิก/เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ วิชาภาษาไทยด้วยความสมัครใจ	4,6,7,13	4 ข้อ

การแปลความหมายของคะแนน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือในการวัดเจตคติเป็นแบบประเมินค่า ตาม
มาตรวัดของ ลิเคอร์ท โดยมีข้อคำถามที่มีทิศทาง (direction) 2 ทิศทาง คือ ทิศทางที่เป็นนิมาน
และนิเสธสมกัน และมีระดับความเข้ม 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็น
ด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัด ประกอบด้วยข้อความที่
แสดงความรู้สึกทั้งในทางบวกและทางลบที่มีผลต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

ความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การวัดและประเมินผล

1) **วิธีวัด** วัดจากผลการทดสอบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ตามองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน มีคะแนนรวม 100 คะแนน คะแนนของผู้ตอบคนหนึ่งๆ ได้จากคะแนนรวมทุกข้อ ดังนั้นแบบวัดทั้งฉบับของการทดลองในครั้งนี้มีจำนวน 20 ข้อความ โดยแบ่งข้อความเป็นข้อความทางบวก จำนวน 10 ข้อ และข้อความทางลบ จำนวน 10 ข้อ สามารถหาคะแนนได้ดังนี้

ผู้ที่มีความรู้สึกทางบวกที่แสดงความเห็นด้วยมากที่สุดในทุกๆ ข้อความ จะได้คะแนน
 $10 \times 5 = 50$

ผู้ที่มีความรู้สึกทางลบที่แสดงความไม่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกๆ ข้อความ จะได้คะแนน
 $10 \times 5 = 50$

คะแนนรวมทั้งฉบับเป็น $50 + 50 = 100$ คะแนน

ในการแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยจัดเป็นระดับคะแนน 5 4 3 2 1 โดยมีเกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
80 – 100	5	4.51 – 5.00	พอใจมากที่สุด
70 – 79	4	3.51 – 4.50	พอใจมาก
60 – 69	3	2.51 – 3.50	พอใจปานกลาง
50 – 59	2	1.51 – 2.50	พอใจน้อย
0 - 49	1	1.00 – 1.50	พอใจน้อยที่สุด

2) **เครื่องมือวัด** แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย แบบบันทึกการแปลความหมายของคะแนน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับแบบทดสอบแต่ละชุดในระยะเวลา เกณฑ์การให้คะแนน
2. จัดเตรียมแบบทดสอบให้พอเพียงสำหรับใช้กับผู้เรียน
3. ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในเรื่องการทำแบบทดสอบ จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น ดินสอ ยางลบ สีชนิดต่างๆ ให้เรียบร้อย และสามารถใช้อย่างสะดวก

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านกุตสะกอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. ฉันเลือกที่จะไปดูนิทรรศการงานวันภาษาไทยแทนการไปห้างสรรพสินค้า	5	4	3	2	1
2. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	5	4	3	2	1
3. รายการเกมโชว์ภาษาไทยออกอากาศตอนดึกถึงวงนอน รอดถามเพื่อนตอนเช้าดีกว่า	1	2	3	4	5
4. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันอ่านเอาเรื่อง จากงานศิลปหัตถกรรม	5	4	3	2	1
5. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	1	2	3	4	5
6. สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	1	2	3	4	5
7. ฉันจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภาษาไทยในวันภาษาไทยแห่งชาติที่โรงเรียนจัดขึ้น	1	2	3	4	5
8. ฉันจะเผด็จการถ่ายทอดสดรายการเกมโชว์ภาษาไทยให้ได้แม้จะวงนอน	5	4	3	2	1
9. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง	5	4	3	2	1
10. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนวิชาภาษาไทย	1	2	3	4	5
11. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้น่าเบื่อ สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	1	2	3	4	5
12. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	5	4	3	2	1
13. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมนุมภาษาไทยของโรงเรียน	5	4	3	2	1
14. การชมรายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย ทำให้เสียเวลาดูการ์ตูน	1	2	3	4	5
15. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาแม่สากลฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินสดแทน	1	2	3	4	5
16. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตได้	5	4	3	2	1
17. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือวรรณคดีไทยมาอ่าน แม่จะต้องอดกินขนม	5	4	3	2	1
18. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม	1	2	3	4	5
19. นักเรียนที่ชนะการแข่งขันตอบปัญหาวิชาภาษาไทย เพราะเรียนพิเศษเป็นคนเห็นแก่ตัว	1	2	3	4	5
20. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	5	4	3	2	1

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดสะกอย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำชี้แจง

1. ข้อความในแบบวัดนี้เป็นความรู้สึกละเอียดต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
3. ในแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้เลือก 5 ช่อง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่เป็นความรู้สึกอย่างแท้จริงของนักเรียน
4. การตอบแบบวัดนี้ไม่มีผิดหรือถูก
5. โปรดทำทุกข้อ

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ฉันเลือกที่จะไปดูนิทรรศการงานวันภาษาไทยแทนการไปห้างสรรพสินค้า					
2. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว					
3. รายการเกมโชว์ภาษาไทยออกอากาศตอนดึกถึงวงนอน รอดถามเพื่อนตอนเช้าดีกว่า					
4. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่องจากภาพ จากงานศิลปหัตถกรรม					
5. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้					
6. สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า					
7. ฉันจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภาษาไทยในวันภาษาไทยแห่งชาติที่โรงเรียนจัดขึ้น					
8. ฉันจะเฝ้าดูการถ่ายทอดสดรายการเกมโชว์ภาษาไทยให้ได้แม้จะวงนอน					
9. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง					
10. ฉันไม่ยอมไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย					
11. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้น่าเบื่อ สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้					
12. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน					

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
13. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมนุมภาษาไทยของโรงเรียน					
14. การชมรายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย ทำให้เสียเวลาดูการ์ตูน					
15. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาแม่สากลฉัน จะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน					
16. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตได้					
17. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือวรรณคดีไทยมาอ่าน แม่จะต้องอดกินขนม					
18. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม					
19. นักเรียนที่ชนะการแข่งขันตอบปัญหาวิชาภาษาไทย เพราะเรียนพิเศษ เป็นคนเห็นแก่ตัว					
20. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ของมนุษย์					

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค

ข้อความ	คุณภาพแผนการสอน	
	X	ระดับคุณภาพ
ด้านสาระสำคัญ		
1. สาระสำคัญชัดเจน ช่วยให้ผู้สอนเห็นประเด็นสำคัญในการสอน	5.00	มากที่สุด
2. สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.00	มาก
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้		
3. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.50	มาก
4. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.00	มาก
5. สอดคล้องกับสื่อการเรียนรู้	4.00	มาก
6. สอดคล้องกับการประเมินผล	4.00	มาก
ด้านสาระการเรียนรู้		
7. เหมาะสมกับวัย/ระดับชั้นของผู้เรียน	5.00	มากที่สุด
8. เรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4.00	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		
9. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค ช่วยให้นักเรียนสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น	4.50	มาก
10. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	4.50	มาก
ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้		
11. เหมาะสมกับวัย/ระดับชั้นของผู้เรียน	4.00	มาก
12. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการสอนที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค	4.00	มาก
13. มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ	4.50	มาก
14. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	5.00	มากที่สุด
15. กิจกรรมการเรียนรู้สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยให้กับผู้เรียน	4.50	มาก
ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้		
16. สื่อมีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัย เนื้อหา และกิจกรรม	5.00	มากที่สุด
17. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ดีอค	4.50	มาก
18. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอ่านจับใจความ	5.00	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล		
19. มีการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	มาก
20. ใช้เครื่องมือวัดผลเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5.00	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านอ่านจับใจความ
ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค (ก่อนเรียน)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านอ่านจับใจความ
ที่ใช้วิธีสอนอ่านของเมอร์ต็อค (หลังเรียน)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนโดยใช้
วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ผลคะแนนการทดสอบ

ตารางที่ 1 คะแนนความสามารถด้านอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง
1	17	25	8
2	16	24	8
3	18	26	8
4	17	26	9
5	15	25	10
6	22	27	5
7	24	27	3
8	15	24	9
9	18	23	5
10	7	18	11
11	12	20	8
12	13	22	9
13	20	28	8
14	9	17	8
15	12	21	9
16	16	25	9
17	19	28	9
$\sum x$	270	406	-
\bar{X}	15.88	23.88	-
$\sum D$	-	-	136
MD	-	-	8.00

ตารางที่ 2 คะแนนแบบสอบถามทางเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้
วิธีการสอนอ่านของเมอร์ดีอค

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันเลือกที่จะไปศูนย์บรรณสารงานวันภาษาไทยแทนการไปห้างสรรพสินค้า	6	10	1	-	-
2. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	8	7	2	-	-
3. รายการเกมโชว์ภาษาไทยออกอากาศตอนดึกถึงวงนอน รอถามเพื่อนตอนเช้าดีกว่า	1	7	5	4	-
4. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่องจากภาพ จากงานศิลปะทัศนกรรม	3	10	4	-	-
5. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านหนังสือไม่ได้	1	7	6	3	-
6. สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	2	7	7	1	-
7. ฉันจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภาษาไทยในวันภาษาไทยแห่งชาติที่โรงเรียนจัดขึ้น	1	7	8	1	-
8. ฉันจะเผด็จการถ่ายทอดสดรายการเกมโชว์ภาษาไทยให้ได้แม้จะวงนอน	6	5	6	-	-
9. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง	6	10	1	-	-
10. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย	1	5	9	2	-
11. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เหนื่อย สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	1	8	7	1	-
12. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	4	8	5	-	-
13. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมนุมภาษาไทยของโรงเรียน	2	9	5	1	-
14. การชมรายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย ทำให้เสียเวลาดูการ์ตูน	-	8	8	1	-
15. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาแม่สากลฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน	2	13	1	1	-
16. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตได้	9	5	3	-	-
17. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือวรรณคดีไทยมาอ่าน แม่จะต้องอดกินขนม	10	4	2	1	-
18. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม	1	10	4	2	-
19. นักเรียนที่ชนะการแข่งขันตอบปัญหาวิชาภาษาไทย เพราะเรียนพิเศษเป็นคนเห็นแก่ตัว	-	7	8	2	-
20. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	7	8	1	1	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันเลือกที่จะไปดูนิทรรศการงานวันภาษาไทยแทนการไปห้างสรรพสินค้า	6*5	10*4	1*3	-	-
2. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	8*5	7*4	2*3	-	-
3. รายการเกมโชว์ภาษาไทยออกอากาศตอนดึกถึงวงนอน รอดถามเพื่อนตอนเช้าดีกว่า	1*5	7*4	5*3	4*2	-
4. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่องจากภาพ จากงานศิลปหัตถกรรม	3*5	10*4	4*3	-	-
5. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านหนังสือที่ไม่ดี	1*5	7*4	6*3	3*2	-
6. สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	2*5	7*4	7*3	1*2	-
7. ฉันจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภาษาไทยในวันภาษาไทยแห่งชาติที่โรงเรียนจัดขึ้น	1*5	7*4	8*3	1*2	-
8. ฉันจะเผด็จการถ่ายทอดสดรายการเกมโชว์ภาษาไทยให้โตแม่จะวงนอน	6*5	5*4	6*3	-	-
9. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง	6*5	10*4	1*3	-	-
10. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย	1*5	5*4	9*3	2*2	-
11. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้น่าเบื่อ สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	1*5	8*4	7*3	1*2	-
12. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	4*5	8*4	5*3	-	-
13. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมนุมภาษาไทยของโรงเรียน	2*5	9*4	5*3	1*2	-
14. การชมรายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย ทำให้เสียเวลาดูการ์ตูน	-	8*4	8*3	1*2	-
15. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาแม่สากลฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน	2*5	13*4	1*3	1*2	-
16. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตได้	9*5	5*4	3*3	-	-
17. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือวรรณคดีไทยมาอ่าน แม่จะต้องอดกินขนม	10*5	4*5	2*3	1*2	-
18. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม	1*5	10*4	4*3	2*2	-
19. นักเรียนที่ชนะการแข่งขันตอบปัญหาวิชาภาษาไทย เพราะเรียนพิเศษเป็นคนเห็นแก่ตัว	-	7*4	8*3	2*2	-
20. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	7*5	8*4	1*3	1*2	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันเลือกที่จะไปศูนย์บรรณสารงานวันภาษาไทยแทนการไปห้างสรรพสินค้า	30	40	3	-	-
2. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	40	28	6	-	-
3. รายการเกมโชว์ภาษาไทยออกอากาศตอนดึกง่วงนอน รอดถามเพื่อนตอนเช้าดีกว่า	5	28	15	8	-
4. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่องจากภาพ จากงานศิลปหัตถกรรม	15	40	12	-	-
5. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	5	28	18	6	-
6. สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	10	28	21	2	-
7. ฉันจะไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมตอบปัญหาภาษาไทยในวันภาษาไทยแห่งชาติที่โรงเรียนจัดขึ้น	5	28	24	2	-
8. ฉันจะเผด็จการถ่ายทอดสดรายการเกมโชว์ภาษาไทยให้ได้แม้จะง่วงนอน	30	20	18	-	-
9. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง	30	40	3	-	-
10. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย	5	20	27	4	-
11. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เหนื่อย สู้อ่านหนังสือการ์ตูนไม่ได้	5	32	21	2	-
12. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	20	32	15	-	-
13. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมนุมภาษาไทยของโรงเรียน	10	36	15	2	-
14. การชมรายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย ทำให้เสียเวลาดูการ์ตูน	-	32	24	2	-
15. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมวันภาษาแม่สากลฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน	10	52	3	2	-
16. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตได้	45	20	9	-	-
17. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือวรรณคดีไทยมาอ่าน แม้จะต้องอดกินขนม	50	20	6	2	-
18. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม	5	40	12	4	-
19. นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันตอบปัญหาวิชาภาษาไทย เพราะเรียนพิเศษเป็นคนเห็นแก่ตัว	-	28	24	4	-
20. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	35	32	3	2	-

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจิตติญา ปรีกษาการ
วัน เดือน ปีเกิด	6 เมษายน 2533
สถานที่เกิด	อำเภอวนรรนิवास จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	ค.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พ.ศ. 2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านกุดสะกอย อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่ง	ครู ค.ศ.1 สาขาวิชาภาษาไทย

